

CABEZUELO VALENCIA, DAVID
Secretari general
DILIGÈNCIA per fer constar que el Ple, en la sessió
ordinària de 13 de desembre de 2022, va aprovar
provisionalment aquest document.
09/01/2023 20:13

PLA ESPECIAL URBANÍSTIC DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI I CATÀLEG DE BÉNS ARQUITECTÒNICS, ARQUEOLÒGICS I AMBIENTALS DE SABADELL (PEPS)

PE-131

C. CATÀLEG

1. Patrimoni arquitectònic (Volum 7/15)

07. ARQUITECTURA PÚBLICA, SEMIPÚBLICA, REPRESENTATIVA (AP/R)

Sanchez Parra, Joan Carles
TÈC.SUP.ARQUITECTE
15/11/2022 14:52

DE CASTRO BORREGAN, TOMAS
CAP DEL SERVEI DE
PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA

Béns Arquitectònics. Elements i conjunts arquitectònics (EA i CA)

07. ARQUITECTURA PÚBLICA, SEMIPÚBLICA, REPRESENTATIVA (AP/R)

CODI	Nom
AP/R.01.EA	Escola Industrial
AP/R.02.EA	Escola Enric Casassas
AP/R.03.EA	Escola Sagrada Família
AP/R.04.EA	Ajuntament de Sabadell
AP/R.05.EA	Caixa d'Estalvis de Sabadell
AP/R.06.EA	Hotel Suís
AP/R.07.EA	La Maternitat
AP/R.08.EA	Hospital Parc Taulí. Clínica de la Salut
AP/R.09.EA	Companyia de Gas
AP/R.10.EA	Mercat Central
AP/R.11.EA	Col·legi dels Escolapis
AP/R.12.EA	Edifici de Correus
AP/R.13.EA	Hotel Espanya
AP/R.14.EA	Gremi de Fabricants de Sabadell
AP/R.15.EA	Edifici Sindicats
AP/R.16.EA	Estació RENFE
AP/R.17.EA	Teatre Principal
AP/R.18.EA	Edifici de la Telefònica
AP/R.19.EA	Estació FFCC (Ferrocarrils de Catalunya, S.A.)
AP/R.20.EA	Teatre de la Faràndula
AP/R.21.EA	Mercat de Sant Joan
AP/R.22.EA	Mútua Sabadellenca
AP/R.23.EA	Escola dels Maristes
AP/R.24.EA	Cooperativa la Sabadellenca
AP/R.25.EA	L'Ateneu
AP/R.26.EA	Edifici del Banc de Sabadell
AP/R.27.EA	Casa Bracons
AP/R.28.EA	Equipament de la plaça del Vallès
AP/R.29.EA	Escola Municipal de Música i Conservatori
AP/R.30.EA	Piscina Marcet
AP/R.31.EA	Escola Industrial
AP/R.32.EA	Casinet Colon
AP/R.33.EA	Escola Creu Alta
AP/R.34.EA	Cínica infantil del Nen Jesús
AP/R.35.EA	Antic edifici del Círcol Republicà Federal
AP/R.36.EA	Cinemes Imperial
AP/R.37.EA	Col·legi Nostra Senyora del Carme
AP/R.38.EA	Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont
AP/R.39.EA	Mercat de la Creu Alta
AP/R.40.EA	Edifici d'oficines del passeig de Manresa
AP/R.41.EA	Institut Ferran Casablanca
AP/R.42.EA	Centre de Formació d'Adults de Can Rull
AP/R.43.EA	Acadèmia Catòlica
AP/R.44.EA	Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

Escola Industrial

AP/R.01.EA

Altres denominacions (Equipament cultural)

DADES BÀSIQUES

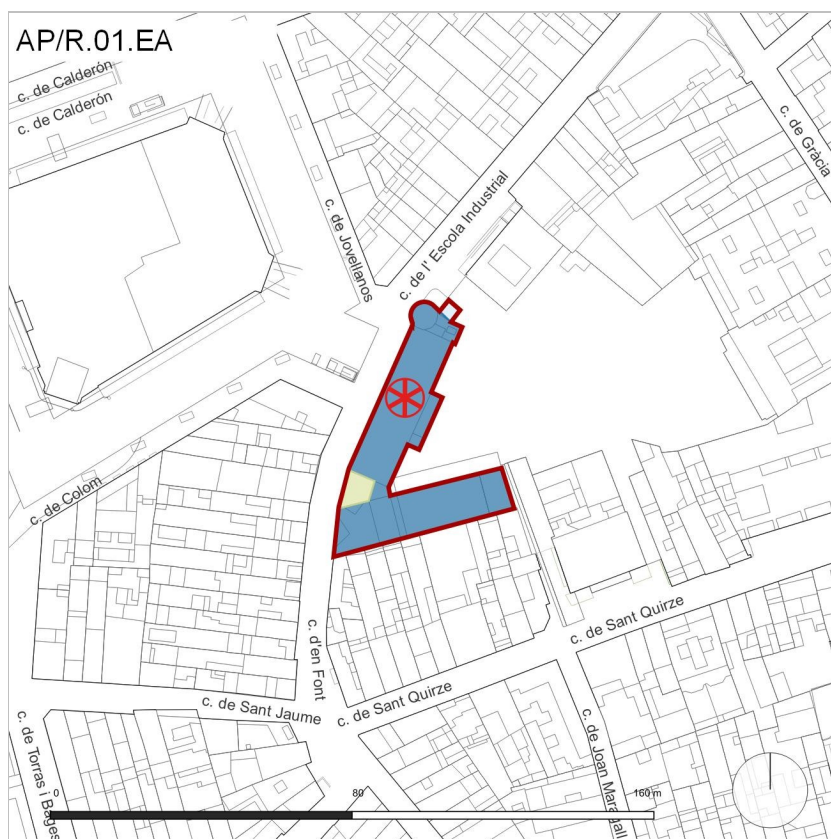
Adreça/es Carrer Font, d'en, 1-25

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425434 ; y = 4599866

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5601033DG2050B		1.189	3.538	PB+3

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Industrial

AP/R.01.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Global
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.1

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.13.AM Carrer d'en Font

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1907-1911
<i>Autor/promotor</i>	Martorell i Terrats, Jeroni (1907-1911), Bracons i Singla, Gabriel (1965-68)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, en el barri del Centre, prop del Mercat Central.
<i>Elements</i>	Edifici de planta rectangular amb soterrani, planta baixa i dues plantes pis. Aquest edifici fou construït per allotjar-hi l'Escola Industrial i d'Arts i Oficis de la ciutat. Posteriorment fou remodelat interiorment per acollir-hi les dependències de l'Obra Social de la Caixa d'Estalvis de Sabadell. El conjunt compta amb una construcció annexa col·locada perpendicular a la línia de façana a la part posterior de l'edifici. D'aquest cos destaca la coberta de dent de serra i amb il·luminació zenital. Les façanes es resolen mitjançant cossos d'iguals proporcions però amb obertures de traçat divers i disposades de manera alternada. D'aquesta façana cal destacar per la seva importància visual i representativa pel que fa al conjunt, la torre cilíndrica col·locada en un dels extrems de l'edifici. La façana de la torre conté unes finestres allargades disposades resseguint l'escala interior helicoidal. La part superior de la torre està oberta amb finestres de tipologia modernista i coronada per un potent ràfec sostingut per permòdols de perfil esglaonat. Les façanes estan compostes a partir d'uns eixos verticals que es van alternant. Destaca la composició formal de la cornisa que crea un joc de volums que dona ritme a la composició. L'acabat de les façanes és amb diferents textures. Sòcol de pedra, combinat amb maó vist de la planta baixa i estucat de la resta de plantes. La coberta és a dues aigües. La coberta de la torre cilíndrica és cònica i recoberta d'escates de ceràmica vidriada verda. El programa funcional es distribueix de la següent manera. Planta baixa: biblioteca. Planta primera: diverses entitats culturals. Planta segona: auditori i sala de conferències. De l'interior destaquen l'escala de l'interior de la torre de traçat helicoidal, el vestíbul d'entrada i l'escala amb barana de ferro forjat. El jardí, amb un amfiteatre a l'aire lliure, al qual donen les façanes posteriors, té la funció d'integrar el Gremi de Fabricants, la Caixa de Sabadell i el Museu de Paleontologia i l'Obra Social, fou realitzat per Gabriel Bracons i Singla entre 1965 i 1968.
<i>Ús actual</i>	Cultural
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Entorn/Jardí</i>	L'espai exterior de l'amfiteatre es conserva en perfecte estat.

Escola Industrial

AP/R.01.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals, com aquest, de gran importància al llarg dels s. XIX-XX a la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social de la industrialització i el comerç, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer període del segle XX en aquest sector del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de l'Escola Industrial

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

Preservar la volumetria, llevat de casos excepcionals a valorar específicament i justificadament; la tipologia comprenent la forma i disposició de la caixa d'escala, dels patis, de les cobertes; els nivells definits pels forjats existents; la concepció formal dels espais interiors i de les dependències definides; les estances que preserven les seves decoracions originals o esdevingudes amb valors associats a la declaració del bé; la composició de les façanes, el ritme, proporció i forma de les obertures i tancament, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren; els béns mobles que formin part de l'element original, si existeixen, o els que revesteixin valors patrimonials associats al mateix.

Façanes/Coberta Façanes: les intervencions hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

Cobertes: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixta) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit situat entre les dues ales del conjunt s'haurà de mantenir lliure d'edificacions, llevat de l'àmbit ocupat pel cos de connexió entre els dos volums.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc.).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest edifici fou construït per tal d'allotjar-hi les aules, els tallers i les dependències de l'Escola Industrial i d'Arts i Oficis de la ciutat.

L'edifici fou remodelat interiorment, a principis dels anys seixanta, per tal d'acollir les dependències de l'Obra Social de la Caixa d'Estalvis de Sabadell (la Biblioteca, els

Escola Industrial

AP/R.01.EA

estatges de diverses entitats culturals de la ciutat, l'auditori i la sala de conferències). El jardí amb un amfiteatre a l'aire lliure, que té la intenció d'integrar el Gremi de Fabricants, la Caixa de Sabadell, el Museu de Paleontologia i l'Obra Social, fou realitzat per en Gabriel Bracons i Singla entre 1965 i 1968.

Bibliografia

CASTELLS PEIG, Andreu: L'art sabadellenc, Sabadell: Edicions Riutort, 1961, p. 516-521.

PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991, p. 82.

ALCOLEA GIL, Santiago; TERMES, Josep; COLOMINES i COMPANYYS, Agustí: Els edificis de la Caixa d'Estalvis de Sabadell. Una mostra del Modernisme català, Barcelona: Edicions 62, 1994.

CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach, 2000.

BOHIGAS, O.; Reseña y Catálogo de la Arquitectura Modernista, 1983, p. 32, 128, 134, 136, 180, 199, 201, 206.

Observacions

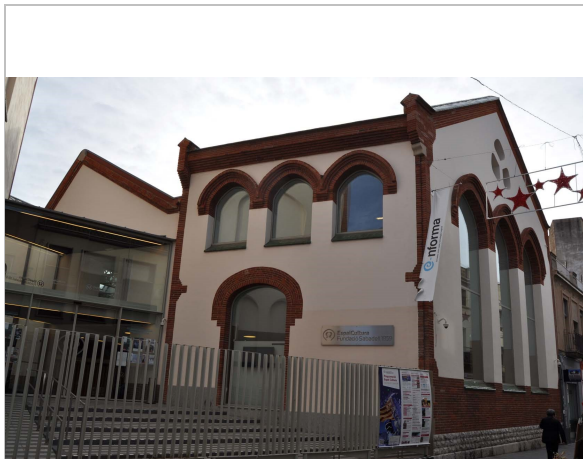
La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 137-139. Ornamentació, ampits, teulada i respiralls.

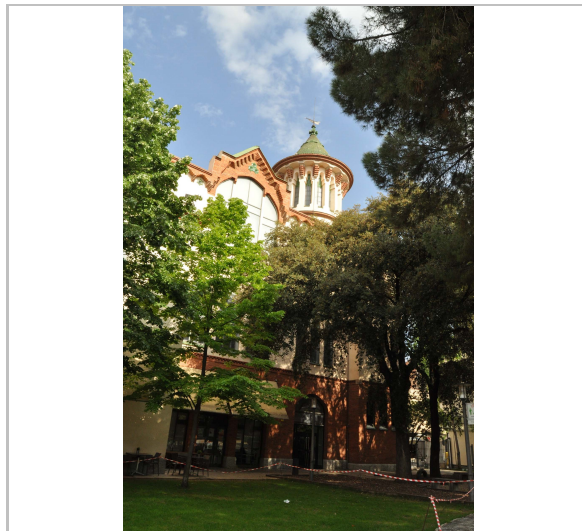
Escola Industrial

AP/R.01.EA

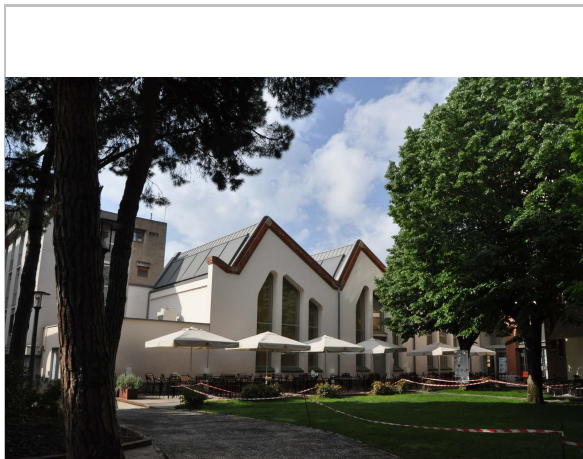
ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Escola Enric Casassas

AP/R.02.EA

Altres denominacions (Equipament educatiu)

DADES BàSIQUES

Adreça/es Carrer Llobet, de, 77
Carrer Paus, de les, 71

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425904 ; y = 4600296

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	6005023DG2060B	1.079	1.280	PB

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

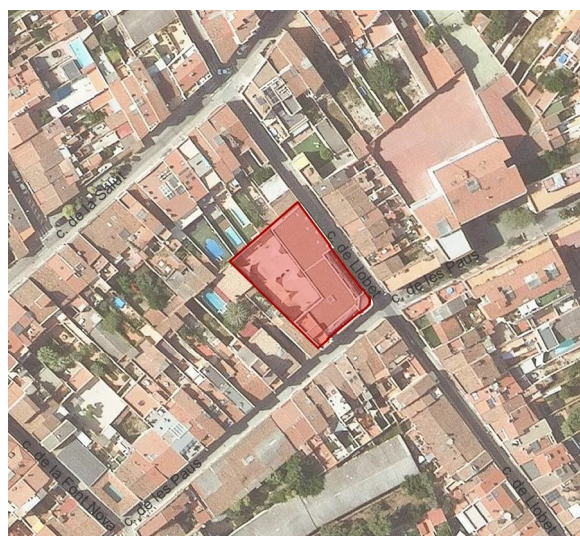
- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Enric Casassas

AP/R.02.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.2

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.21.AM Carrer de Llobet / V.32.AM Carrer de les Paus

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1897
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Arús, Juli
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Escola amb façana principal al carrer de Les Paus i formant cantonada amb el carrer Llobet.

L'edifici està format una sola planta en forma de L que tanca el pati interior. La façana, d'obra vista molt treballada, creant volums i donant formes mitjançant la disposició dels maons. L'interior de l'edifici va ser totalment reformat durant els anys 1980-1983.

Les façanes d'obra vista estan molt treballades, amb voluntat de donar un paper destacat al xamfrà, adoptant el paper d'element estructurador. Aquesta voluntat la podem veure per l'alçada, superior a la resta de l'edifici, i pel gran plafó ceràmic fet per en Marià Burgués amb la tècnica d'aresta. En aquest plafó podem observar l'escut de Sabadell i una inscripció que ens recorda la data de construcció i l'ús a què està destinat l'edifici. Destacar l'originalitat de les obertures que ens remet a formes orientalizants. Un altre element que cal posar de manifest és el coronament de la façana, amb merlets de maó vist i elements de majòlica a la cornisa.

Les façanes estan compostes a partir d'uns eixos verticals idèntics, que corresponen a un sol tipus d'obertura, que és la combinació d'una finestra rectangular vertical amb una finestra en forma d'arc de mig punt just a sobre. El xamfrà, format per un pany massís, es remarca amb un treball molt elaborat de maó vist i rajola ceràmica. El revestiment de les façanes és amb maó vist combinat amb el sòcol de pedra.

La nova coberta metàl·lica d'una sola pendent a cada ala de l'edifici, desguassa a les façanes exteriors. Els interiors estan totalment reformats.

<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Públic civil
<i>Estat conservació</i>	Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals, com aquest, de gran importància al llarg dels s. XIX-XX a la ciutat.

☒ Valor urbanístic

Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.

Escola Enric Casassas

AP/R.02.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ Edifici de l'Escola
	NP 5. DOCUMENTAL Espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure element decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

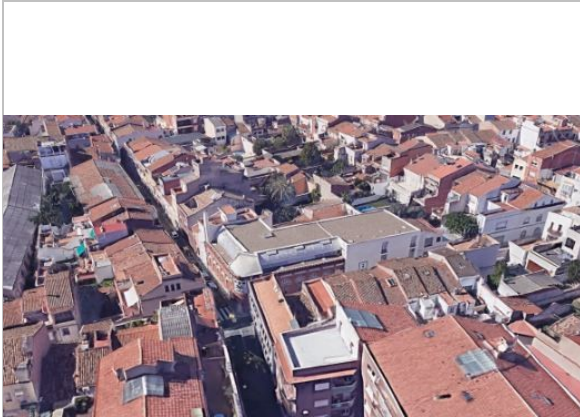
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La necessitat d'una nova escola portà a l'Ajuntament a adquirir una porció de terra el 10 de maig de 1894 es ven una porció de terra propietat de Josefa Sayol i Margenat al municipi de Sabadell amb la finalitat de construir-hi una escola pública municipal. El 30 de desembre de 1897 la família Sayol ven al municipi de Sabadell una peça de terreny al c. de Llobet, tocant al terreny anterior. Les obres s'adjudicaren al constructor José Ferrer i Ramonacho. El dia 6 de desembre de 1896 tingué lloc l'acte de col·locació de la primera pedra. A més de l'edifici destinat a escola es va construir una casa, a continuació del c/de les Paus, destinada a habitatge. Sembla ser que cap a finals de 1897 l'edifici ja estava acabat. A principi de 1898 la premsa local fa ressò del trasllat de les antigues escoles a la nova escola del c/de les Paus. El 1980 s'elaborà un projecte de reforma i ampliació de l'escola, pel qual s'enderroca tot l'interior mantenint la façana, la nova escola s'inaugurà el 6 de març de 1983.
<i>Bibliografia</i>	Centenari de l'escola Enric Casassas (1897-1997). Autor: Yun Mas, Antonia. PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991, p.77.
<i>Observacions</i>	La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 34. Ornamentació i plafó.

Escola Enric Casassas

AP/R.02.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Web*

Escola Sagrada Família

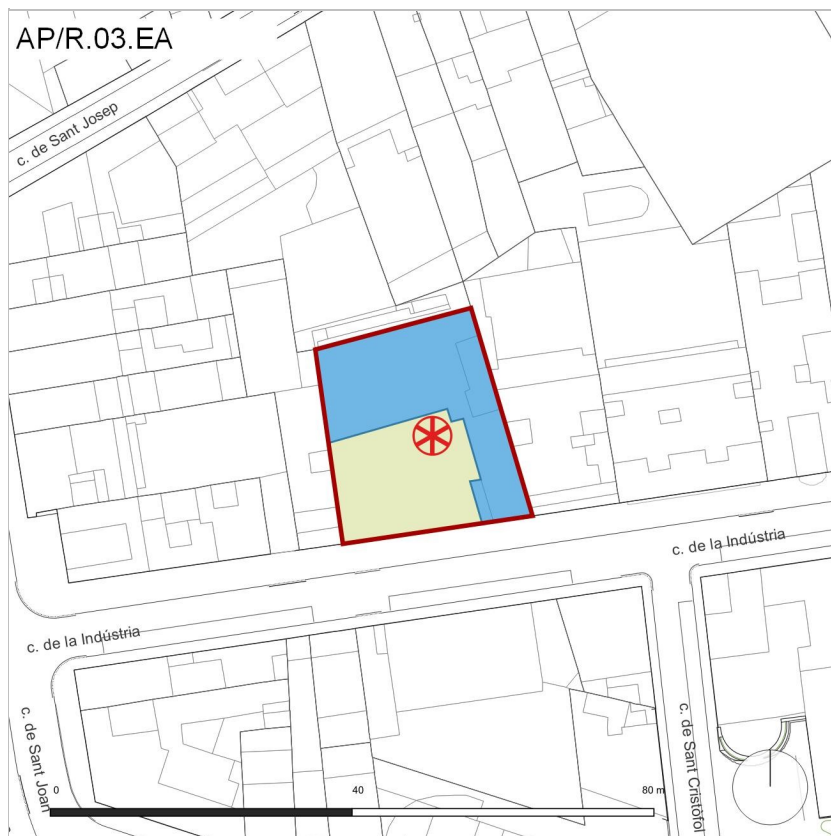
AP/R.03.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Indústria, de la, 9 Codi INE 187
Carrer Sant Josep, de, 10

Coordenades UTM x = 425809 ; y = 4599879 Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5901002DG2050B		1.428	3.388	PB+2

Plànol normatiu

LLEENDA

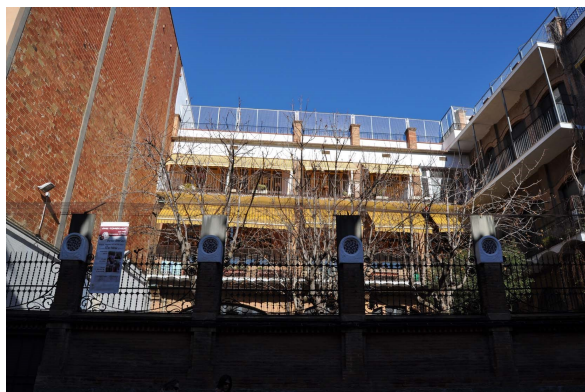
- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Sagrada Familia

AP/R.03.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.3

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.18.AM Carrer de la Indústria

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1908
<i>Autor/promotor</i>	Borrell i Cardona, Gabriel
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Escola de planta baixa i dues plantes pis, en forma de L i disposada entorn d'un pati. Cal distingir dos cossos, un perpendicular al carrer, on hi ha la porta d'accés, i l'altre paral·lel, on originalment hi havia les aules. L'edifici actual és el resultat d'unes ampliacions sobre de l'edifici original que era l'escola de pàrvuls. Cos perpendicular al carrer: façanes compostes amb obertures d'arcs parabòlics. Aquest cos originalment era una galeria oberta al pati i que amb el temps se li han aixecat dos pisos i la galeria ha quedat tancada. Cos paral·lel al carrer: inicialment només tenia un pis i les façanes es componien amb obertures d'arcs carpanells. Pel que fa als elements decoratius cal fer esment de la utilització del trencadís, tècnica amb la qual està fet el rètol de l'escola, i el treball de forja de les reixes. Algunes plantes contenen balcons que recorren tot el cos paral·lel al carrer i part de l'altre cos, fets amb volta de maó. L'antiga cornisa de remat ara funciona com a imposta. La composició de les façanes es realitza a partir d'uns eixos verticals que corresponen amb les obertures. Les façanes estan acabades amb maó vist, amb elements decoratius de rajola ceràmica. La coberta és plana tipus terrat.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Interior molt modificat fruit de les diverses ampliacions que ha anat patint al llarg dels anys. Rajoles de l'arrimador del cancell, fetes amb la tècnica de trepa.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals, com aquest, de gran importància al llarg dels s. XIX-XX a la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.

Escola Sagrada Família

AP/R.03.EA

☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta en ell mateix, en tant que dotació de rellevància envers l'entorn que es defineix al seu voltant al carrer de la Indústria.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s NP 2. CONSERVACIÓ
Edifici de l'Escola delimitat en el plànol normatiu.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'haurà de mantenir lliure de construccions.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els orígens d'aquesta escola els trobem en l'escola de pàrvuls (escola pública oficial) situada al c/de Sant Josep, 10, inaugurada l'any 1890. La direcció d'aquesta l'obtingué per oposició una religiosa de l'ordre de la Sagrada Família d'Urgell, quedant així lligada a aquesta congregació. Aquesta escola s'anà quedant petita, i l'escola oficial es traslladà a un altre edifici, ubicat en el mateix indret on es troba l'actual edifici. Aquest però s'anà quedant petit, l'any 1908 es resol aixecar un altre pis però la manca de solidesa de l'obra ho impedeix. De manera que es decideix enderrocar l'edifici i bastir-ne un de nou. La inauguració d'aquest nou edifici té lloc el 3 d'abril de 1909.

Bibliografia Àlbum commemoratiu de la congregació religiosa Sagrada Família d'Urgell.p.172-175
Maria Pilar Vilà i Piñol, fundadora del Col·legi de la Sagrada Família. Diari de Sabadell.
Autor: Ricard Simó i Bach.

LÓPEZ NAVARRO, Tomàs; Les Reixes dels vapors i de les cases pairals a Sabadell.
Museu d'Art de Sabadell, 1991.

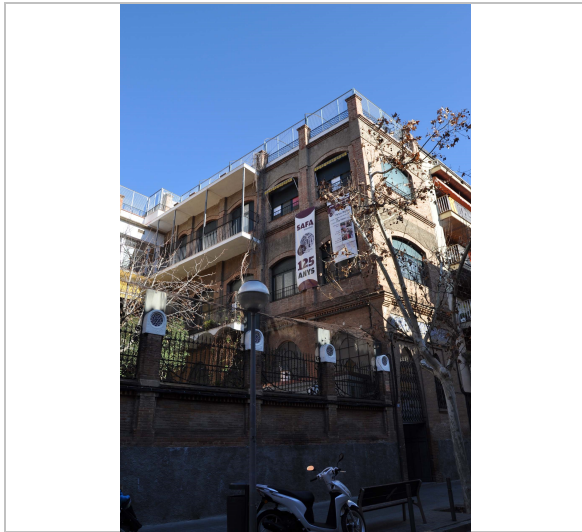
AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres.67/1908 (Maria Dolores Marió Bonell)

Observacions La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 72, 73, 74, 557 i 558. Plafons, arremadors i jardineres.

Escola Sagrada Família

AP/R.03.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Ajuntament de Sabadell

AP/R.04.EA

DADES BàSIQUES

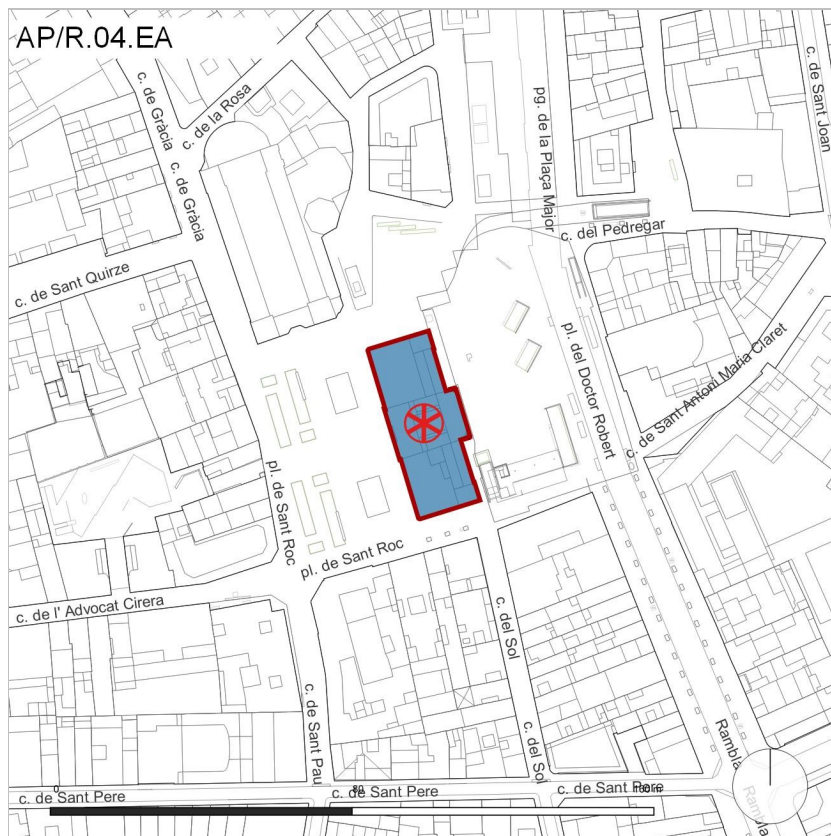
Adreça/es Plaça Sant Roc, de, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425647 ; y = 4599791

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5800701DG2050B	831	2.459	PB+2	

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Ajuntament de Sabadell

AP/R.04.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Global
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.6

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.09.AM Plaça del Doctor Robert / V.54.AM Plaça de Sant Roc

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici administratiu
<i>Estil i Època</i>	Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1871/ 1901
<i>Autor/promotor</i>	Gauran, Carles (1871), Batllellé i Arús, Juli (1901)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, al mateix Centre i com a referència estratègica en la seva pròpia posició determinant.
<i>Elements</i>	Edifici aïllat de planta baixa planta pis i àtic, format per un cos central i dos de laterals, compostos simètricament. L'edifici, amb façana principal a la plaça de Sant Roc, fou construït el 1871 com a escola dels Pares Escolapis, i reformat posteriorment per l'Ajuntament per tal de convertir-lo en Casa de la Vila. Les façanes utilitzen un llenguatge clàssic en general. L'edifici està format per un cos central lleugerament avançat respecte el pla de façana, amb obertures a la planta baixa en forma d'arc de mig punt i amb una àmplia balconada; i dos laterals que contenen les obertures en forma d'arcs rebaixats exceptuant les dels extrems que tenen un arc de mig punt. La façana posterior, construïda posteriorment, segueix el mateix llenguatge compositiu que la principal, però aquí trobem un joc de volums que en la principal no hi és. La composició de façanes es realitza a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures, i usant la simetria. En la façana a la plaça Sant Roc, tot el cos central es remarca en façana amb una àmplia balconada a la planta pis, amb unes pilastres clàssiques que abasten la planta pis i les golfes i pel coronament de la façana a través d'un frontó. Les façanes es troben estucades amb espedejament horitzontal. L'edifici consta de planta baixa, entresol i dos pisos. A la planta baixa trobem la Tresoreria i els Serveis Econòmics. A l'entresol trobem la Intervenció. A la planta primera trobem l'Alcaldia, el Protocol, la Imatge Corporativa, la Secretaria General i el Saló de Plens. A la planta segona trobem l'Assessoria Jurídica, els Grups Municipals, la Comunicació i la Informàtica. Elements a destacar de l'edifici són: la fusteria interior original de les obertures que donen al carrer; la lluernia amb vidre emplomat amb l'escut de Sabadell al centre, aquest s'aguanta amb una estructura de fusta; plafó de pedra amb relleus de Camil Fàbregues amb una representació de la família sabadellenca, els seus valors, aficions i els treballs més corrents de la ciutat.
<i>Ús actual</i>	Administratiu. Ajuntament
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo; Durant l'any 2022 s'han rehabilitat les façanes.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de ciutat.

Ajuntament de Sabadell

AP/R.04.EA

☒ Valor urbanístic	Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre de la ciutat a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives, especialment en la determinació per aixecar la dotació administrativa de major rellevància per una ciutat moderna.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, el paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de l'Ajuntament

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservació amb mètodes propis de la restauració adequada.

Façanes/Coberta Façanes: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals, així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

Cobertes: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc.).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

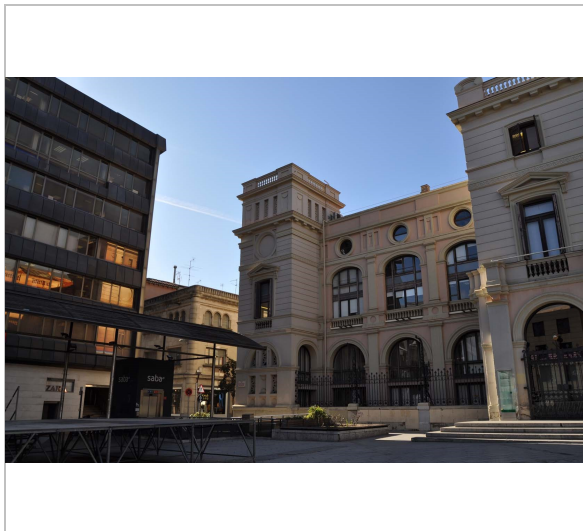
Informació històrica Aquest edifici fou construït com a escola dels Pares Escolapis. L'edifici fou acabat l'any 1872 després d'una construcció accidentada, en la qual moriren dos obrers quan caigué l'escala principal. L'any 1880, l'edifici és adquirit per l'Ajuntament per tal de convertir-lo en Casa de la Vila. El 1888 es reformà la façana principal, i el 1900 l'arquitecte Juli Batlleuall va continuar la reforma i va construir la façana posterior.

Bibliografia PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991.

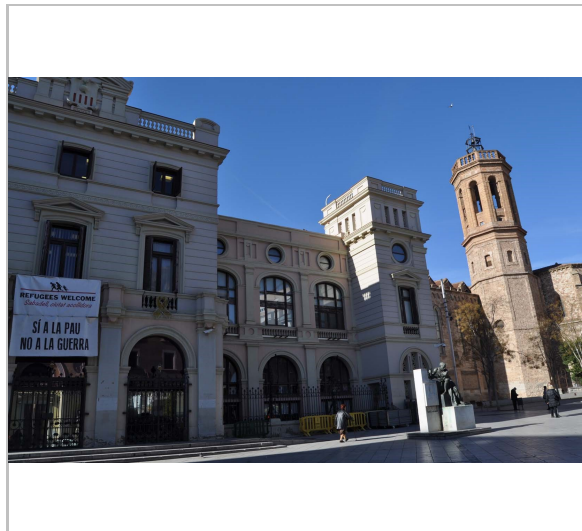
AHS, Fons Municipal, Llicència d'obres, 12/1871.

Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010.
Disponible a: <http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf> (darrera consulta: Febrer 2019)

ALTRES IMATGES

*Façana posterior
Equip redactor*

*Façana posterior
Equip redactor*

Caixa d'Estalvis de Sabadell

AP/R.05.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Gràcia, de, 17-27

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425546 ; y = 4599882

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

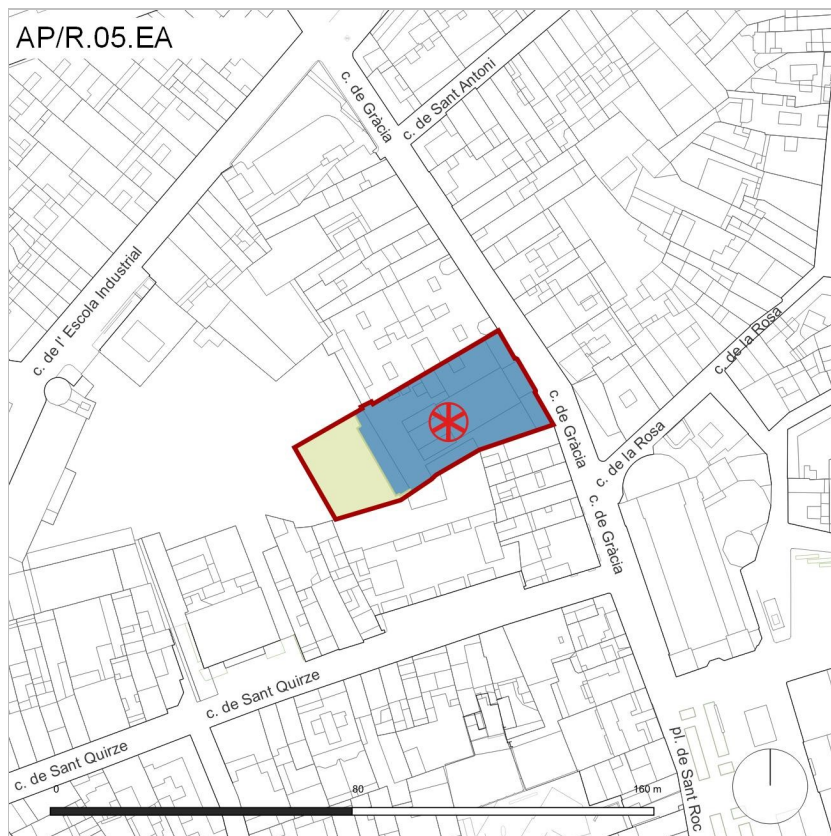
N. plantes

5601008DG2050B

1.174

4.211

PB+1

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Caixa d'Estalvis de Sabadell

AP/R.05.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.8

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.16.AM Carrer de Gràcia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Entitat bancària
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1905-1915 / 1968-1970
<i>Autor/promotor</i>	Martorell i Terrats, Jeroni/ Bracons i Singla, Gabriel (façana posterior)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres, amb soterrani, planta baixa i planta pis, amb façana principal al carrer de Gràcia, i façana posterior que dona a l'interior de l'illa, on hi ha uns jardins públics i un amfiteatre. A l'interior de l'edifici hi destaca el vestíbul, el pati Turull i el Saló d'actes.

Façana principal formada per tres cossos d'amplada similar, amb el cos central avançat respecte el pla de façana, de més alçada i amb el coronament seguint el perímetre de la coberta de dues aigües. Aquest cos central conté l'entrada de l'edifici, formada per tres arcs, un de central més gran, i separats per robustes columnes amb el fust i el capitell historiat. Aquests capitells estan tallats amb motius vegetals, florals i figures que representen ocupacions tradicionals, obra de l'escultor Eusebi Arnau i Mascort. Sobre de l'entrada trobem un gran finestral de tres arcs lobulats amb una escultura a cada costat i una àmplia balconada sostinguda per robustos permòdols. Les dues figures representen el treball i la virtut, obra de l'escultor Josep Llimona i Bruguera. Els cossos laterals són més senzills, amb un acurat disseny de finestres, diferents entre elles, trencant així la simetria que el cos central imposa.

La façana posterior, amb un cos afegit posteriorment destaca un gran brise-soleil de formigó d'estil brutalista.

La façana principal es troba amb un revestida amb carreus de pedra natural. La composició utilitza un llenguatge modernista, amb un clar interès en el detall i el decorativisme en busca de l'obra d'art total.

La coberta inclinada és a dues aigües en el cos central, desguassant aquestes als cossos laterals, més baixos. D'aquesta manera es permet l'entrada de llum lateral.

Planta baixa: vestíbul, que consta de tres naus separades per columnes i cobertes per voltes de creueria; Pati Turull, de planta quadrada, amb una gran lluernia.

Planta primera: Saló d'Actes, format per tres naus separades per columnes i arcs parabòlics. La nau central, més ampla i més alta que les laterals, permet l'entrada de llum pels laterals.

Ús actual Oficines i serveis

Ús original/altres Públic civil

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

Estructura/Interior S'han preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com la preservació de part del mobiliari original.

Caixa d'Estalvis de Sabadell

AP/R.05.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'economia, la indústria i el comerç de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central que es manifesta, precisament, al carrer de Gràcia.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els trets modernistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social de la indústria i el comerç, a través de la banca, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici Caixa d'Estalvis de Sabadell

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'haurà de mantenir lliure de construccions.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles i altres parts que confereixen el caràcter singular del bé declarat).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La Caixa d'Estalvis de Sabadell fou creada el 6 de gener de 1859 com a entitat de foment i gestió de l'estalvi popular. El principal promotor fou l'industrial Pere Turull i Sallent. Aquesta entitat en els seus inicis s'instal·là en unes dependències de la Casa de la Vila, en aquest edifici s'hi estigué únicament 6 mesos, tot seguit es traslladà a l'edifici que antigament havia acollit el Magatzem de Palla del Comú, aquí hi quedà instal·lada fins el 1886. Any en que s'adquirí l'edifici del carrer de Sant Antoni, 13, on actualment es troba el MHS, en aquest edifici la Caixa hi restà fins el 1916, moment en què es traslladà al nou edifici, anomenat el Palau de l'Estalvi.

El terreny on fou bastit l'edifici s'adquirí el novembre de 1902 als hereus del senyor Domènec Barata i Font; i abans que s'hagués atès cap projecte la primera pedra fou col·locada en acte simbòlic pel Rei Alfons XIII durant la seva visita realitzada a Sabadell el 18 d'abril de 1904. En aquest mateix any es convocà un concurs de projectes entre els arquitectes catalans o residents a Catalunya, se'n presentaren cinc; amb tot i això, però, el concurs es declarà desert, tot i que es decidí fer l'encàrrec a un dels participants, Jeroni

Caixa d'Estalvis de Sabadell

AP/R.05.EA

Martorell i Terrats. L'execució d'aquesta obra fou lenta, les obres s'iniciaren l'any 1906, i posteriorment s'interromperen per tal de bastir l'immoble de l'Escola Industrial i d'Arts i Oficis, projectat i dirigit pel propi Martorell. Per tot això, l'edifici central de la Caixa d'Estalvis de Sabadell no s'acabà fins l'any 1915 i la inauguració oficial es realitzà el 24 de juny de 1917, encara que les oficines ja funcionaven des del 5 de febrer de 1916.

Bibliografia

CASTELLS PEIG, Andreu: L'art sabadellenc, Sabadell: Edicions Riutort, 1961.

MELERO, P.; ROMANCE, J.M; El Modernisme a Sabadell, Ed. Egara, 1987.

PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991.

ALCOLEA GIL, Santiago; Els edificis de la Caixa d'Estalvis de Sabadell. Una mostra del Modernisme català. Fundació Caixa Sabadell. Barcelona-Sabadell, 1994.

GIRALT-MIRACLE, Daniel; Monografia sobre l'edifici de la Caixa d'Estalvis de Sabadell.

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres.12/1906 (Pablo Gambús Romeu)

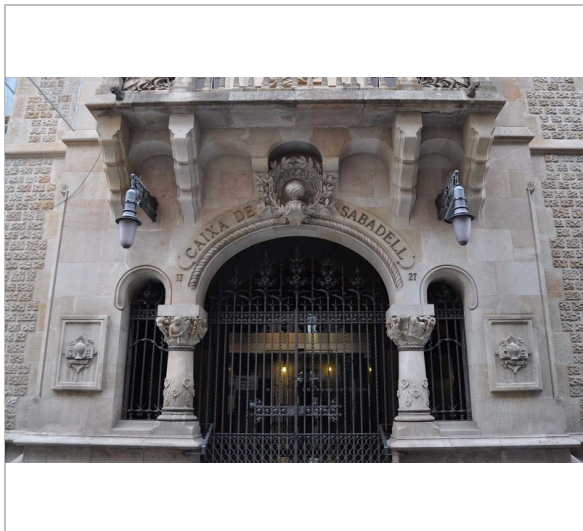
Observacions

La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 82-85. Plafons i arrimador.

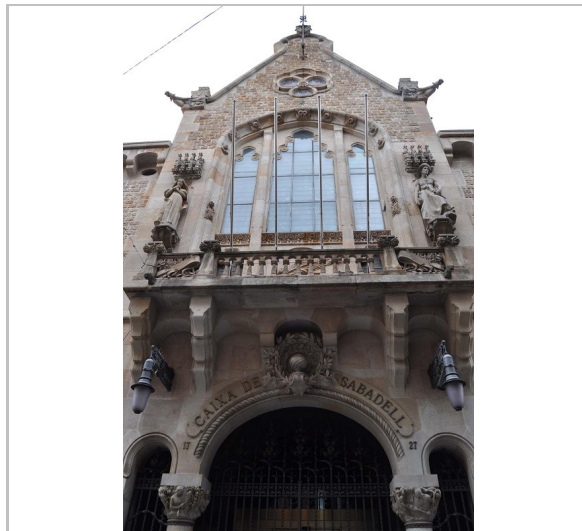
Caixa d'Estalvis de Sabadell

AP/R.05.EA

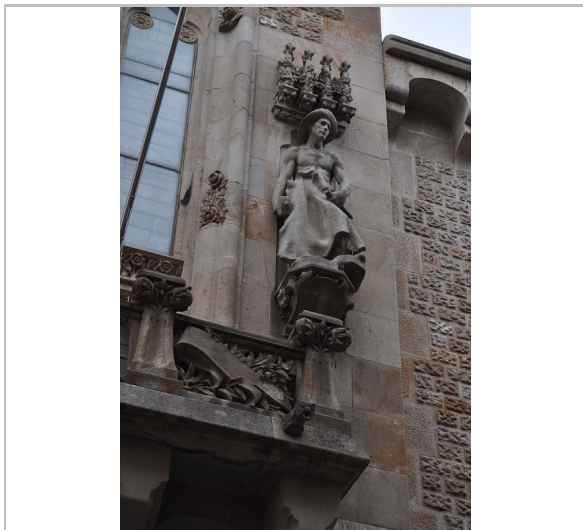
ALTRES IMATGES

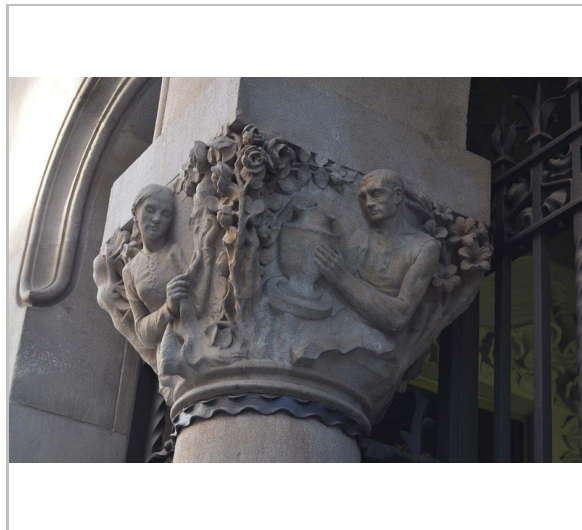
Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Detall
Equip redactor

Detall
Equip redactor

Detall
Equip redactor

Hotel Suís

AP/R.06.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Indústria, de la, 59

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426153 ; y = 4599938

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

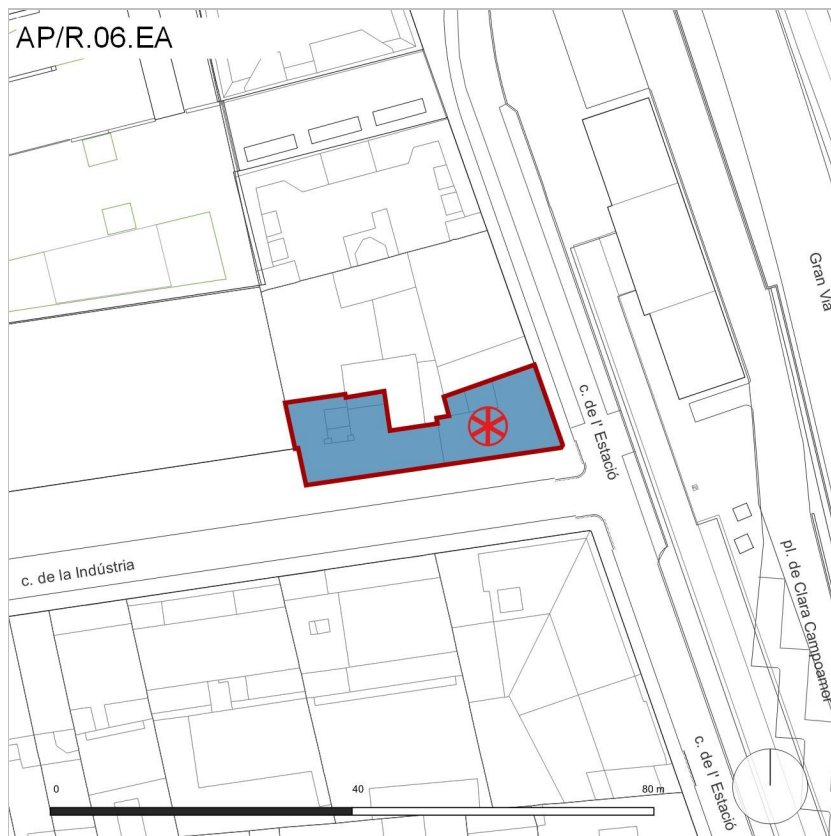
N. plantes

6202011DG2060B

928

1.831

PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Hotel Suís

AP/R.06.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Global
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.9

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.18.AM Carrer de la Indústria

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Hotel
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1902
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Arús, Juli
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici de planta baixa i dues plantes pis, formant cantonada entre el carrer de la Indústria i el carrer de l'Estació. L'edifici de l'hotel és fruit de la reforma d'uns habitatges preexistents.

Façana de composició asimètrica, destacant el refinament i l'elegància dels elements decoratius utilitzats, donant com a resultat una obra harmònica i de factura acurada.

Les façanes que donen al carrer de la Indústria i al carrer de l'Estació es troben unides amb un fals xamfrà que conté una gran balconada recolzada sobre un pilar situat a la cantonada. Les obertures de les dues façanes tenen uns emmarcaments estucats imitant el maó vist igual que tota la planta baixa. Destaca l'ús d'elements decoratius realitzats amb la tècnica de l'esgrafià, de l'estucat i amb rajoles disposades amb la tècnica del trencadís.

La composició de les façanes és asimètrica, desplaçant la porta d'accés a un lateral. Concentració de la decoració al xamfrà, i amb un tractament diferenciat respecte la resta. La resta d'obertures es componen a partir d'uns eixos verticals.

Actualment totes de les façanes es troben estucades. A la planta baixa, al sòcol del primer pis i als emmarcaments de les obertures simulen un acabat de maó vist.

Destaca el refinament i l'elegància dels elements decoratius utilitzats, sobretot el plafó ceràmic situat sobre de la porta d'entrada i al xamfrà, esgrafiats amb motius florals i relleus fets amb estuc.

La coberta és inclinada a una vessant, desguassant a les dues façanes, acabat ceràmic.

Ús actual Oficines i serveis

Ús original/altres Públic civil

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

Estructura/Interior La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de la indústria i el comerç que comporta l'establiment d'hotels a la ciutat.

☒ Valor urbanístic

Testimoni de l'evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central. Reflecteix, també, la posició propera a una important via de comunicació, així com el ferrocarril com una situació estratègica envers el desenvolupament de ciutat.

Hotel Suís

AP/R.06.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els trets modernistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural per les seves característiques representatives i la dimensió social de la industrialització i el comerç, reflectida en la construcció d'un hotel singular, peça clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de planta baixa i dues plantes pis, formant cantonada entre el carrer de la Indústria i el carrer de l'Estació

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

Façanes/Coberta Façanes: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

Cobertes: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixta) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc.).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'Hotel Suís és fruit de la reforma d'uns habitatges preexistents propietat de Rafael Cruz.

Bibliografia PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991.

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres. 1/1891 (Rafael Cruz)

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres. 151/1882 (Juan Soler)

Hotel Suís

AP/R.06.EA

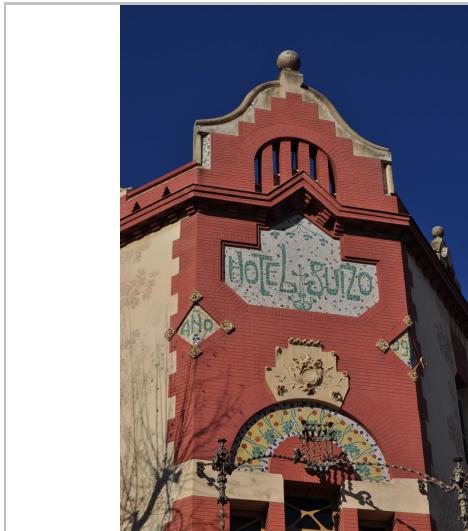
ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Detall
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

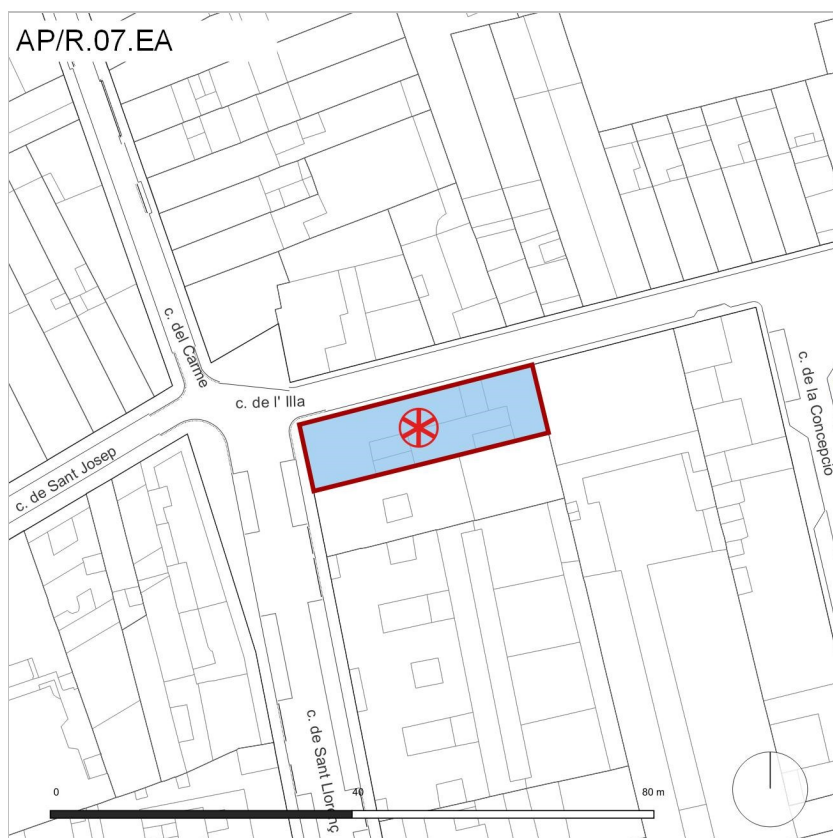
La Maternitat

AP/R.07.EA

Altres denominacions (Equipament cultural)

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer Illa, de l', 2-4 Carrer Sant Llorenç, de			Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425933 ; y = 4600011			Identificació al plànol	Nd1-22
Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	
	6002301DG2060B	292	886	PB+2	

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

La Maternitat

AP/R.07.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.10

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	3. Parcial
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.17.AM Carrer de l'Illa

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Clínica
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1922-1926
<i>Autor/promotor</i>	Renom i Costa, Josep
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos amb façana principal al carrer de l'Illa i fent cantonada amb el carrer de Sant Llorenç. Aquest està format per un cos central de doble amplada on destaca una gran balconada al primer pis i un plafó ceràmic flanquejat per dos cossos laterals. Façana principal amb composició d'estil noucentista, amb l'ús de pilastres amb capitells d'estil jònic que donen un ritme compositiu a les façanes i un coronament amb una cornisa amb fris amb dentells que està rematada amb una balustrada amb gerros. Les façanes tenen obertures de perímetre rectangular a les plantes pis i amb arc de mig punt a la planta baixa. La façana lateral, composta per dos cossos iguals, però només un està rematat amb balustrada. En un dels costats de la façana principal es troben tres crugies amb façana idèntica a les anteriors però amb un coronament de façana sense balustrada que provoca el trencament de la simetria de la façana. L'última planta de l'edifici es separa de la resta de plantes a través d'una gran cornisa situada sobre dels capitells de les pilastres, i a més, no té cap element decoratiu. La totalitat de les façanes abans esmentades remarquen la verticalitat dels eixos. Les façanes resten amb un acabat estucat de diferents cromatismes. Les llindes de les finestres del primer pis estan decorades amb rajoles ceràmiques de tonalitats blaves i grogues, amb la representació d'uns putti amb garlandes florals. L'interior està força degradat. La distribució interior ha estat transformada per tal d'adaptar-se als nous usos. L'únic element que ens recorda el seu antic ús és el gran ascensor que es troba al centre de la caixa d'escala. Altres elements que es conserven, molt possiblement originals, són el paviment hidràulic i els radiadors de ferro colat, i podria ser també algunes fusteries.
<i>Ús actual</i>	Cultural
<i>Ús original/altres</i>	Sanitario-assistencial
<i>Estat conservació</i>	Regular
<i>Façanes/Coberta</i>	S'aprecien desperfectes en els arrebossats de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció faria preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. Tot i això l'interior presenta un estat deficient.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Conjunt referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments assistencials de matriu religiosa. Construccions significatives en la història de la ciutat.

☒ Valor urbanístic

Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància.

La Maternitat

AP/R.07.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements decoratius i de reforç compositiu.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives de la Maternitat com equipament que reflecteix un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Estructura tipològica essencial de l'edifici determinada per: - Façanes (ritme i proporció de les obertures, elements ornamentals i/o decoratius, etc.) - Disposició dels forjats i estructures portants - Posició del vestíbul - Caixa d'escala - Elements originals decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, segons l'estudi patrimonial.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles i altres parts que confereixen el caràcter singular del bé declarat).

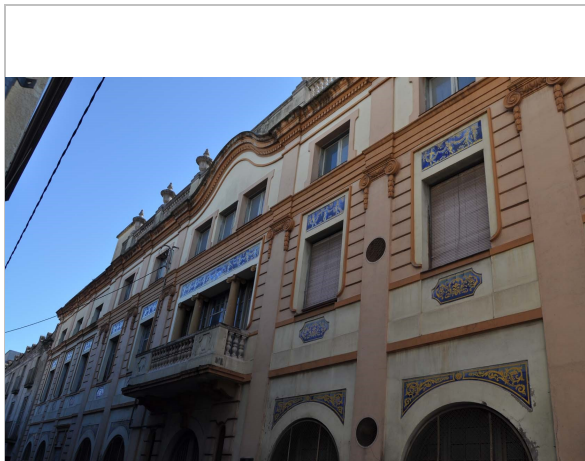
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach, 2000.
<i>Observacions</i>	La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 53-58. Plafons.

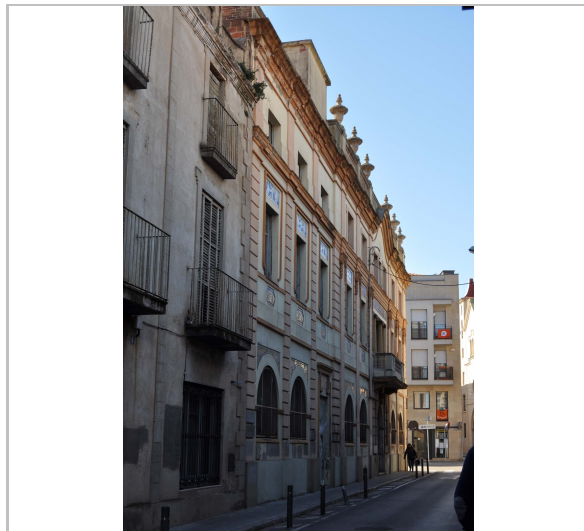
La Maternitat

AP/R.07.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Hospital Parc Taulí. Clínica de la Salut

AP/R.08.EA

Altres denominacions Hospital de la Mare de Déu de la Salut (Equipament sanitari)

DADES BÀSIQUES

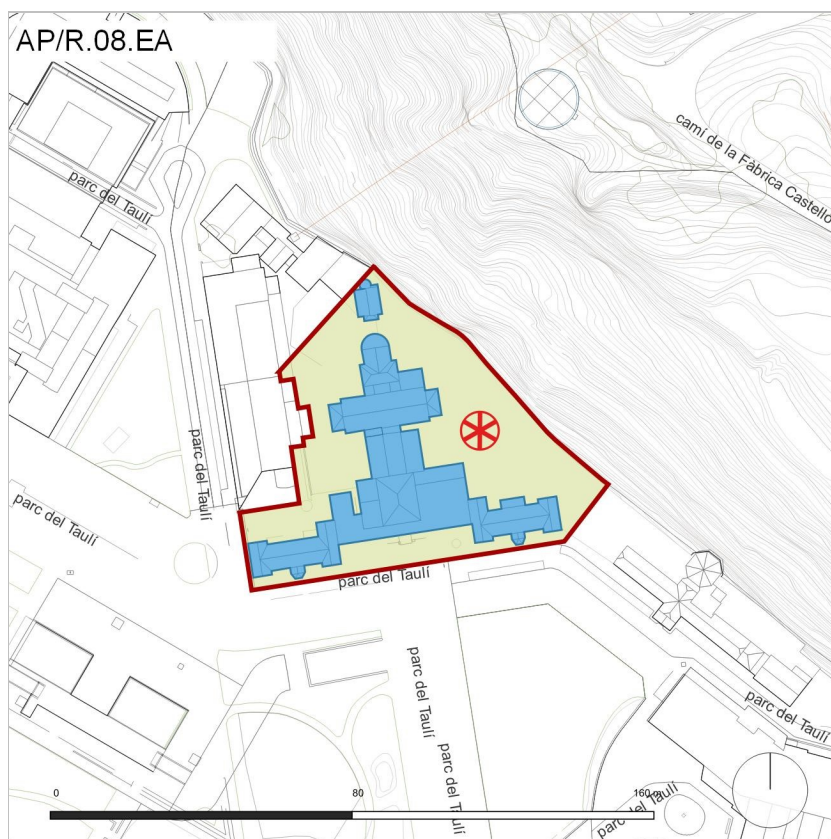
Adreça/es Parc del Taulí, 5

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426223 ; y = 4600616

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	6012030DG2061B	47.935	23.566	PB+1

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Hospital Parc Taulí. Clínica de la Salut

AP/R.08.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.11

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Clínica
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1901-1924
<i>Autor/promotor</i>	Enric Fatjó i Torras (1901); Juli Batllellé i Arús; Josep Renom i Costa (1924)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, dins el Parc sanitari Taulí, al barri de la Creu Alta.
<i>Elements</i>	Edifici situat al Parc Taulí i construït per a allotjar-hi els ferits de la guerra d'Àfrica. Posteriorment fou finançat per l'Estat per a destinar-lo a hospital per a combatre la tuberculosi pulmonar. L'edifici consta d'una planta baixa, amb un cos central reculat de planta baixa i pis. La composició de la façana principal és a partir d'una simetria clara i estructurada a partir de la galeria central amb columnes de fosa situada al centre i als laterals, emmarcant-la, dos cossos avançats respecte la galeria que combinen el paredat amb el maó vist. D'aquests cossos laterals, en surt un pavelló central de planta poligonal. Aquests cossos poligonals destaquen per l'acabat estucat i pel tractament formal. Aquests cossos podríem atribuir-los a Juli Batllellé, atès que tant la coberta com l'ampit de la finestra estan recoberts de rajola mitjançant la tècnica del trencadís, i aquest és l'únic arquitecte de Sabadell que coneixem que hagi utilitzat aquesta tècnica en els seus edificis. Destacar també, la utilització del maó com a element ornamental, amb franges decoratives fetes amb diferents disposicions de maó. Just a l'entrada, al centre de la galeria hi ha un rètol: plafó ceràmic fet amb rajola blanca i lletres de color blau pintades amb la tècnica de trepa. Les façanes estan acabades amb estucat de paredat combinat amb maó vist, excepte els dos cossos ja descrits que estan estucats. La coberta de la galeria central és amb terrat, mentre que els pavellons laterals tenen coberta a dues aigües. La coberta inclinada dels pavellons és acabada amb teula àrab. Un element singular és l'antiga sala de quiròfans, amb planta amb absis i grans finestrals. També els plafons ceràmics que estan ubicats en les llindes de les portes d'entrada, amb la representació de diferents imatges de la Mare de Déu, molt possiblement fets amb la tècnica del traç lliure i utilitzant els colors blau i groc.
<i>Ús actual</i>	Sanitario-assistencial
<i>Ús original/altres</i>	Sanitario-assistencial
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. També de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Conjunt referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments assistencials de matriu sanitària. Construccions significatives en la història de la ciutat.

Hospital Parc Taulí. Clínica de la Salut

AP/R.08.EA

- ☒ Valor urbanístic
Conjunt interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació de dotacions assistencials de rellevància seguint un model ordenat en la disposició dels edificis.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic
Conjunt d'especial interès on el valor resideix, principalment, en l'estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements decoratius inherents a l'estil arquitectònic.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic
Conjunt referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives del Taulí com equipament que reflecteix, encara avui, un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic
Conjunt interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta en ell mateix, en tant que dotació de rellevància envers l'entorn que es defineix al seu voltant.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunts d'edificis originals de l'Hospital Parc Taulí, delimitats en el plànol normatiu.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'haurà de mantenir lliure de construccions.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, estances nobles i altres parts que confereixen el caràcter singular del bé declarat).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1901, en Josep Cirera i Sempere dona un terreny del parc Taulí perquè hi construeixin un hospital, el projecte originari fou d'Enric Fatjó, aquest edifici s'inaugurà l'any 1902, posteriorment, l'any 1907 s'encarregà a Juli Batllellé l'estudi d'un projecte general del nou hospital amb l'aprofitament dels pavellons construïts.

Aquest edifici no començà a funcionar com a hospital fins a 1923, per tot un seguit de dificultats econòmiques que impedièren l'ampliació i adequació com a equipament hospitalari. Aquest edifici fou anomenat "Casal Clínic", aquest nom fou substituït, l'octubre de 1924, pel de "Clínica de Ntra. Sra. De la Salut". En aquest mateix moment s'encarrega a Josep Renom el projecte d'aixecament d'un pis sobre la part davantera del pavelló central, destinat a estada de les Germanes de la Caritat. També és obra de Renom el cos posterior de planta amb absis, que feia la funció de quiròfan (ampliació realitzada entre 1925-1927).

Bibliografia CASTELLS PEIG, Andreu: L'art sabadellenc, Sabadell: Edicions Riutort, 1961, p. 515.

CARRERAS COSTAJUSSÀ, Miquel; Elements d'Història de Sabadell, 1932, p. 386.

CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Fundació Bosch i Cardellach, 2000.

Hospital Parc Taulí. Clínica de la Salut

AP/R.08.EA

ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

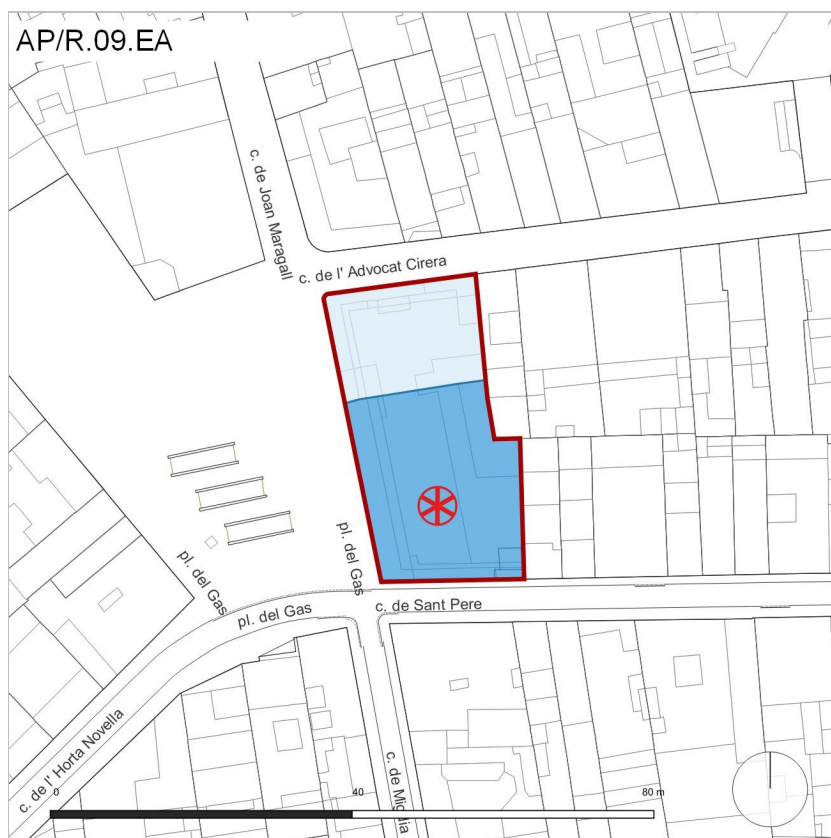
Companyia de Gas

AP/R.09.EA

Altres denominacions Museu del Gas

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Plaça Gas, del, 8 Carrer Sant Pere, de, 36			Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425513 ; y = 4599717			Identificació al plànol	Nd1-22
Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	
	5798001DF2959H	775	3.949	PB+1	

Plànol normatiu

LLEENDA

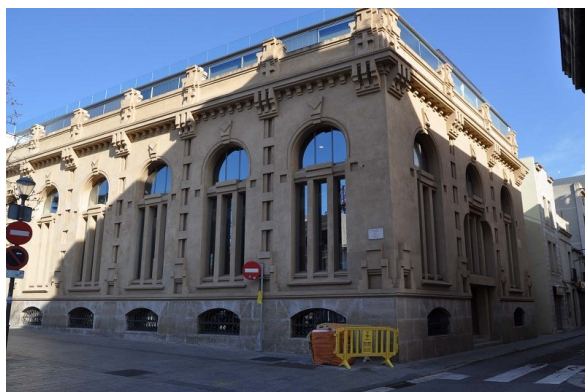
- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Companyia de Gas

AP/R.09.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.25

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.15.AM Plaça del Gas / V.52.AM Carrer de Sant Pere

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici d'infraestructures de serveis
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1899 / 2012 (Museu del Gas)
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Arús, Juli, arquitecte/ Dani Freixes (Diversos Arquitectes)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos amb façana principal a la plaça del Gas i fent cantonada amb el carrer de Sant Pere. L'edifici actual, ocupat pel Museu del Gas s'ha ampliat, resultant un nou volum a la cantonada de la plaça del Gas amb el carrer d'Advocat Cirera i una remunta a la volumetria protegida.
	Les façanes de l'edifici, segueixen un ritme clar i homogeni, marcat per pilastres, amb grans finestrals coberts amb arcs de mig punt. La façana que dona al carrer de Sant Pere, on inicialment es trobava l'accés, es compon de tres crugies, amb la porta d'accés situada al centre i emmarcada per dues finestres de dimensions considerables. El coronament de les façanes es realitza a través d'una cornisa sostinguda per petits permòdols que augmenten de dimensió quan coincideixen amb les pilastres. Sobre d'aquesta cornisa trobem un amplit de coronament del qual sobresurten uns merlets situats a continuació de les pilastres. A la part superior, actualment hi ha una planta de remunta que es retira del nivell de façana i amb un tancament de vidre. La totalitat de les façanes abans esmentades remarquen la verticalitat dels eixos. Les façanes estan acabades amb estucat.
<i>Ús actual</i>	Museu del Gas
<i>Ús original/altres</i>	Fàbrica de Gas
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Interior totalment reformat per a ser condicionat com a Museu.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de les infraestructures de serveis a la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la lectura de l'evolució i transformació de l'estructura urbana a l'entorn del teixit històric central. Es reflecteix la posició d'aquest edifici, referent estratègic en la consolidació de la plaça on s'ubica.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives com a companyia proveïdora, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

Companyia de Gas

AP/R.09.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ Edifici original de la companyia de gas
	NP 5. DOCUMENTAL Resta de construccions

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Inicialment aquest edifici es construeix com a edifici industrial, destinat a la producció d'Energia elèctrica. L'edifici de la nova central, amb façana a la plaça llavors anomenada del Duc de la Victòria, va ser projectat l'any 1899 per l'arquitecte Juli Batllellé per acollir les oficines i la maquinària. La central estava formada per un motor de gas Crossley Brothers Ltd de 186 CV de potència acoblat a una dinamo de 100V. La central elèctrica s'alimentava del gas manufacturat provinent de la fàbrica del carrer de Samuntada i tenia com a reserva l'antiga central. Poc després, la societat es va fusionar amb Gas de Sabadell, el primer subministrador de la ciutat. Després d'una averia important l'any 1903 es va renovar la maquinària de la central i s'hi van incorporar dos motors de gas acoblats a dues dinamos construïdes a la fàbrica sabadellenca Brujas, Frêne y Agazzi. També va ser gimnàs municipal. La primera rehabilitació de l'edifici la dugueren a terme els arquitectes Pedragosa, Sauquet i Valls l'any 1976, i consistí en la renovació de la planta baixa i l'ampliació de l'edificació, amb la construcció d'un altell. L'any 1988, els arquitectes Gómez i Ferrer emprengueren una segona reforma, amb l'aixecament d'una nova planta a la nau de producció, l'ampliació del soterrani, la creació de dues plantes a l'edifici cantoner amb el carrer de l'Advocat Cirera i l'obertura de dos nous portals d'accés per la Plaça del Gas. Finalment, l'any 2007, la Fundació Gas Natural adjudicà a la societat Varis Arquitectes, formada per Dani Freixes, Vicente Miranda, Eulàlia González i Vicens Bou, la rehabilitació de l'edifici original i l'ampliació amb una nova construcció, per destinar el conjunt al Museu del Gas i a la seu de la Fundació Gas Natural Fenosa. Les obres van començar el 2009 i van cloure el 2011 amb l'obertura del museu. El nou edifici, un volum tancat, inclou els espais que no requereixen llum natural, mentre que les activitats que la necessiten se situen a l'antic. La unió entre els dos contenidors es produeix mitjançant una franja de vidre que conté les circulacions principals. El Museu del Gas ocupa la planta baixa, part del soterrani i una part de l'altell, que es destina a exposicions temporals. Situat al soterrani, l'arxiu històric de la Fundació ocupa més de

Companyia de Gas

AP/R.09.EA

3.000 metres lineals de prestatgeria. Les dues plantes superiors les ocupen el centre de formació, amb aules i sala d'actes; els tallers per activitats didàctiques del museu i les oficines de la fundació. La coberta és d'us públic, un espai visitable on s'explica la sostenibilitat de l'edifici, un mirador sobre la ciutat i el territori. Per tant, l'any 1988 s'inicien els treballs de rehabilitació per tal de transformar l'edifici d'origen industrial en la seu de l'oficina de la Companyia de Gas Natural al Vallès.

Bibliografia

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres.121/1899. (Juan Brujas)

Actuacions finca

Fins al 2006 Gas Natural tenia una exposició permanent sobre la història del gas i de la seva empresa a la seva seu de l'avinguda del Portal de l'Àngel de Barcelona. El 2006 van traslladar la seva seu al barri de la Barceloneta i va sorgir la idea de fer un museu més gran sobre la història del gas. Es va decidir ubicar-ho a un edifici propietat de la companyia a Sabadell.

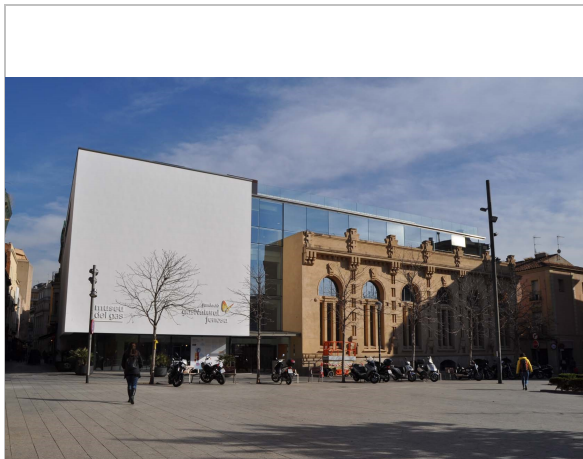
La ciutat de Sabadell, amb un fort passat industrial vinculat al sector tèxtil, també manté una llarga tradició amb el gas. A finals del segle XIX hi havia a la ciutat diverses fàbriques de gas, com la Fàbrica de gas de Prats i Benessat (construïda per Claudi Gil) o la Fàbrica de gas de L'Energia. A més, fou la segona ciutat catalana, deu anys després que Barcelona, que va tenir un enllumenat per gas, més concretament des de 1852. Va obrir les seves portes el 13 de desembre de 2011, tot i que no es va inaugurar fins a l'11 de gener de 2012.

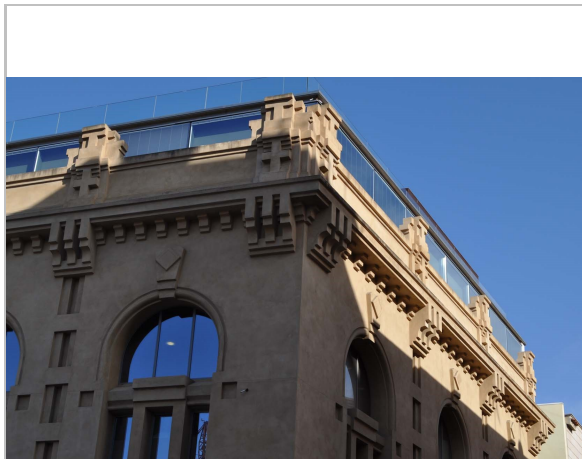
Companyia de Gas

AP/R.09.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Mercat Central

AP/R.10.EA

DADES BÀSIQUES

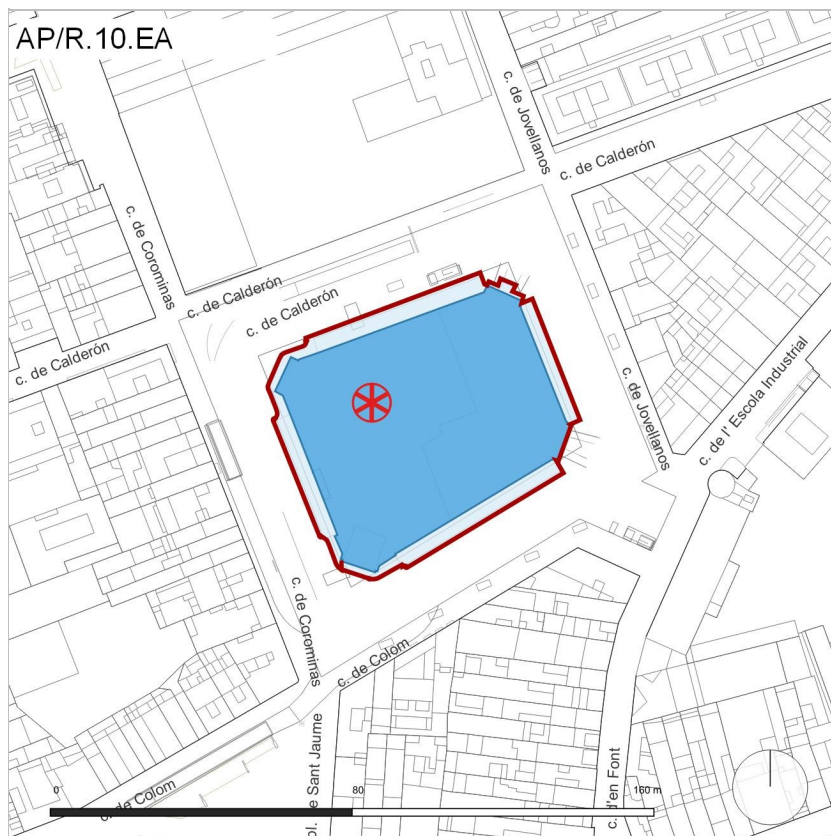
Adreça/es Plaça Mercat, del, 1
Carrer Colom, de, -

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425355 ; y = 4599906

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5501001DG2050B	3.476	8.085	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Mercat Central

AP/R.10.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.26

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.28.AM Plaça del Mercat

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Mercat
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1927-1930
<i>Autor/promotor</i>	Renom i Costa, Josep /
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre, on es mostra com un element referenciat.
<i>Elements</i>	Edifici aïllat de planta rectangular definida per l'alineació dels quatre carrers que conformen la plaça. Les quatre cantonades es resolen amb xamfrans on es situen els accessos. D'aquests, el principal es remarca amb el coronament d'una cúpula de planta octogonal, mentre que els altres tres són iguals. Les façanes de l'edifici, segueixen un ritme clar i homogeni, marcat per la repetició d'una única obertura i presenten un acabat exterior arrebossat i pintat. Amb la voluntat de remarcar els xamfrans es situen uns cossos de gran alçada que contenen els accessos, i que contenen uns pinacles en forma d'obelisc. En cada un dels accessos hi ha un arc de mig punt situat sobre de cada porta, amb un vitrall que conté el mateix element iconogràfic: una fruitera plena de fruita i emmarcada per dos corns de l'abundància. En les quatre façanes es troben unes grans marquesines situades just sota de les finestres. La composició de façanes és a partir de la repetició d'un únic mòdul separat per merlets situats al coronament de la façana. El mòdul conté un parell de finestres iguals i el mateix relleu decoratiu a sota de cada una. La coberta està sustentada per una estructura metàl·lica vista i es disposa inclinada, amb acabat de panells de zinc, desguassant a les quatre façanes i estructurada en tres plans de tal manera que l'espai que queda entre els diferents plans s'aprofita per il·luminar l'interior a través de finestres.
<i>Ús actual</i>	Equipament municipal. Mercat
<i>Ús original/altres</i>	Mercat
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció, un cop visitada interiorment, corrobora un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. Interior totalment reformat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de la ciutat moderna.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Bé referent emplaçat en un solar que forma part d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica que cal preservar en tota la seva dimensió. Qualsevol treball que afecti el subsol es regirà per la normativa vigent.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central.

Mercat Central

AP/R.10.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives, especialment en la determinació per aixecar la dotació comercial de major rellevància per una ciutat moderna.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici del mercat

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics i altres parts que confereixen el caràcter singular del bé declarat.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Abans de la construcció d'aquest mercat, Juli Batllellé, anterior arquitecte municipal, ja n'havia previst un a principis de segle, entre els carrers de les Tres Creus i l'actual c/República. En Renom, poc després de ser anomenat arquitecte municipal, 1911, va començar a preparar un avantprojecte perquè fos realitzat en aquesta zona. A mitjan anys vint es va proposar una nova ubicació per al Mercadal a l'anomenat Camp de la Sang, lloc on s'havien produït diverses execucions.

A part del projecte d'en Renom es presentaren dos projectes més, un de l'arquitecte E. Terrades, i un altre de Josep Mª Barenys.

El projecte de Renom va quedar enllestit l'any 1927, l'any següent es començaren les obres, i entre finals de 1929, principis de 1930 es finalitzà l'obra. El constructor de l'obra va ser en Pere Arderiu, i la casa barcelonina Fill de Miquel Mateu va fer l'estructura metàl·lica

Bibliografia CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach, 2000.

PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991.

Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010.
Disponible a: <http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf> (darrera consulta: Febrer 2019).

Actuacions finca El Mercat Central es va inaugurar l'any 1929, obra de l'arquitecte Josep Renom. L'any 2004 es va inaugurar de nou, després d'una important rehabilitació per valor de 20 milions d'euros. Les obres de rehabilitació han recuperat l'estructura original del Mercat i l'han adaptat a les necessitats actuals dels ciutadans.

Observacions Al juliol de l'any 2003 es van col·locar els vitralls del remodelat mercat central de Sabadell.

Mercat Central

AP/R.10.EA

Joan Serra i Dolors Guixà, del taller "L'art del vitral", van ser els encarregats de fer la restauració dels cinc conjunts de vitralls noucentistes del Mercat.

Mercat Central

AP/R.10.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Col·legi dels Escolapis

AP/R.11.EA

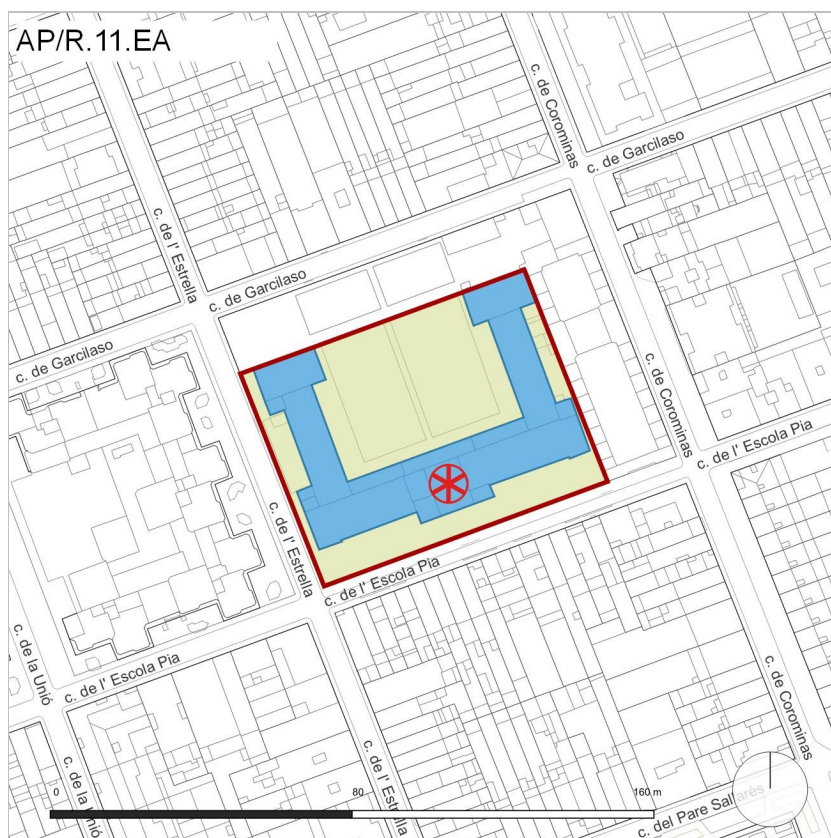
Altres denominacions (Equipament educatiu)

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Escola Pia, de l', 92
Carrer Garcilaso, de, - *Codi INE* 187

Coordenades UTM x = 425161 ; y = 4600120 *Identificació al plànol* Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5303001DG2050B	7.587	9.117	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Col·legi dels Escolapis

AP/R.11.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.27

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Col·legi
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1882 (reixa exterior de ferro fos del 1908)
<i>Autor/promotor</i>	Pascual Tintorer, Miquel
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Escola d'estil neoromànic de planta baixa i dos pisos estructurada entorn a un pati, de manera que la seva planta dibuixa una U. L'edifici, amb façana principal donant al carrer de l'Escola Pia, ocupa quasi la totalitat de l'illa formada pels carrers de l'Escola Pia, carrer Estrella i carrer Coromines. La façana principal té un cos central més avançat per on s'efectua l'entrada al recinte i dos cossos laterals d'iguals dimensions. El cos central segueix el mateix ritme d'obertures que els laterals, però es diferencia d'aquests per estar avançat respecte el pla de façana. A la planta primera trobem obertures amb arcs de mig punt, cada una formada per dues finestres de perfil rectangular donat que la corda de l'arc s'ha convertit en una llinda, i hi ha una columneta a mode de mainell quedant dues finestres de perfil rectangular. A la zona de la volta de l'arc, massissa, hi trobem relleus i inscripcions en llatí. Sobre l'arc de mig punt trobem el perfil d'un arc apuntat sostingut per mènsules. Les finestres del segon pis estan fetes mitjançant arcs rebaixats. D'aquesta façana principal en surten dos cossos perpendiculars al pla de façana amb el mateix ritme d'obertures tot i que les obertures amb arc de mig punt no es transformen en dues finestres sinó que mantenen la forma de l'arc. També les mènsules que sostenen la cornisa són diferents que en el cos central. Separació exterior de les diferents plantes a través d'una línia d'imposta, que en l'última planta sobrevola més que les altres. La composició de la façana principal es realitza a partir d'uns eixos verticals que corresponen a les obertures de cada planta. Les cobertes són inclinades amb acabat de teules àrabs. De l'interior, en destaquen el vestíbul d'entrada formant un pati de columnes que aguanten arcs de mig punt formant una coberta amb volta de creueria. També el Saló d'Actes, actual biblioteca, on s'hi troben pintures de J. Espinalt.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Conjunt referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments educatius de matriu religiosa. Construccions significatives en la història de la ciutat.

Col·legi dels Escolapis

AP/R.11.EA

☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric que es manifesta, precisament, al carrer de l'Escola Pia.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunt d'edificis del col·legi delimitats en el plànol normatiu

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original, així com altres elements originals del conjunt com la tanca amb la reixa, etc.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'haurà mantenir lliure de construccions

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els pares Escolapis varen arribar a Sabadell l'any 1815 cridats per l'Ajuntament, convertint el casal dels Meca en escola. El 1872 edificaren un col·legi que fou comprat per l'Ajuntament l'any 1882 per tal d'instal·lar-s'hi.

Els pares Escolapis edificaren un nou col·legi que s'inaugurà l'abril de 1885.

Bibliografia CARRERAS COSTAJUSSÀ, Miquel; Elements d'Història de Sabadell, 1932, p.389.

Observacions La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 171 i 582. Arrimador i ornamentació.

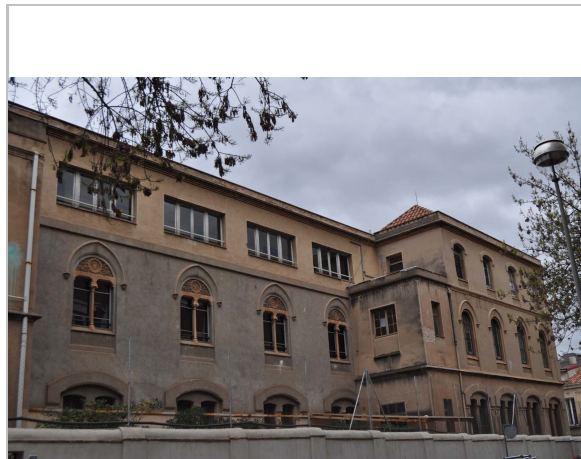
Col·legi dels Escolapis

AP/R.11.EA

ALTRES IMATGES

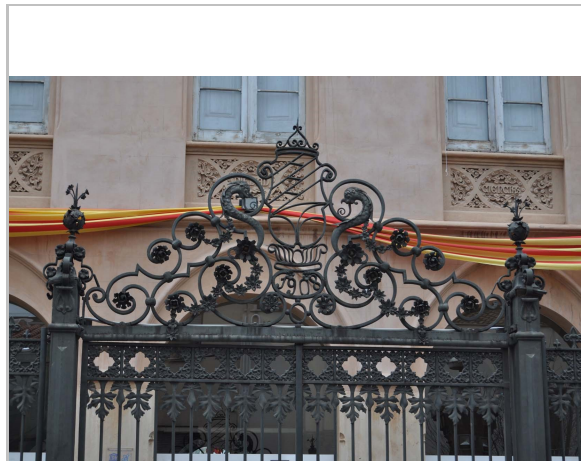
*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

Edifici de Correus

AP/R.12.EA

DADES BàSIQUES

Adreça/es Via Massagué, de, 38
Carrer Mare de Déu de les Neus, de la, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425561 ; y = 4600203

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

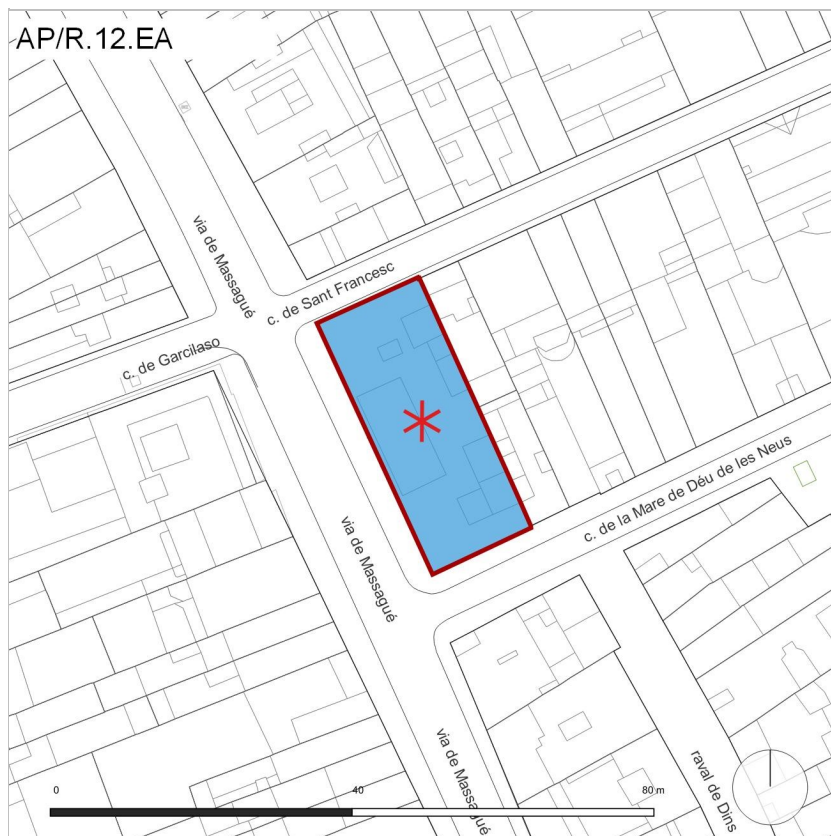
N. plantes

5705001DG2050B

538

1.662

PB+1

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ✱ BCIN
- ✱ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Edifici de Correus

AP/R.12.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.28

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.27.AM Via de Massagué

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici administratiu (Servei Postal)
<i>Estil i Època</i>	Monumentalisme Academicista; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1954
<i>Autor/promotor</i>	Desconegut
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici, de planta baixa i pis, amb façana principal a Via de Massagué i fent cantonada amb els carrers de Verge de les Neus i de Sant Francesc.

Façanes d'estil neoclàssic, formada per un cos central i dos cossos laterals disposats simètricament, acabades amb pedra.

Façana principal formada per un cos central, en lleugera reculada respecte l'alineació de façana, i dos cossos laterals. Aquesta façana està marcada per una forta simetria, concentrant tot l'èmfasi a la crugia central. Aquesta conté la porta d'accés, i actualment el rètol de correus, situat a la planta pis, que oculta un antic relleu del règim franquista. La crugia s'emmarca a través d'un relleu en forma d'arc de mig punt i es remata amb un frontó. Els cossos laterals segueixen el mateix ritme i tipus d'obertura que el central però no s'utilitza les pilastres per emmarcar les obertures, sinó que aquestes tenen uns emmarcaments que envolten tot el perímetre de la finestra. A més, les finestres del primer pis, l'escopidor sobresurt de la façana. El remat de les façanes és a través d'un fris amb una gran cornisa a la part superior, que a la crugia central es converteix en un frontó.

La composició de façanes es realitza a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures disposades simètricament. Les façanes laterals segueixen el mateix esquema compositiu, tot i que no són ben bé iguals.

<i>Ús actual</i>	En desús
<i>Ús original/altres</i>	Públic civil. Oficina de correus
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Atesa la claredat tipològica d'aquesta construcció, encara que no ha estat visitada interiorment, tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de postguerra.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'estructures que conformen la població de Sabadell. Antiga ubicació del Portal d'Europa al segle XVIII
☒ Valor urbanístic	Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància en la postguerra.

Edifici de Correus

AP/R.12.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements decoratius i de reforç compositiu.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de correus

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials de les parts protegides; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del conjunt)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar la volumetria, façanes, estructura tipològica original que pot incloure elements decoratius i ornamentals, estructures que suporten la coberta, característiques formals de la coberta, i configuració distributiva que emana de l'estructura portant. Altrament, es protegeixen elements decoratius, ornamentals i/o altres béns mobles que puguin restar a l'interior.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments (materials), amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals (com cornises, pilastres, impostes, rètols, etc, si s'escau, que les configuren.

Caldrà valorar les mesures oportunes en relació amb el relleu franquista situat en la façana principal en compliment de la Llei de memòria històrica.

Les intervencions en la coberta hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que siguin referent dels seus valors patrimonials o que els pugui menystenir.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest edifici es va construir en el mateix indret on hi havia una plaça amb jardins.

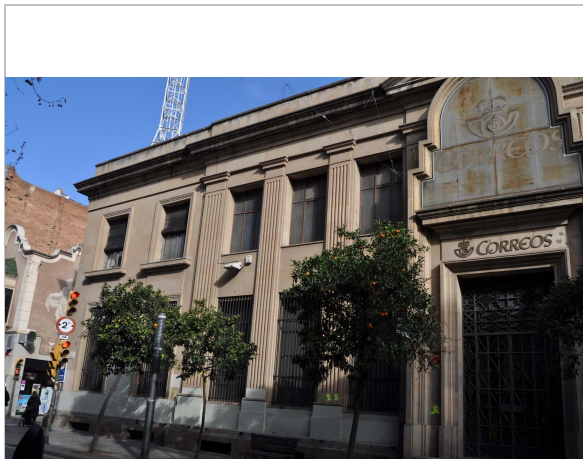
Observacions Inclòs a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

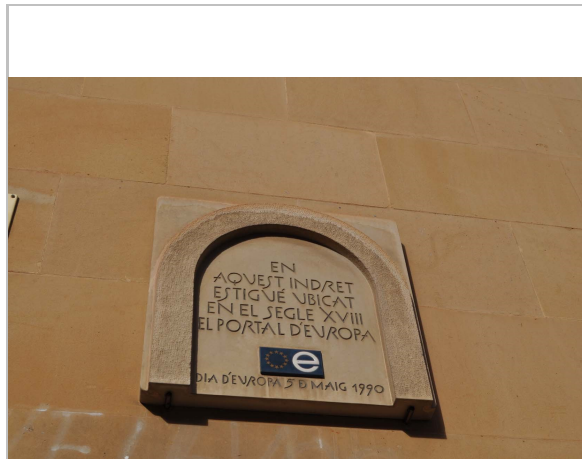
Edifici de Correus

AP/R.12.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

Hotel Espanya

AP/R.13.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Rambla, la, 22-24

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425712 ; y = 4599707

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

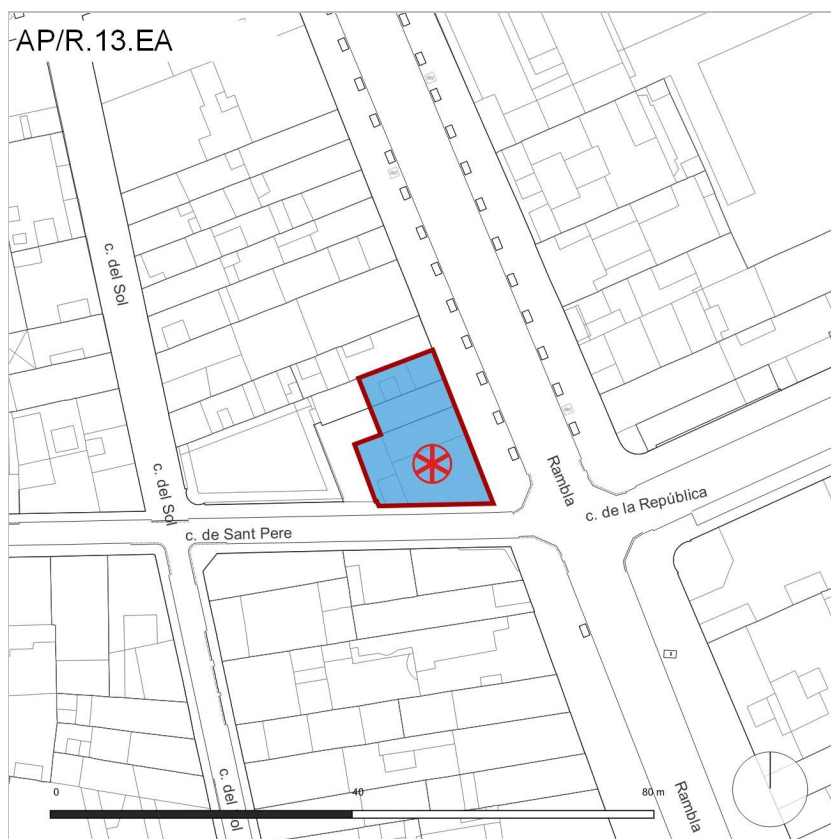
N. plantes

5800609DG2050B

247

657

PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Hotel Espanya

AP/R.13.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.29

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.36.AM La Rambla

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Hotel
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1901
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Arús, Juli
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, al Centre, disposat a la mateixa Rambla.
<i>Elements</i>	Edifici, de planta baixa i dues plantes pis, amb façana principal a la Rambla i fent cantonada amb el carrer de Sant Pere. L'edifici fou el resultat d'una reforma d'un antic casal per adaptar-lo a hotel. Actualment està destinat a oficines. La façana principal, composta segons cànons clàssics (breu distinció de basament, reducció d'obertures i volades de lloses de balcó en alçada i eixos verticals de composició cars), compta amb cinc eixos verticals. Al basament s'hi troba portals o finestrals d'arcs rebaixats, mentre que a la resta de plantes hi ha balconeres amb lloses de balcó i al coronament s'hi troba una cornisa. Elements decoratius verticals molt senzills en els panys massissos de les plantes pis. La composició de façanes és realitzada a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures. La façana lateral segueix el mateix esquema compositiu, tot i que en les plantes pis, l'eix central conté finestres enlloc de balconeres i en un dels eixos no hi ha obertures. Les façanes estan acabades estucades, amb espedejament horitzontal a la planta baixa i llis a la resta de plantes. Els emmarcaments de les obertures, la cornisa, la imposta i les llosanes de balcons són de pedra.
<i>Ús actual</i>	Oficines i Serveis
<i>Ús original/altres</i>	Públic civil
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent al tractar-se de l'antic Hotel de la Rambla que, per la preservació d'uns valors o una imatge, forma part del record històric del teixit urbà de Sabadell.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en l'evolució i transformació de l'estructura urbana a l'entorn del teixit històric central. Es reflecteix la seva posició amb front a la Rambla, com un referent en la formació de la ciutat.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social de dotacions hoteleres, reflex d'un període clau en l'activitat comercial i el dinamisme de la ciutat.

Hotel Espanya

AP/R.13.EA

☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici, de planta baixa i dues plantes pis, amb façana principal a la Rambla i fent cantonada amb el carrer de Sant Pere.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

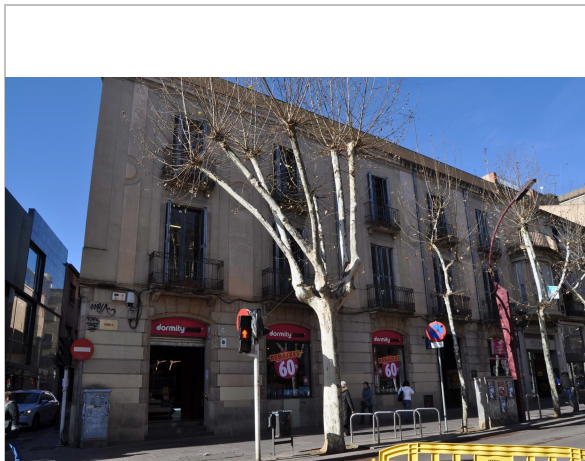
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Edifici que fou originàriament hotel. Posteriorment allotjà la Comissaria de la Policia Nacional. Més endavant, passà a ser propietat de l'Ajuntament i del Gremi de Fabricants de Sabadell, s'utilitzà per comerç a la planta baixa i els pisos superiors els ocuparen l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell.

Hotel Espanya

AP/R.13.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Gremi de Fabricants de Sabadell

AP/R.14.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Sant Quirze, de, 30

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425482 ; y = 4599834

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

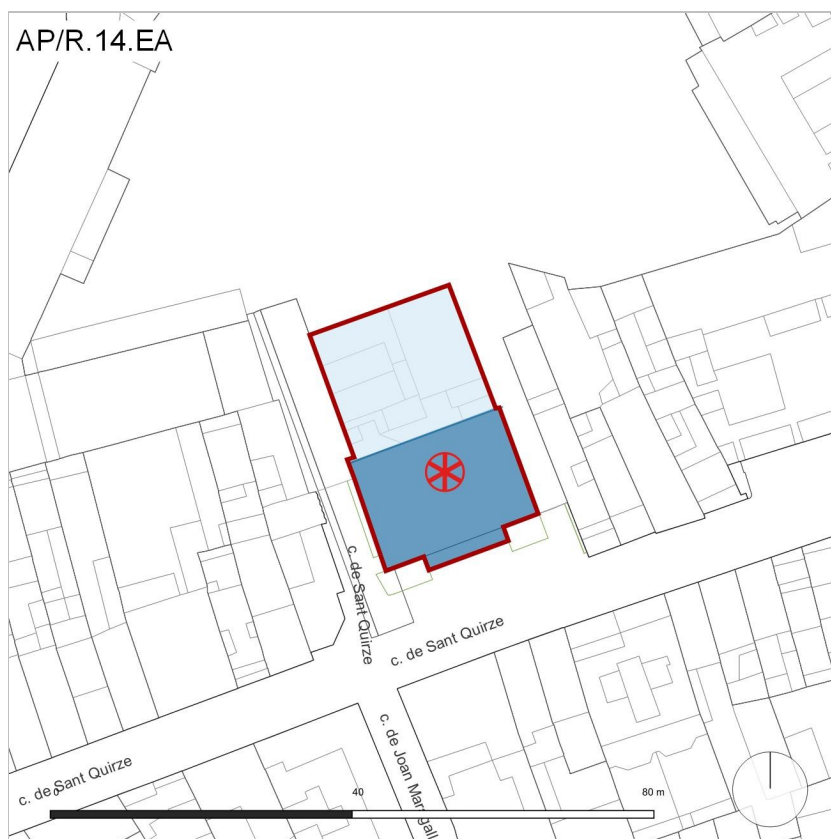
N. plantes

5601020DG2050B

692

1.056

PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Gremi de Fabricants de Sabadell

AP/R.14.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Global
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.30

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.53.AM Carrer de Sant Quirze

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici entitat empresarial
<i>Estil i Època</i>	Neoclassicisme Romàntic; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1882
<i>Autor/promotor</i>	Nonell i Sala, Narcís, enginyer / Reforma: J. Ferrés Puig / Gabriel Bracons (1954)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici, de planta baixa, pis i golfes, amb façana principal al carrer de Sant Quirze, on destaca un pòrtic sustentat per columnes. L'edifici actual és el resultat de múltiples intervencions realitzades per adaptar-lo a diferents usos.

Edifici compost de baixos, pis i àtic. Es troba retirat de l'alineació i separat de les mitgeres. A la façana principal hi ha un gran atri sobre el que descansa una balconada amb tres obertures d'accés i a banda i banda de la balconada hi ha una obertura que dona a balcó. A l'interior hi ha una pintura del martiri de Sant Sebastià, de Vila Arufat (1952), una bandera gremial teixida amb seda i amb les imatges d'argent de Sant Sebastià i Sant Roc, fetes per A. Serrahima (1953) i un pas de Setmana Santa de Camil Fàbregas.

La façana principal està formada per una part central i dues laterals. La central, remarcada mitjançant un atri, que sobresurt lleugerament del pla de façana, amb columnes que sostenen un entaulament que en el primer pis conforma la balconada. També les obertures ajuden a diferenciar les dues parts, combinant en una mateixa planta diferents tipologies d'obertures per distingir les dues parts. Està coronada per un ampit, la part central del qual té una alçada superior, amb frontó semicircular aguantat per dues pilastres. Entre aquestes hi ha un gran escut de Sabadell. La façana posterior ha tingut diverses ampliacions.

La composició de façanes simètrica i a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures: a la planta baixa, trobem una finestra coberta amb arc de mig punt, a la planta pis una balconera, amb un entaulament en forma de frontó, i a les golfes una finestra rectangular sustentada per tres columnes dòriques.

Les façanes estan acabades amb estucat, amb especejament horitzontal. La coberta és inclinada a quatre aigües i algunes parts, coberta plana tipus terrat, acabada amb teules ceràmiques.

En fotografies històriques es veu que estava envoltat d'una paret de cancell però que actualment no s'ha conservat.

Destaca la gran sala de la planta primera, la qual per la seva decoració podem entendre-la com una prolongació de la façana, perquè reproduïx el mateix estil: pilastres amb el fust estriat i el capitell d'ordre compost, així com el gran enteixinat.

Les fusteries de la planta baixa i pis també segueixen l'estil neoclàssic, mentre que les golfes tenen un tipus de fusteria més propera a l'Art Decó.

Altres elements que també destaquen són l'escala, amb barana de ferro forjat, llautó i fusta, així com l'existència de retaules, escultures i relleus, d'èpoques i estils diferents però amb un tema en comú, la figura de sant Sebastià, patró de la Indústria tèxtil.

Ús actual Oficines i serveis

Ús original/altres Associatiu. Gremi de Fabricants de Sabadell. Seu del Banc de Sabadell (PB)

Gremi de Fabricants de Sabadell

AP/R.14.EA

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

Estructura/Interior Atesa la claredat tipològica d'aquesta construcció, encara que no ha estat visitada interiorment, tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. És possible que s'hagin preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com que restin elements del mobiliari original.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor històric Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'economia, la indústria i el comerç de la ciutat.
- ☒ Valor urbanístic Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre de la ciutat a partir de la implantació de construccions de rellevància com el Gremi de Fabricants.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements decoratius i de reforç compositiu.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les seves característiques representatives i la dimensió social de la industrialització i el comerç, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s NP 1. INTEGRAL
Edifici, de planta baixa, pis i golfes, amb façana principal al carrer de Sant Quirze.

NP 5. DOCUMENTAL
Resta de construccions i espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

Façanes/Coberta Façanes: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

Cobertes: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest edifici originàriament hostatjava a la planta baixa el Banc de Sabadell. El 1955 es reformà la planta baixa i s'hi afegí un atri, a partir d'aquest moment l'edifici va quedar únicament com a seu del Gremi de Fabricants.

Gremi de Fabricants de Sabadell

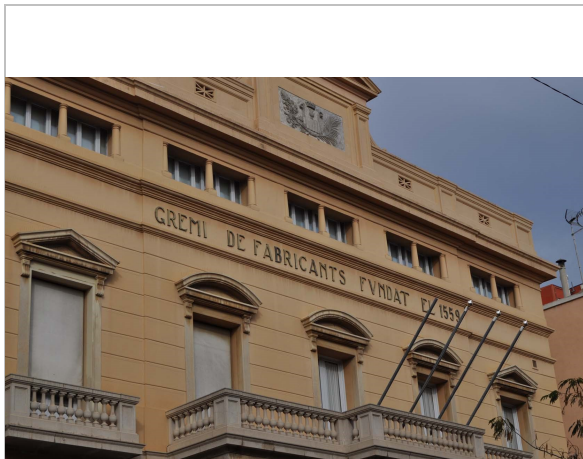
AP/R.14.EA

<i>Bibliografia</i>	PUIG CASTELLS, Jaume; El procés de formació de la ciutat de Sabadell, 1991, p.67.
<i>Actuacions finca</i>	AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres, 3/1883. (Juan Sallarés Marra) AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres, 397/1933. (Viñals) AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres, 730/1945. (Ferrés)
<i>Observacions</i>	El Gremi de Fabricants de Sabadell és una associació empresarial l'objectiu de la qual és la defensa dels interessos de la indústria de la zona i en particular de la indústria tèxtil, i el desenvolupament econòmic i social de la seva àrea d'actuació. Al mateix temps, el Gremi de Fabricants desenvolupa una important labor de promoció i ajuda a les empreses mitjançant serveis d'alt valor. Amb aquesta finalitat el Gremi de Fabricants de Sabadell agrupa empreses tèxtils i altres sectors complementaris. El Gremi de Fabricants de Sabadell col·labora amb altres institucions i agents socials per al creixement, la creació de riquesa i la millora de la qualitat de vida econòmica, cultural i social.

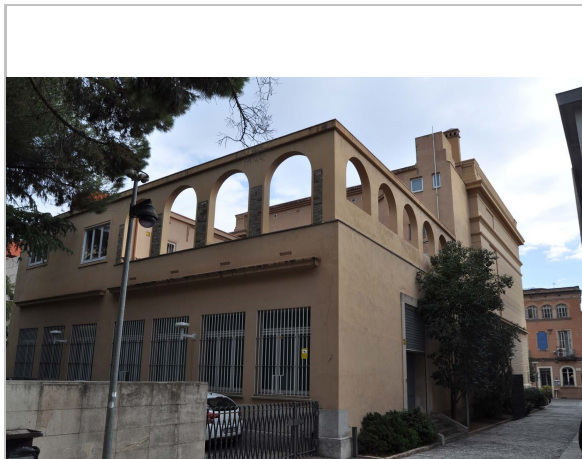
Gremi de Fabricants de Sabadell

AP/R.14.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

Edifici Sindicats

AP/R.15.EA

DADES BÀSIQUES

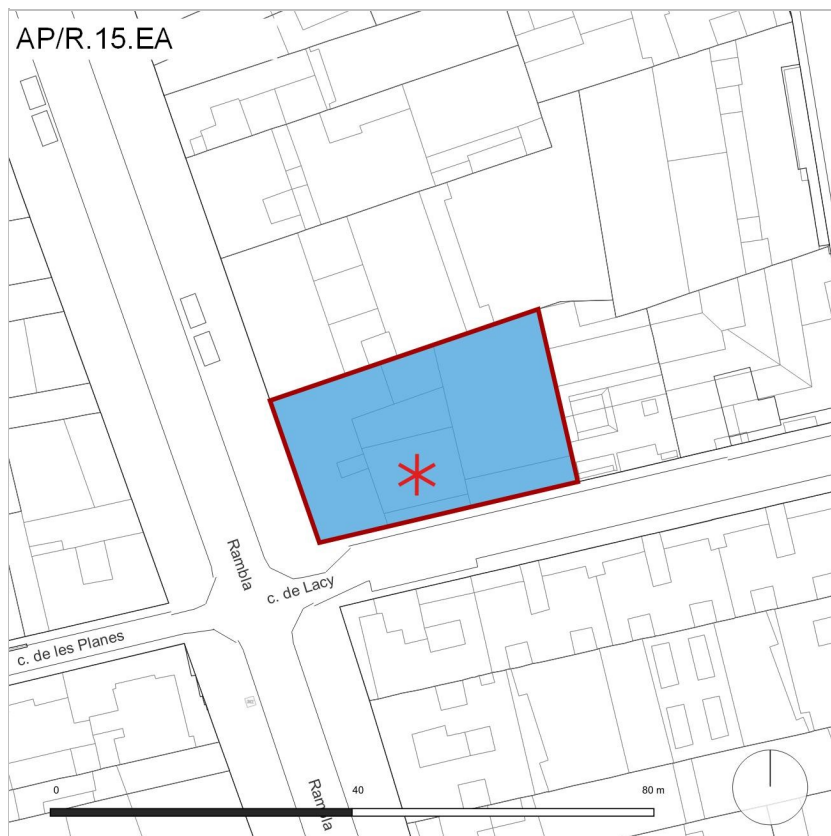
Adreça/es Carrer Rambla, 73-75
Carrer Lacy, de, -

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425811 ; y = 4599558

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5998012DF2959H	787	3.065	PB+5

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Edifici Sindicats

AP/R.15.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.31

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.36.AM La Rambla

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici sindicats
<i>Estil i Època</i>	Racionalisme de postguerra; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	a.1955
<i>Autor/promotor</i>	- / Ministerio de Trabajo
<i>Context</i>	El conjunt es troba al centre urbà de la ciutat de Sabadell, ocupant la cantonada entre la Rambla i el carrer de Lacy.
<i>Elements</i>	Conjunt format per tres edificacions de diferents volumetries, ubicat a la Rambla cantonada amb carrer de Lacy. L'edificació de més alçada (planta baixa i cinc plantes pis) compta amb la seva façana principal acabada amb obra vista donant a la Rambla. Les dues altres edificacions, de planta baixa i dues plantes pis una d'elles i planta baixa i planta pis la restant, compten amb la seva façana donant al carrer de Lacy, una d'elles acabada amb obra vista i l'altra amb formigó. L'edifici que dona a la Rambla compta amb la façana principal formada per quadrícula de voladissos de formigó i àrees internes amb obertures quadrades sobre superfície d'obra vista. La façana lateral d'aquest mateix volum compta amb gran matxó opac de formigó i quadrícula amb pavès. El volum intermedis, donant al carrer de Lacy, compta amb façana composta seguint els criteris de la principal, mentre que el tercer volum compta amb gran obertura de pavès a planta pis, ressaltada per emmarcament en voladís de formigó. Les façanes principals compten majoritàriament amb quadrícula formada per obertures quadrades (set per planta la principal i quatre la lateral), contrarestant la opacitat de la lateral del primer volum i principal de tercer volum. Al volum més alt i l'intermedi, amb façana principal formada per quadrícula de formigó i obra vista. La resta, amb grans panys de paret opacs de formigó i obertures amb pavès. El basament és continu acabat amb aplacat amb pedra formant carreus irregulars.
<i>Ús actual</i>	Les tres cobertes són planes. Associatiu (Sindicats de classe)
<i>Ús original/altres</i>	Associatiu (Sindicat vertical)
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Algunes fusteries han estat alterades així com s'han introduït tendals en substitució de les persianes enrotllables en dues finestres. En aquest mateix cas s'ha disposat una consola d'aire condicionat penjada a l'exterior.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals de postguerra, com a voluntat política de mantenir el "sindicalisme vertical".

☒ Valor urbanístic

Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central que es manifesta, precisament, a la Rambla.

Edifici Sindicats

AP/R.15.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva tipologia emanada de corrents racionalistes de postguerra (1955-70) i reflectida en les façanes i l'estructura portant, així com el seu ordre compositiu general.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió sindical sota la Dictadura, en el període del "desarrollismo económico", mostra de la segona transformació industrial, social i urbana.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunt format per tres edificacions de diferents volumetries

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

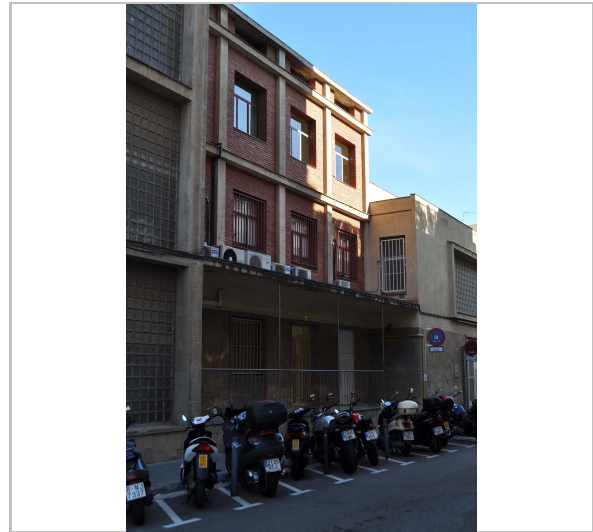
Edifici Sindicats

AP/R.15.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Estació RENFE

AP/R.16.EA

Altres denominacions Estació del Nord

DADES BàSIQUES

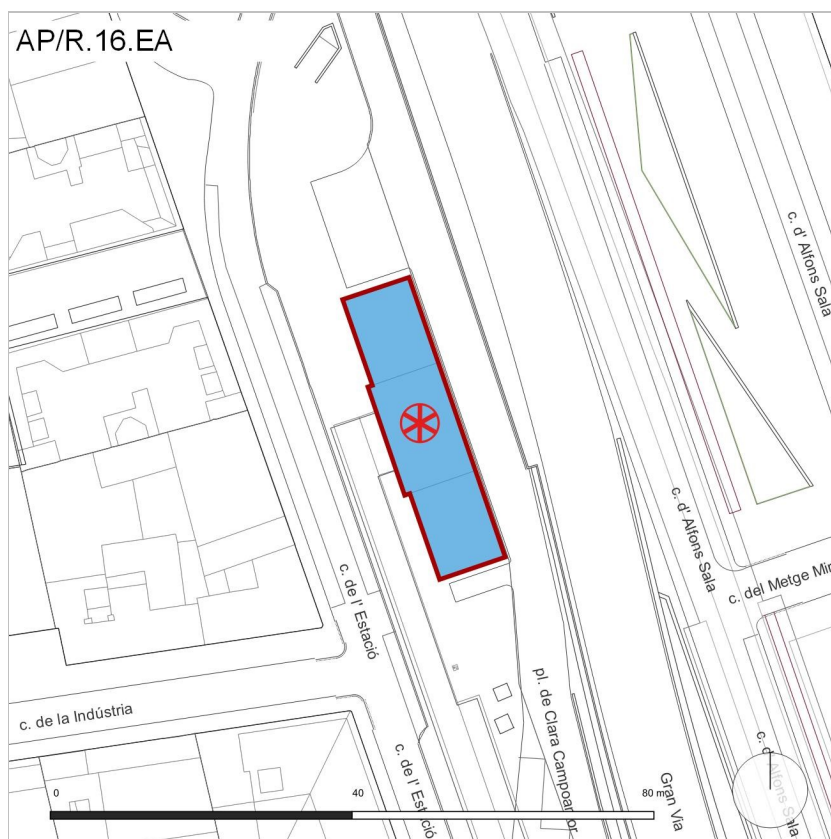
Adreça/es Carrer Estació, de l', 21

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426196 ; y = 4599900

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	6301001DG2060B	3.646	973	PB+1

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

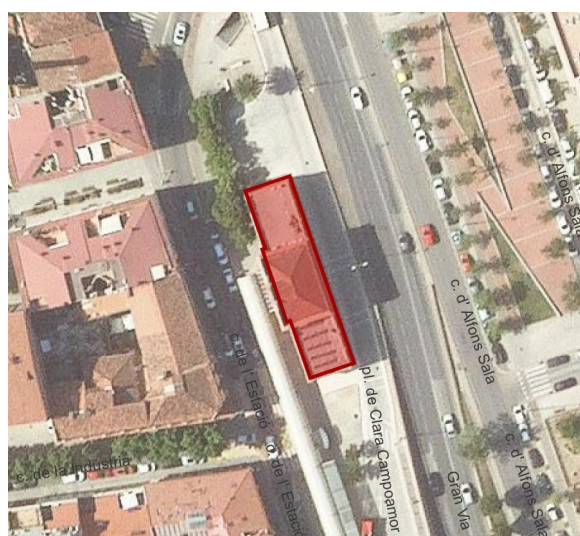
- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Estació RENFE

AP/R.16.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.32

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Estació de ferrocarril
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1889
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Tort, Gabriel
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre, sobre la mateixa Gran Via.
<i>Elements</i>	Edifici aïllat, de planta rectangular formada per un cos central de planta baixa i pis i dos laterals de planta baixa, amb una composició de façana simètrica, potenciant l'eix central a través del remat on hi trobem la inscripció de la data 1889 i una figura femenina en relleu de terracotta.

La façana principal formada per un cos central que ahora està dividit per en tres parts: una central formada per tres crugies, lleugerament avançades respecte el pla de façana, i una lateral a cada costat. La part central a més, rep un tractament individualitzat que es manifesta mitjançant uns elements decoratius i conté les portes amb arcs rebaixats a la planta baixa, i unes balconeres emmarcades amb pilastres d'ordre dòric amb balustrada de pedra. Els laterals del cos central es tracten d'una manera més simple, i tenen una finestra a la planta baixa i una a la planta pis. El coronament d'aquest cos central es realitza a través d'una cornisa amb un acroteri a la part superior, i amb l'element decoratiu de la franja central que sobresurt per sobre de la resta.

Els cossos laterals són de composició molt simple i no tenen decoració.

La façana del darrera, de composició més senzilla, amb el cos central tractat de manera homogènia. Les obertures de la planta baixa estan fetes amb arcs de mig punt, i les de la planta pis amb arcs rebaixats.

La composició de façanes és simètrica i a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures.

Les façanes estan acabades amb estuc, amb espedejament horitzontal. Com a elements decoratius de façana destaca el remat de la part central mitjançant un frontó rodó emmarcat per pilastres estriades que a la vegada estan emmarcades per volutes.

La coberta és inclinada a quatre aigües, amb acabat de teules ceràmiques.

<i>Ús actual</i>	Oficines i serveis
<i>Ús original/altres</i>	Estació de tren, Civil
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Interior totalment reformat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de ciutat, com son les estacions.

Estació RENFE

AP/R.16.EA

☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en l'evolució i transformació de l'estructura urbana a l'entorn de l'Eixample. En aquest cas es reflecteix la posició propera a una carretera (vial de comunicació) com estructura estratègica per la indústria i el comerç.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social del ferrocarril i les estacions, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Edifici aïllat, de planta rectangular formada per un cos central de planta baixa i pis i dos laterals de planta baixa.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

La pintura aplicable a la façana ha de recuperar el seu cromatisme i característiques originals per una major rellevància significativa del bé.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	L'arribada del tren a Sabadell data de 1855, any en què s'inaugurà l'estació, que pertanyia a la Línia de Manresa. El desenvolupament de la xarxa de ferrocarrils a Espanya fou lent i costós, i el servei car i deficient. No és fins la dècada de 1880 que va començar a funcionar amb un mínim d'efectivitat.

L'any 1884 la Companyia del Nord renova la seva antiga estació. Les obres deuen acabar el 1889, data que consta al frontó que corona la façana.

L'actual estació subterrània es va inaugurar el 1973, amb el soterrament de la línia a Sabadell.

La manca d'ús a què es condemna l'edifici des del soterrament de la via del ferrocarril va conduir a la seva degradació. Al desembre de 1982 es va aprovar una proposta per a convertir l'estació en una terminal d'autobusos. El 1991 es va restaurar per a dita funció. Part de l'edifici està cedit a Vallès Fer, una associació creada el 1972 –pertanyent a la Federació Catalana d'Amics del Ferrocarril (FCAF)–, que té per objectiu posar a disposició del centenar de socis grans maquetes a diferents escales que permeten fer-hi córrer trens reals en miniatura.

<i>Bibliografia</i>	CARRERAS COSTAJUSSÀ, Miquel; Elements d'Història de Sabadell, 1932, p. 404

Estació RENFE

AP/R.16.EA

Prat Fernández, Cesc «El ferrocarril, un món de passions». Vallesos, 13, Primavera-estiu 2017, pàg. 102-104.

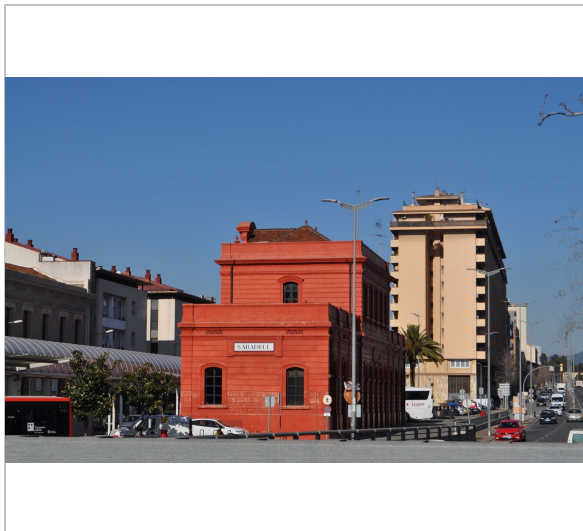
La inauguració del ferrocarril a Sabadell. Diari de Sabadell. Autor: Montllor Pujal, Joan.
L'obra del segle passat. Diari de Sabadell. Autor: Ache, Josep.

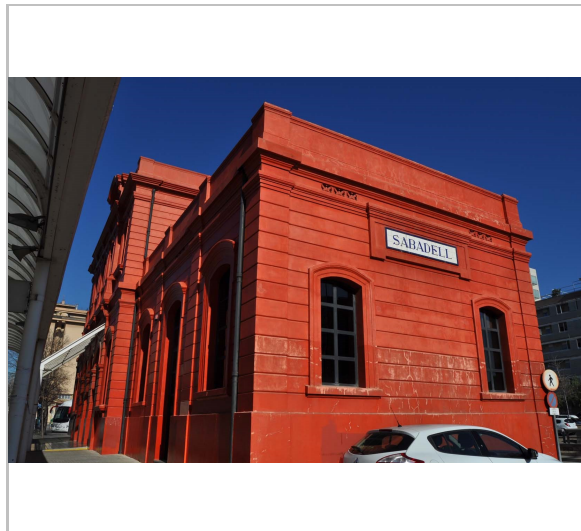
Estació RENFE

AP/R.16.EA

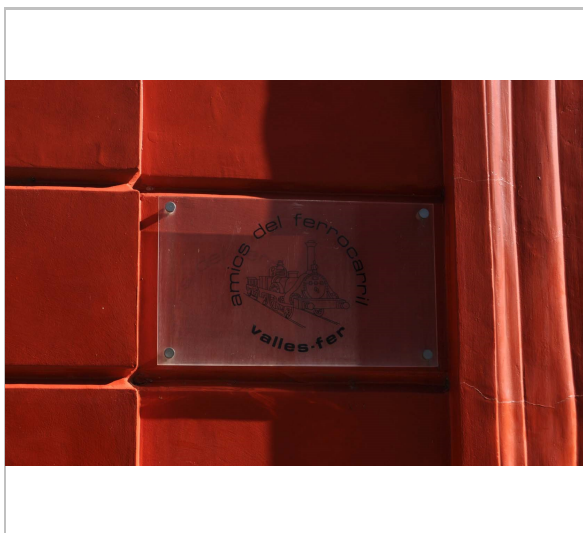
ALTRES IMATGES

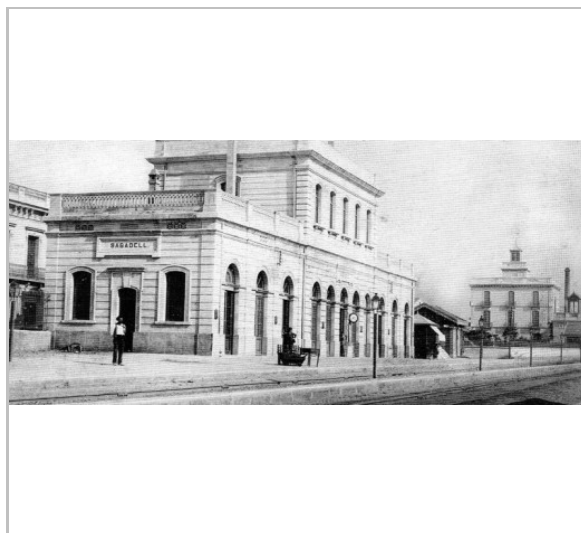
*Fotografia del bé
Equip redactor*

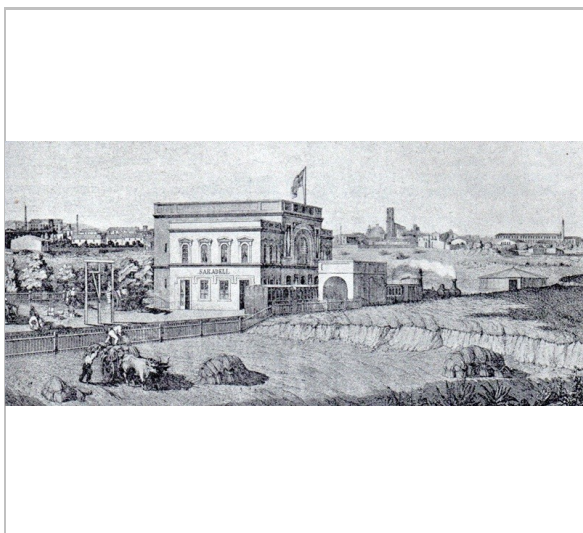
*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Placa
Equip redactor*

*Fotografia històrica
Autor desconegut 1890*

*Gravat
1855*

Teatre Principal

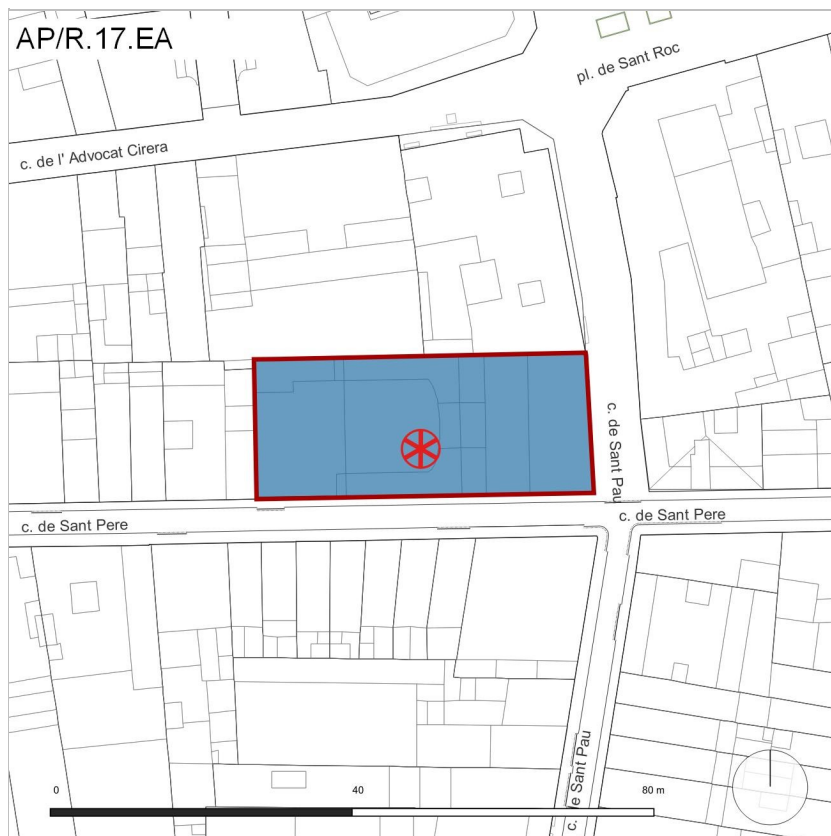
AP/R.17.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Sant Pau, 6
Carrer Sant Pere, de, 14 **Codi INE** 187

Coordenades UTM x = 425596 ; y = 4599705 **Identificació al plànol** Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5798025DF2959H	823	3.266	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Teatre Principal

AP/R.17.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Global
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.33

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.51.AM Carrer de Sant Pau / V.52.AM Carrer de Sant Pere

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Teatre
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1866 / 2003 (Rehabilitació)
<i>Autor/promotor</i>	Molina i Casamajó, Francesc Daniel / Dilmé, Lluís + Fabré, Xavier
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Teatre a la italiana segons la tipologia característica del S. XIX, construït en diverses fases. De gran austeritat exterior, consta de planta baixa i dos pisos.

Les façanes han estat molt modificades, mentre que les de planta primera estan quasi intactes. A la planta baixa, les obertures tenen forma d'arc rebaixat, les de la planta primera tenen forma d'arc de mig punt i les de la planta segona són arquivadades. Cada un dels pisos està marcat exteriorment mitjançant les impostes, element que alhora té una funció articuladora de la façana. Escassetat d'elements decoratius, els quals es concentren a la planta primera, limitant-se aquests als emmarcaments de les obertures i a les motllures que s'intercalen entre les finestres.

Les façanes estan compostes a partir d'uns eixos verticals que corresponen a les obertures. La façana principal conté quatre eixos, mentre que la lateral conté set eixos verticals. L'acabat de les façanes és estucat.

Interior inspirat en el Liceu barceloní, format per la platea, dos pisos de llotges i un tercer pis. En les darreres obres de rehabilitació, l'escenari es va realitzar de nova planta, el sistema de comunicació vertical (escales) es va renovar totalment, i es va recuperar la qualitat arquitectònica original del projecte de Francesc Daniel Molina, de la decoració interior i de les pintures de Marià Carreras.

Pintures del sostre, amb representació d'una galeria amb arcs de dues mides decorats amb gerros de flors i bustos de 4 personatges il·lustres de la dramàtica espanyola. Al frontis de l'escenari hi ha l'escut de Sabadell, obra de Joaquim Masió. De les tribunes laterals, en destaquen les motllures de la comèdia i la tragèdia al primer pis, mentre que al segon pis hi ha dues Victòries que sostenen un medalló amb un perfil femení, obra de Marià Oms.

<i>Ús actual</i>	Teatre
<i>Ús original/altres</i>	Teatre
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat.

Teatre Principal

AP/R.17.EA

☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i l'Eixample de la ciutat a partir de la implantació de dotacions culturals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a la cultura, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta en ell mateix, en tant que dotació de rellevància envers l'entorn que es defineix al seu voltant.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici del teatre

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

Façanes/Coberta Façanes: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

Cobertes: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixte) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1839, una comissió de veïns de Sabadell exposà als alcaldes de la ciutat, Pere Turull i Jordi Casadesús, la necessitat de tenir un teatre públic. Per impulsar la construcció d'aquest, es constituí una societat que constava de vint-i-cinc membres i gràcies als diners que aquests aportaren es pogué construir el teatre. A canvi ells reberen una llotja. Aquest edifici constava de platea, dos pisos i escenari. El teatre va ser bastit entre els carrers de Sant Pau i Sant Pere, en un terreny cedit pel Gremi de Paraires i Abaixadors, en un antic camp d'estricadors. Aquest havent quedat petit, l'any 1851 s'hi aixecà un pis. L'any 1861 es cedí una part no edificada del terreny que flanquejava amb el teatre per tal de construir-hi el Casino Sabadellenc. Aquesta nova construcció va repercutir en la poca estabilitat de l'edifici. Degut al mal estat del teatre i a les seves dimensions, massa petites, en una reunió de la Junta General de Propietaris, el 13 de maig de 1863, es va acordar fer-lo de nou. Així doncs, l'antic teatre fou enderrocat i se n'aixecà un de nou sota plànols de F. D. Molina. La nova obra fou inaugurada l'any 1866.

Les obres del nou teatre tingueren en compte l'edifici del Casino, compartint la façana exterior i alguns espais interiors, el saló del Casino feia la funció de foyer del teatre. Entre l'any 1857 i 1861 es construí el Casino Sabadellenc (casino burgès ubicat al costat del Teatre).

L'any 1867 s'inaugurà el teatre Camp de Recreu, situat a les afores de la població, concretament cap al final de la Rambla.

Aquest teatre a partir de 1917 es va convertir en una mena de cabaret, anomenat l'Eden

Teatre Principal

AP/R.17.EA

Salon.

A partir de 1919, se'n fa càrrec l'empresa Fuster i Reixach i es converteix en cinema. Per tal de convertir el teatre en cinema s'anaren fent un seguit de reformes que canviaren la fisonomia originària del teatre, fins i tot l'any 1932 es varen enderrocar uns arcs de la façana.

Aquest teatre ha viscut diferents etapes, de luxós teatre de la burgesia a cinema, fins que va acabar tancant les portes. En els últims temps va acollir la programació del Teatre Municipal La Faràndula mentre aquest últim afrontava un procés de recuperació per a millorar-ne les instal·lacions. Un cop acabades les obres, van començar els treballs de rehabilitació del Teatre Principal el mes de març del 2003, un projecte dels arquitectes Lluís Dilmé i Xavier Fabré, implicats també en la recuperació del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Bibliografia

El Teatre Principal, la joia de la ciutat. Diari de Sabadell. Autor: Ache, Josep.

CARRERAS COSTAJUSSÀ, Miquel; Elements d'Història de Sabadell, 1932, p. 374. Sabadell. Monografia. Autor: Rius i Borrell, Agustí.

Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010. Disponible a: <http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf> (darrera consulta: Febrer 2019).

Actuacions finca

Les obres de construcció del teatre s'iniciaren el 1863, i s'inaugurà tres anys després, seguint l'esquema clàssic dels teatres de l'època: estructura en ferradura amb platea, dos nivells de balcons prestigiosos i un tercer denominat "el galliner".

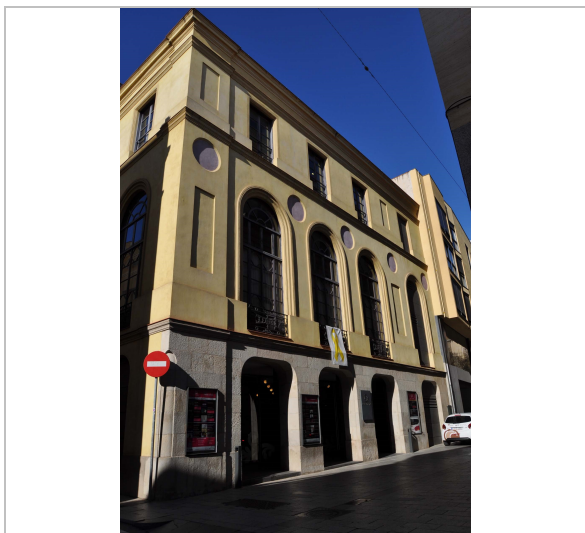
El teatre va ser projectat per Francesc Daniel Molina i fou decorat a partir d'un projecte de Francisco Soler i Rovirosa per Joan Ballester, Marià Carreras i Joaquim Mansió. El teatre ha tingut un important procés de rehabilitació, iniciat el 2003, sota projecte dels arquitectes Lluís Dilmé i Xavier Fabré. Les obres de rehabilitació, amb un pressupost de més d'11 milions d'euros, han permès recuperar la imatge històrica de l'edifici, fent-lo compatible amb el màxim confort per a actors i espectadors.

Teatre Principal

AP/R.17.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

Edifici de la Telefònica

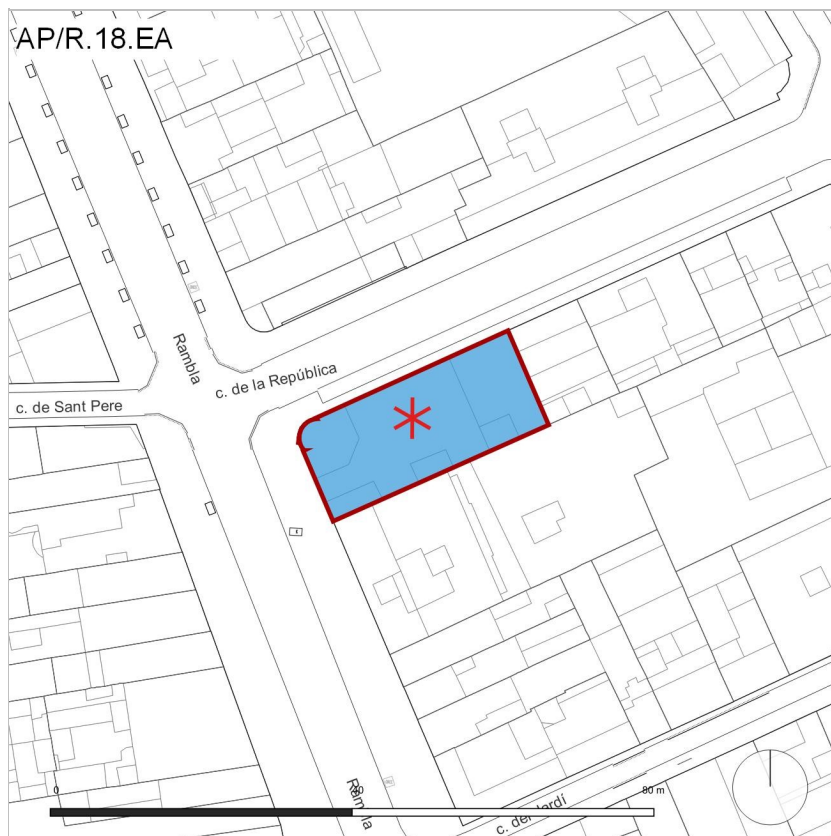
AP/R.18.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Rambla, la, 21-25 **Codi INE** 187
Carrer República, de la, s/n

Coordenades UTM x = 425760 ; y = 4599693 **Identificació al plànol** Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5990001DF2959H	421	942	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Edifici de la Telefònica

AP/R.18.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.34

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.36.AM La Rambla / V.39.AM Carrer de la República

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici de serveis (Telefònica)
<i>Estil i Època</i>	Monumentalisme Academicista de postguerra; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	a.1955
<i>Context</i>	El conjunt es troba al centre urbà de la ciutat de Sabadell, al mateix barri del Centre, situat amb front a la Rambla.
<i>Elements</i>	Edificació entre mitgeres, de planta baixa i tres plantes pis a la cantonada i dues plantes pis als laterals, amb façana principal donant a la Rambla i fent cantonada amb el carrer de la República. Destaca el tractament de la façana, amb els eixos verticals remarcats, i el xamfrà circular de la cantonada. Edificació formada per dues façanes compostes simètricament, tot i que el lateral de la façana del carrer de la República va ser afegit posteriorment, trencant així la simetria inicial. La planta baixa i la planta primera formen un sòcol continu que recorre tot l'edifici i es remata amb una gran cornisa. El xamfrà es remarca amb una segona planta pis que ocupa les tres crugies centrals. Les obertures de la planta baixa i primera estan unides per un únic emmarcament rectangular i amb un relleu geomètric a la part central, que en el xamfrà es substitueix per un element decoratiu clàssic. A més, unes franges verticals que sobresurten de la façana, divideixen les crugies, donant un joc d'ombres a la façana. Totes façanes abans esmentades remarquen la verticalitat dels eixos. Façanes compostes simètricament, amb l'eix de simetria al xamfrà, tot i que la façana que dona al carrer República ha estat ampliada posteriorment, tal i com s'aprecia amb el ritme canviat de les obertures i amb el coronament de la façana amb mur massís sobre de la cornisa enlloc de barana metàl·lica. Les façanes estan acabades amb aplacat. La coberta és plana tipus terrat.
<i>Ús actual</i>	Oficines i serveis
<i>Ús original/altres</i>	Companyia Telefònica
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Puntualment, brutícia provocada pels regalims d'aigua a les cornises de l'edifici.
	S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé interessant en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals com el que ens ocupa, de gran importància en la postguerra.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric que es manifesta, precisament, en la cruïlla entre la Rambla i el carrer de la República.

Edifici de la Telefònica

AP/R.18.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva tipologia emanada de corrents classicistes de la postguerra en edificis "oficials" i reflectida en les façanes i l'estructura portant, així com el seu ordre compositiu general.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de planta baixa i tres plantes pis a la cantonada i dues plantes pis als laterals

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

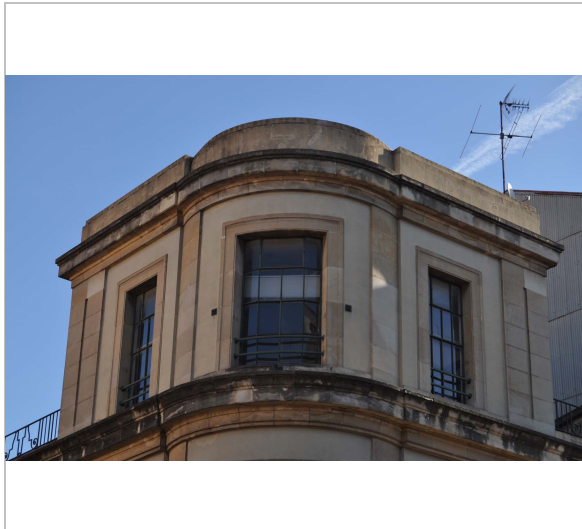
Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

Edifici de la Telefònica

AP/R.18.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Estació FFCC (Ferrocarrils de Catalunya, S.A.)

AP/R.19.EA

Altres denominacions Estació de Sabadell Rambla (FGC) + "la Cubana"

DADES BÀSIQUES

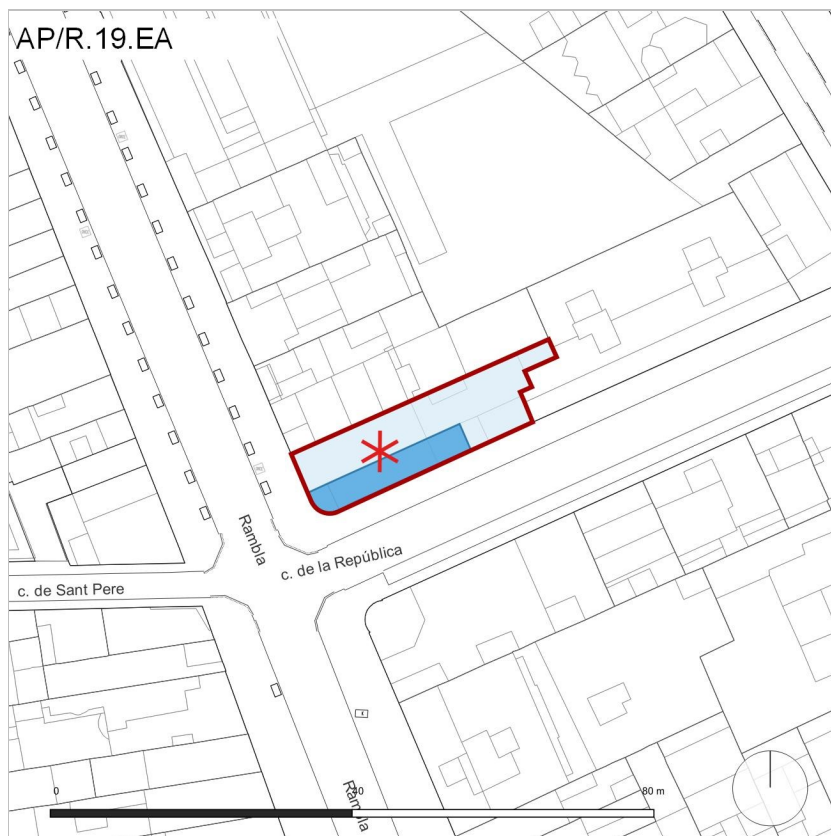
Adreça/es Rambla, la, 17-19
Carrer República, de la, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425751 ; y = 4599715

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5900718DG2050B	253	649	PB+1
	5900717DG2050B	74	190	PB+1

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Estació FFCC (Ferrocarrils de Catalunya, S.A.)

AP/R.19.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.35

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.36.AM La Rambla / V.39.AM Carrer de la República

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Estació de ferrocarril
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1924 / 2018 (Restauració)
<i>Context</i>	L'edifici de l'antiga estació es troba al centre urbà de la ciutat de Sabadell, amb front lateral a la mateixa Rambla i façana principal al carrer de la República.
<i>Elements</i>	Edificació entre mitgeres, de planta baixa rematada amb balustrada. Destaca el gir de la cantonada, el vol del terrat amb el coronament en balustrada, la lleugeresa de l'estructura i l'ornamentació dels capitells.
	En la cantonada es situa el quiosc "La Cubana".
<i>Ús actual</i>	En desús
<i>Ús original/altres</i>	Estació
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments com dels elements decoratius i ornamentals senzills, i de la coberta, a partir de l'estimació que es fa de l'estat de les façanes.
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Permanència en el desús

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent al tractar-se de l'antiga estació dels FGC Sabadell-Rambla que, per la preservació d'uns valors o una imatge externa, forma part del record històric del teixit urbà del centre de Sabadell.
☒ Valor urbanístic	Testimoni de l'evolució i transformació de l'estructura urbana a l'entorn del teixit històric central. Es reflecteix, també, la posició propera a dues importants vies de comunicació com una situació estratègica envers el desenvolupament de ciutat.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social del ferrocarril, reflex d'un període clau en les comunicacions i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ - Antic vestíbul - Quiosc "La Cubana"
	NP 3. PARCIAL Façana a carrer de la finca Rambla, 17
	NP 5. DOCUMENTAL Resta d'elements

Estació FFCC (Ferrocarrils de Catalunya, S.A.)

AP/R.19.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració i/o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials de les parts protegides; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals per a la comprensió del bé); Ampliació; Millora

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.

Les intervencions d'ampliació hauran de preservar els valors tipològics i formals que han justificat la seva catalogació amb aquest nivell de protecció. En tots aquests casos es procurarà el respecte per l'estructura portant original i la definició dels elements tipològics del bé catalogat. S'admetrà, justificadament, des de criteris tècnics o sectorials, la seva alteració -total o parcial- per donar lloc a l'ampliació permesa.

No es permeten ampliacions de volum sobre els elements amb nivell de protecció: 2. Conservació.

El bé es troba en un sector a desenvolupar per Pla de Millora Urbana d'Ordenació Volumètrica.

Façanes/Coberta Preservar la composició de les façanes, el ritme, proporció i forma de les obertures i tancaments associats al bé original, el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que la conformen, com cornises, pilastres, impostes, rètols, etc..

Les intervencions en la coberta hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'estació es va inaugurar el 21 de setembre de 1925, tres anys després d'obrir el tram entre Sant Cugat i Sabadell-Estació perquè l'Ajuntament de Sabadell i especialment Jaume Ninet i Vallhonrat va pressionar perquè la línia fos subterrània. La construcció la va dur a terme l'empresa Ferrocarrils de Catalunya (FCC) que estava ampliant el Tren de Sarrià cap al Vallès.

L'estació va ser tancada el 12 de setembre del 2016, després de més de 90 anys de funcionament, quan es va inaugurar el nou tram fins a Sabadell Parc del Nord. L'estació del centre va ser traslladada uns 200 metres més amunt, a l'estació Sabadell Plaça Major, ja que Sabadell-Rambla no era compatible amb el perllongament de la línia.

Estudi/s patrimonial ROIG i DEULOFEU, ALBERT; ROIG i BUXÓ, Jordi; MELO COLLDEFORNS, Joana: Estudi històric i patrimonial de l'edifici del c/ República, 1 (Sabadell, Vallès Occ.). ARRAGO SL. Sabadell, maig 2021.

ROIG i DEULOFEU, ALBERT; ROIG i BUXÓ, Jordi; MELO COLLDEFORNS, Joana: Estudi històric i patrimonial de l'edifici del c/ República, 1 (Sabadell, Vallès Occ.). Annex de documentació requerida per la Taula de Patrimoni de l'Ajuntament de Sabadell. ARRAGO SL. Sabadell, desembre 2021.

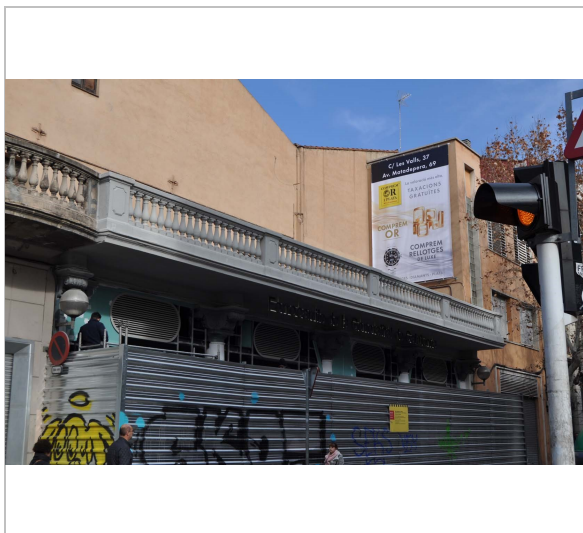
Bibliografia SALMERÓN i BOSCH, Carles. El tren del Vallès: Història dels ferrocarrils de Barcelona a Sabadell i Terrassa. Barcelona: Terminus, 1988.

Observacions Només tenia una única andana, ja que des de Sabadell-Estació fins al final d'aquesta és via única, tampoc té cua de maniobres.

Estació FFCC (Ferrocarrils de Catalunya, S.A.)

AP/R.19.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Teatre de la Faràndula

AP/R.20.EA

DADES BÀSIQUES

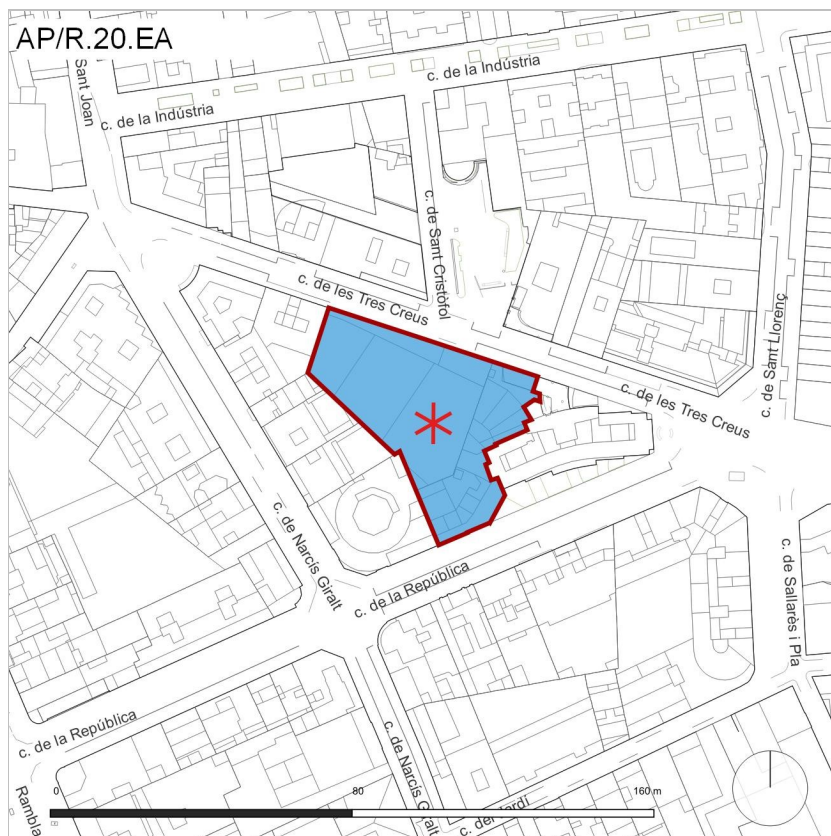
Adreça/es Carrer República, de la, 33-35-47
Carrer Tres Creus, de les, s/n

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425867 ; y = 4599777

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5900004DG2050B	1.543	8.862	PB+6
	5900003DG2050B	1.289	1.744	PB+3

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Teatre de la Faràndula

AP/R.20.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.37

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.39.AM Carrer de la República / V.56.AM Carrer de les Tres Creus

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Teatre
<i>Estil i Època</i>	Racionalisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1956 / 2002 (Reforma)
<i>Autor/promotor</i>	Arís, Guillem; Vila Juanicó, Josep / Robert Brufau; Manel Bosch, arquitectes
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Teatre amb entrada principal al carrer de la República, amb una gran obertura arquivada, tot i que la façana més interessant està al carrer de les Tres Creus, ja que el teatre es macla amb l'edifici de la Cambra de Comerç situat a la cantonada dels dos carrers. La façana que dona al carrer de la República presenta una gran obertura arquivada a la planta baixa, és l'accés principal del teatre. La façana que dona al carrer de les Tres Creus queda totalment integrada amb l'edifici de la Cambra de Comerç, la qual cosa ens indica que molt possiblement aquesta part fou construïda en el mateix moment que l'altre edifici. Aquesta façana, formada per planta baixa i tres pisos a la part central, i dos pisos a la resta. La planta baixa està recoberta per un aplacat de pedra, mentre que la resta es combina el maó vist amb elements verticals de pedra entre finestra i finestra en el cos més baix. Remat de la façana amb un petit voladís de pedra. Façana del carrer de Les Tres Creus integrant-la amb l'edifici de la Cambra. Composició a partir d'unes franges verticals de pedra que sobresurten del pla de façana, ajuntades per parelles. Les obertures, finestres quadrades a la planta baixa i rectangulars iguals a la resta de plantes, se situen entre aquestes franges, compostes en tres parells de finestres separades per una franja cega. La planta baixa de la façana del carrer de les Tres Creus està recoberta per un aplacat de pedra, mentre que la resta de plantes és de maó vist amb elements verticals i emmarcaments de pedra. La coberta és plana, amb cos que sobresurt que pertany a l'escenari.
<i>Ús actual</i>	Públic civil
<i>Ús original/altres</i>	Teatre
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric que es manifesta, precisament, al carrer de la República.

Teatre de la Faràndula

AP/R.20.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	El valor resideix principalment en la seva estructura tipològica, l'estil representatiu d'edificis construïts en aquest període, reflectit en les façanes i la disposició de les cobertes, mostrant els criteris compositius del moment.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a la cultura, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunt d'edificis del teatre

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservació amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La Immobiliaria Cultural Sabadell fou l'encarregada de l'edificació del teatre. Es va inaugurar després que el grup de teatre Joventut de la Faràndula, mitjançant una subscripció popular d'accions, n'impulsés la construcció. Aquesta formació el va gestionar fins al 1972, quan l'Ajuntament de Sabadell el va adquirir per convertir-lo en el teatre municipal de la ciutat.

Els vestíbuls i la platea es van rehabilitar el 1986. L'any 2002 es va dur a terme una reforma de més envergadura, efectuada pels arquitectes Robert Brufau i Manel Bosch i que va afectar primordialment la caixa escènica.

Des del 1982 és la seu estable de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i s'hi organitzen el cicle Òpera a Catalunya i la Temporada d'Òpera a Sabadell, conjuntament amb la temporada estable del grup de teatre Joventut de la Faràndula.

Observacions Té un aforament de 1.060 espectadors. Es tracta d'un edifici de 2.040 m².

Teatre de la Faràndula

AP/R.20.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Web*

Mercat de Sant Joan

AP/R.21.EA

DADES BàSIQUES

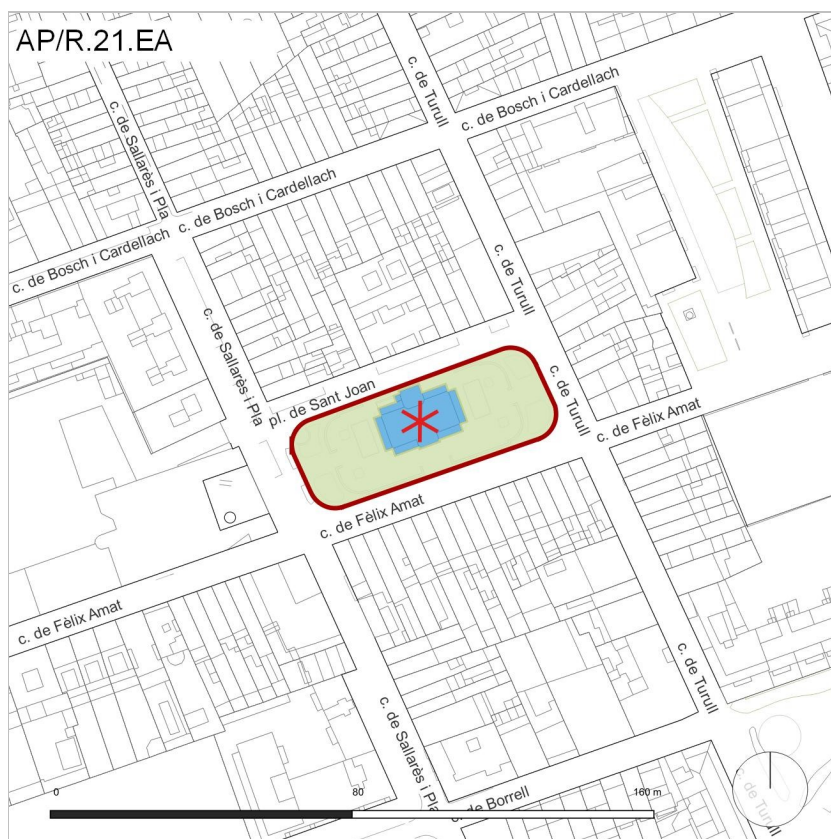
Adreça/es Plaça Sant Joan, de, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426166 ; y = 4599320

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
6295501DF2969H		309	647	PB+1

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Mercat de Sant Joan

AP/R.21.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.38

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Mercat
<i>Estil i Època</i>	Academicisme de postguerra; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1948
<i>Autor/promotor</i>	Manich i Comerma, Joaquim
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament a la part sud del barri del Centre. La plaça circumdant forma part del mateix projecte.
<i>Elements</i>	Edificació aïllada situada al centre de la Plaça de Sant Joan, amb entrada principal donant al carrer de Fèlix Amat.

L'edifici, de composició clarament simètrica, està format per una creu central de planta baixa de doble alçada i amb cossos annexes de planta baixa situats a tot el perímetre del cos central. L'edifici conté a més, dos coberts exteriors situats a dos costat, definint l'entorn de la plaça.

Façanes compostes a partir d'una clara simetria, remarcant l'accés principal amb una façana de composició clàssica: emmarcament de façana amb dues pilastres a cada costat de la porta d'accés i coronament amb un frontó. Sobre de la porta d'accés hi ha un relleu de Sant Joan i en el frontó n'hi ha un de l'escut de Sabadell.

La façana posterior del cos central es compon també simètricament, destacant el remat amb perfil esglaonat amb dos merlets als extrems i petita obertura central circular amb emmarcament poligonal, idèntica a les tres obertures que hi ha a les façanes laterals del mateix cos.

La resta de façanes es componen amb una única finestra rectangular. Una línia d'impоста ressegueix totes les façanes de l'edifici, coincidint amb la cornisa que remata la façana dels cossos annexes.

Façanes compostes a partir d'una clara simetria, utilitzant un llenguatge clàssic però no té de decoració. Voluntat de diferenciar l'eix del cos central que conté la façana principal i posterior, de la resta a través de les obertures i els seus emmarcaments.

La façana principal està acabada amb aplacat de pedra. La resta de façanes, amb sòcol de carreus de pedra que ressegueix tot el perímetre, i la resta amb arrebossat i pintat d'un sol cromatisme. Emmarcaments d'obertures, imposta i cornisa de coronament amb pedra.

Les cobertes són inclinades a dues aigües en el cos principal i quatre aigües en el cos transversal. Els cossos annexes adossats al cos central, amb cobertes inclinades, igual que els dos coberts.

Ús actual Públic civil

Ús original/altres Mercat

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

Estructura/Interior La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

Mercat de Sant Joan

AP/R.21.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis dotacionals, com aquest, de gran importància al llarg dels s. XIX-XX a la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de l'Eixample que es manifesta, precisament, a la plaça de Sant Joan.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements decoratius i de reforç compositiu.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social de la segona industrialització i el comerç associat, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edificació aïllada situada al centre de la plaça

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.
<i>Entorn/Jardí</i>	L'espai lliure protegit assenyalat s'haurà de mantenir lliure de construccions.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Actualment l'equipament és un centre d'activitats per a la gent gran.
<i>Bibliografia</i>	Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010. Disponible a: http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf (darrera consulta: Febrer 2019)

Mercat de Sant Joan

AP/R.21.EA

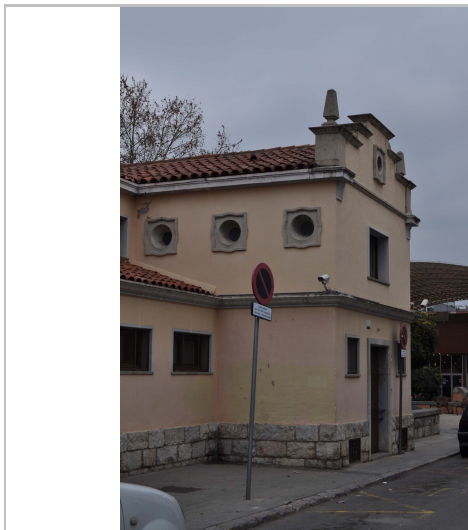
ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Detall
Equip redactor

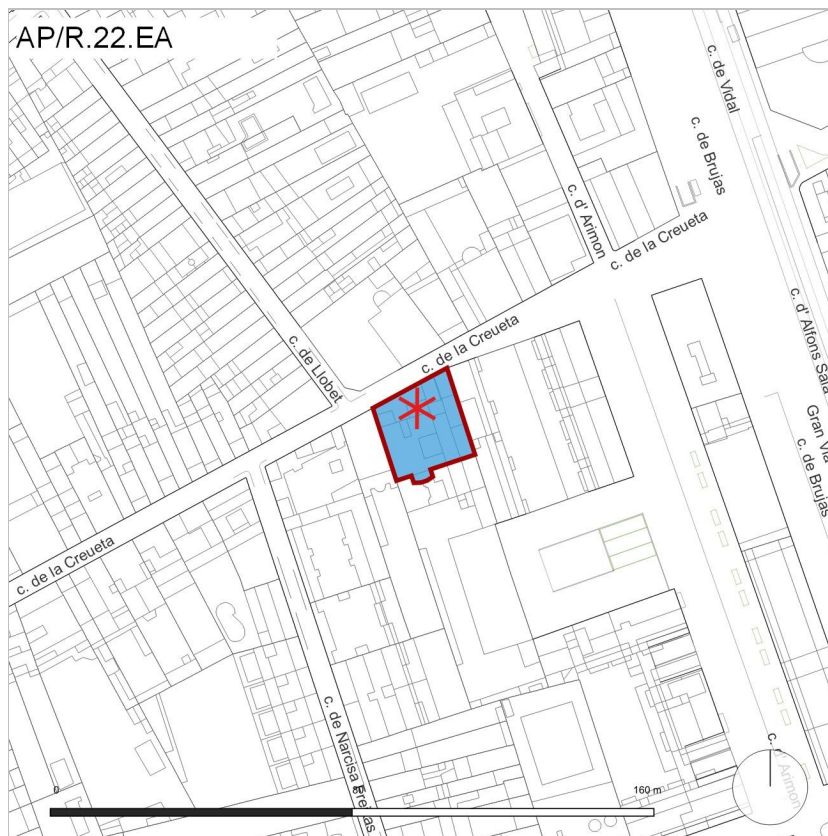
AP/R.22.EA

DADES BÀSIQUES

Codi INE 187

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
6203023DG2060B		1.890	5.275	PB+2

 Límit de bé

 Entorn de protecció

- BCIN
- BCIL
- BPU

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

A street view of a historic building in Palermo, Italy. The building is a three-story structure with a light-colored facade and a prominent arched entrance on the ground floor. A balcony with a decorative wrought-iron railing is visible on the second floor. A black car is parked on the street in front of the building. The sky is overcast.

An aerial photograph of a city block. A building is highlighted with a red outline. The surrounding area includes various residential and commercial buildings, streets, and green spaces. The red-outlined building is located in the center-right of the image.

Emplaçament

Mútua Sabadellenca

AP/R.22.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.39

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.07.AM Carrer de la Creueta

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici de serveis sanitaris - assistencials
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	Primera meitat s. XX
<i>Autor/promotor</i>	Balcells i Buigas, Eduard M ^a
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres de planta baixa i dos pisos amb façana principal al carrer de la Creueta. Està format per un cos de tres crugies i un altre cos de dues crugies, amb obertures idèntiques a l'anterior però amb un remat de façana diferent. Façana principal amb composició asimètrica, amb obertures idèntiques per planta però diferenciant els dos cossos que formen part de l'edifici a través d'una franja verticals de carreus que emmarquen el cos de dues crugies i a través dels dos coronaments de la façana. Façana amb obertures amb arcs de mig punt a la planta baixa i arcs rebaixats a les plantes pis. La planta baixa es diferencia de la resta a través d'un especejament horitzontal fortament marcat i amb una línia d'impota que alhora coincideix amb les lloses dels balcons de la planta primera. La planta primera conté uns balcons amb reixes de forja molt treballada i llosa de balcó sustentades per dues mènsules decorades. La planta segona conté una finestra sense emmarcament, destacant la pedra de l'escopidor que sobresurt lleugerament del pla de façana i amb dentells a la part inferior. El coronament del cos de tres crugies es realitza a través d'una cornisa amb dentells a la part inferior, mentre que la de la façana de dues crugies es realitza a través d'una cornisa de perímetre corbat també amb dentells, i a més, amb un fris decorat amb un relleu geomètric. La composició es basa en cinc eixos verticals marcats per les obertures. El tractament de les façanes és amb acabat estucat, amb especejament horitzontal a la planta baixa. La coberta del cos de tres crugies és plana tipus terrat.
<i>Ús actual</i>	Sanitario-assistencial
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Interior força degradat. La distribució interior ha estat transformada per tal d'adaptar-se als nous usos. L'únic element que ens recorda el seu antic ús és el gran ascensor que es troba al centre de la caixa d'escala. Altres elements que es conserven, molt possiblement originals, són el paviment hidràulic i els radiadors de ferro colat, i podria ser també algunes fusteries.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de ciutat associades a l'activitat fabril i al món del treball.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric que es manifesta, precisament, al carrer de la Creueta.

Mútua Sabadellenca

AP/R.22.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social de la industrialització i el comerç, amb la creació de la Mútua, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de planta baixa i dos pisos amb façana principal al carrer de la Creueta delimitat al plànol normatiu

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia ROMERO, J.M.; L'arquitecte Eduard Maria Balcells Buïgas: una aproximació a l'obra sabadellenca, dins Arraona, 26, 2002.

Mútua Sabadellenca

AP/R.22.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Escola dels Maristes

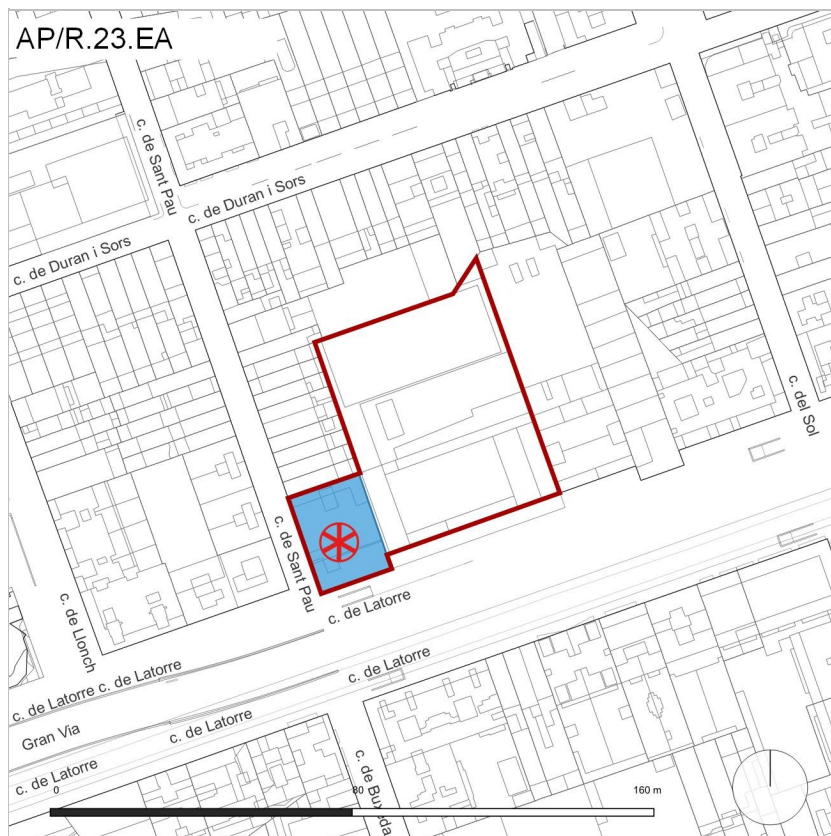
AP/R.23.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Latorre, de, 70-90 Codi INE 187
Carrer Sant Pau, de, 209

Coordenades UTM x = 425771 ; y = 4598978 **Identificació al plànol** Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5992031DF2959H	3.421	7.398	PB+4

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola dels Maristes

AP/R.23.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.40

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Racionalisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1929, 1964
<i>Autor/promotor</i>	Renom i Costa, Josep
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell. Conjunt d'edificacions escolars format per un edifici rectangular situat paral·lel al carrer de Latorre a la part posterior de la parcel·la, i un edifici en forma de L construït posteriorment situat a la cantonada entre el carrer de Latorre i el carrer de Sant Pau. Davant de l'edifici hi ha les pistes de joc, que es separen del carrer amb una tanca que conté un dels accessos al recinte. L'edifici antic conté planta baixa i planta pis, mentre que el més recent conté un bloc de planta baixa i dues plantes pis que dona al carrer de Sant Pau, i una torre de planta baixa i quatre plantes pis situades a la cantonada dels dos carrers.
<i>Elements</i>	Conjunt d'edificacions escolars, format per dos edificis. Un de dues alçades situat a la cantonada entre el carrer de Latorre i el carrer de Sant Pau i l'altre construït recentment de diverses alçades, amb front al carrer de Latorre. L'edifici més antic conté un bloc de planta baixa i dues plantes pis que dona al carrer de Sant Pau, i una torre de planta baixa i quatre plantes pis situada a la cantonada d'ambdós carrers. Les façanes dels edificis són molt diferenciades. L'edifici antic es compon a partir d'un bloc rectangular cobert a dues aigües amb una part de la planta pis en un retranqueig i deixant un porxo davant de la planta baixa, i amb un cos de planta quadrada cobert a quatre aigües que remata l'edifici en un dels extrems. L'edifici més recent es compon amb unes façanes racionalistes, amb finestres corregudes formant unes franges horitzontals, i amb una vidriera a la cantonada de la torre.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Atesa la claredat tipològica d'aquesta construcció, encara que no ha estat visitada interiorment, tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments escolars de matriu religiosa. Construccions significatives en la història moderna de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en l'evolució i transformació de l'estructura urbana a l'entorn de l'Eixample. En aquest cas es reflecteix la posició propera a un vial de comunicació com estructura estratègica en la implantació dotacional.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moviment modern, amb una imatge externa que reflecteix els trets característics.

Escola dels Maristes

AP/R.23.EA

☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Conjunt d'edificacions escolars més antigues, format per dos edificis: bloc de planta baixa i dues plantes pis que dona al carrer de Sant Pau, i torre de planta baixa i quatre plantes pis situada a la cantonada d'ambdós carrers

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

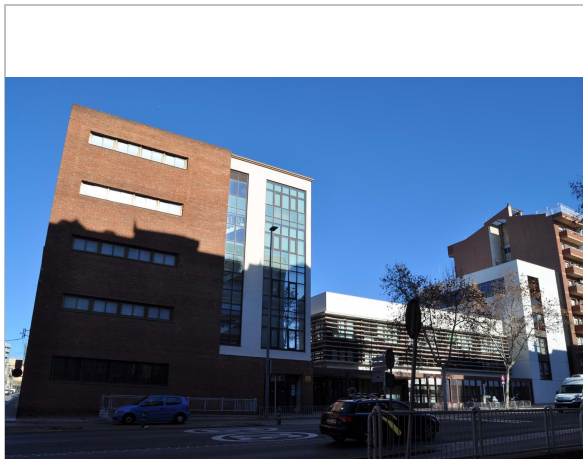
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

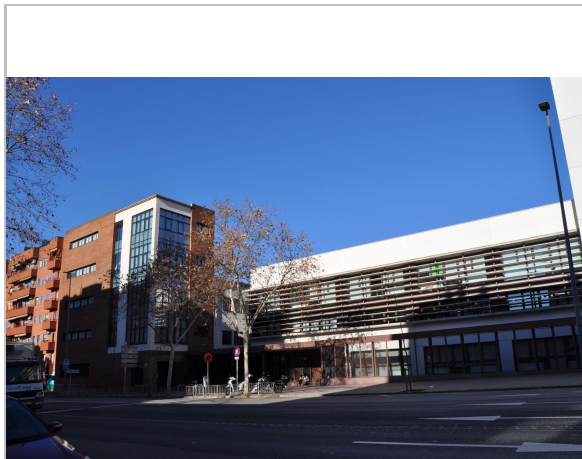
Escola dels Maristes

AP/R.23.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Cooperativa la Sabadellenca

AP/R.24.EA

Altres denominacions Teatre del Sol (Equipament cultural)

DADES BÀSIQUES

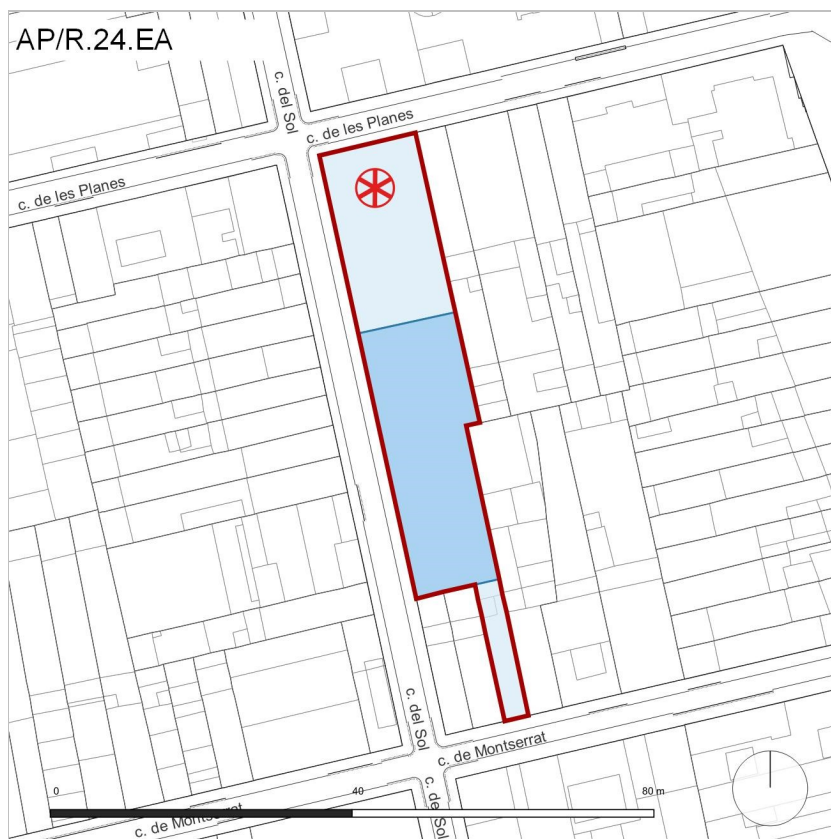
Adreça/es Carrer Sol, del, 97-99
Carrer Planes, les, 11
Carrer Montserrat, de, 12

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425733 ; y = 4599494

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5997701DF2959H	753	2.537	PB+3

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Cooperativa la Sabadellenca

AP/R.24.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.41

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	3. Parcial
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.55.AM Carrer del Sol

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Cooperativa
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1928
<i>Autor/promotor</i>	Casulleras i Forteza, Santiago
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Teatre entre mitgeres d'estil noucentista de planta baixa i quatre plantes pis en la crugia central, i tres plantes pis a la resta.

La composició de la façana és simètrica, amb ressalt de la part central, i elements decoratius clàssics combinats amb elements típics del barroc. Es remarca la crugia central amb una planta de més i amb l'especejament de carreus disposats a mode de pilastra. A més, a la planta segona trobem un gran balcó amb balustrada i sobre la porta hi ha un relleu decoratiu de pedra. La planta baixa es diferencia de la resta a través d'un especejament horitzontal i la línia d'impоста. La resta de plantes es componen amb franges verticals que intercalen unes motlures a mode de pilastres amb una franja que conté les obertures de cada planta. A la crugia central hi ha una combinació d'obertures en forma d'arc amb altres d'arquitravades, mentre que a la resta de crugies totes les obertures són arquitravades.

La façana està composta a partir de nou eixos verticals que corresponen a les obertures: una finestra a la planta baixa; una finestra a la planta primera amb ampit en lleugera reculada de la línia de façana; balconera a la planta segona amb barana de forja però amb llosa de balcó únicament a la crugia central; i finestra petita a la planta segona, amb entaulament diferent segons cada eix.

L'acabat de les façanes és estucat amb elements decoratius, amb especejament horitzontal a la planta baixa.

La coberta és inclinada, amb ràfec a la façana principal, acabada amb teules, i una part plana amb terrat.

De l'interior, en destaca l'escala, amb sòcol d'estuc imitant el marbre, amb una barana de fusta i ferro forjat i al cantó de la paret una barana de pipes. També el paviment hidràulic que trobem al vestíbul de cada una de les plantes, algun en molt males condicions i la fusteria de la primera planta, amb algun element original.

<i>Ús actual</i>	Cultural associatiu
<i>Ús original/altres</i>	Cultural associatiu
<i>Estat conservació</i>	Regular; Principalment pel perill de desprendiments a la cornisa principal i al balcó central de la façana.
<i>Façanes/Coberta</i>	Tot i que el conjunt del parament de la façana presenta un bon estat de conservació, s'han protegit amb una xarxa dues parts significatives de l'edifici davant de perills de desprendiments. Es tracta de la cornisa de coronament central i de la balconada que presideix la façana.
<i>Estructura/Interior</i>	L'estat de conservació de l'interior del teatre és, en general acceptable, no així el de la resta de construccions que conformen el conjunt que presenten un estat deficient.

Cooperativa la Sabadellenca

AP/R.24.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat envers l'obrerisme.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric que es manifesta, precisament, al carrer del Sol.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per la seva importància i la vinculació al període de la primera industrialització, tant des del punt de vista productiu en relació a la seva activitat com en els aspectes de classe.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva composició neoclàssica, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 3. PARCIAL Estructura tipològica essencial de la volumetria corresponen al teatre, delimitada al plànol normatiu, determinada per: - Façana noucentista del carrer del Sol - Caixa d'escala semicircular amb tots els seus elements originals. Inclou vestíbul, fusteries originals, paraments verticals amb els elements decoratius i ornamentals (sòcol, baranes, passamans), paviments originals, etc. NP 5. DOCUMENTAL Resta de construccions

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé) CRITERIS D'INTERVENCIÓ Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de la façana, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals. Les cobertes de la part amb protecció parcial, hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat en correspondència amb la façana protegida.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El promotor d'aquest edifici fou la Cooperativa la Sabadellenca, cooperativa de treballadors. El projecte original de l'edifici arribava fins el c/de les Planes, on estava previst posar la porta d'entrada principal, la porta d'entrada actual, en el projecte, era una porta secundària.

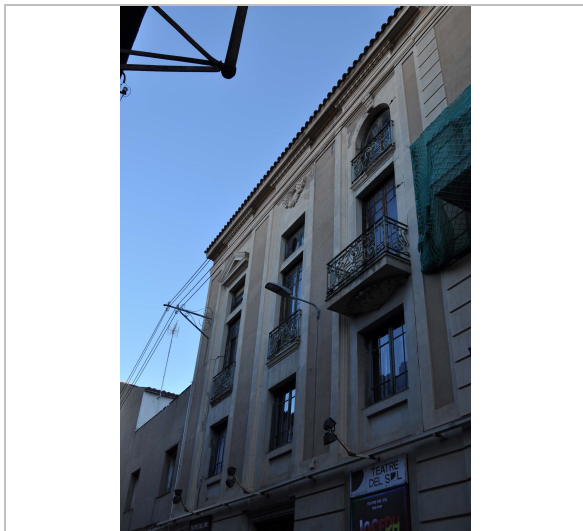
Aquesta cooperativa va funcionar fins el final de la dècada dels 60 principis dels 70.

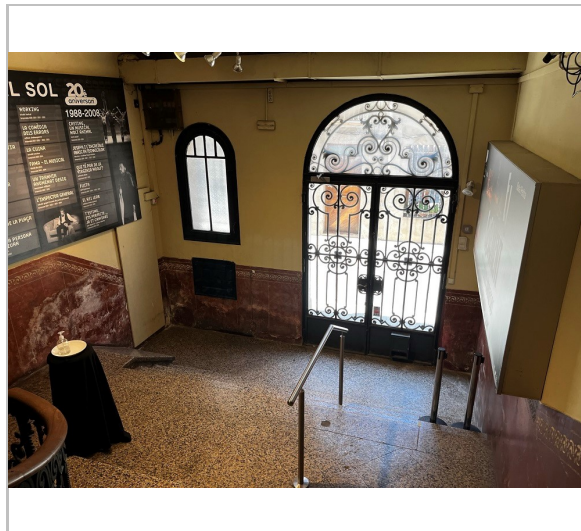
Cooperativa la Sabadellenca

AP/R.24.EA

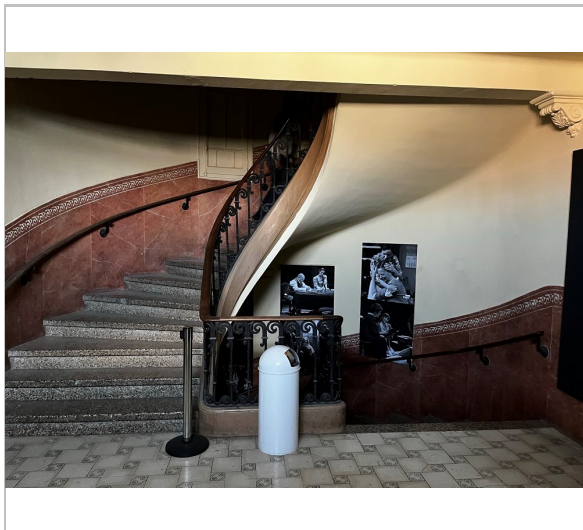
ALTRES IMATGES

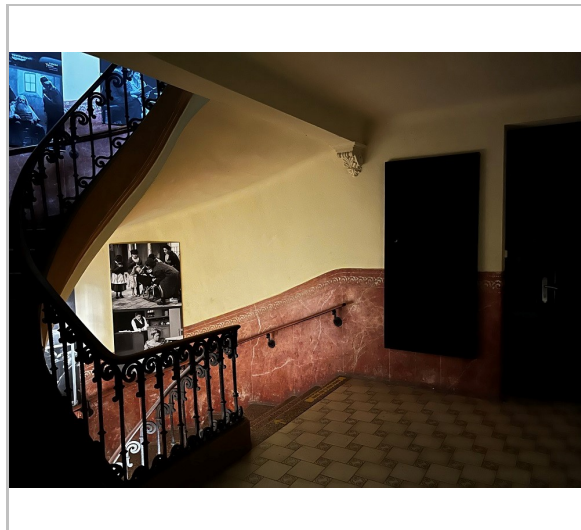
Fotografia del bé
Equip redactor

Vestíbul (2021)
Sánchez, JC

Detall escala (2021)
Sánchez, JC

Detall escala (2021)
Sánchez, JC

L'Ateneu

AP/R.25.EA

Altres denominacions Ateneu de Sabadell

DADES BÀSIQUES

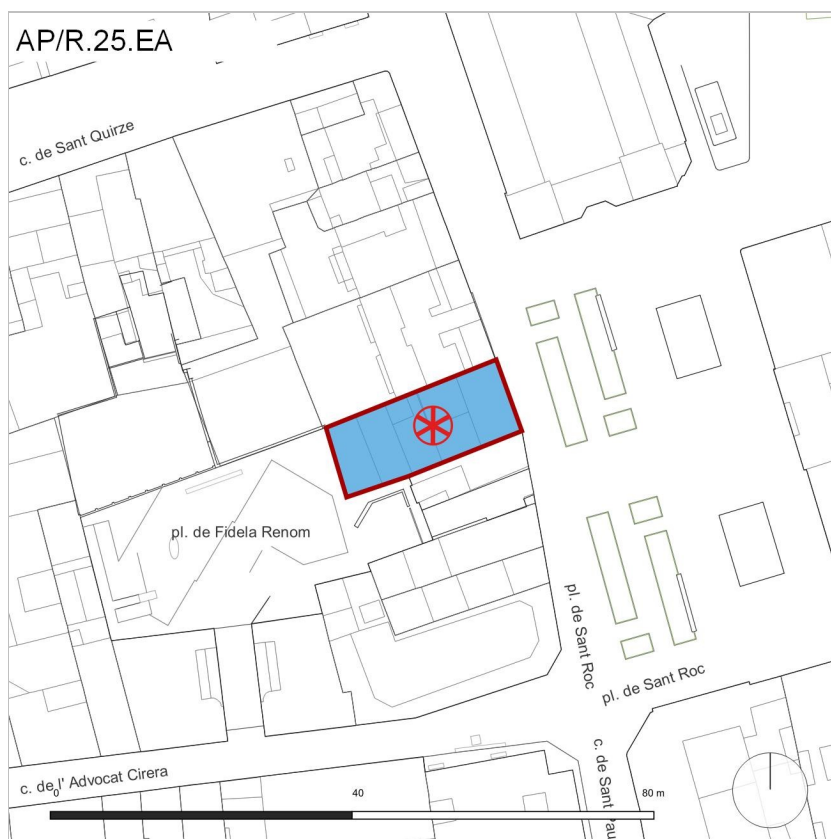
Adreça/es Plaça Sant Roc, de, 11

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425595 ; y = 4599788

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5600021DG2050B	245	714	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

L'Ateneu

AP/R.25.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.42

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.54.AM Plaça de Sant Roc

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Ateneu
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1901
<i>Autor/promotor</i>	Codina i Matalí, Joaquim
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres d'estil eclèctic, de planta baixa i dues plantes pis, amb façana principal donant a la plaça de Sant Roc. La façana posterior de l'edifici actualment dona a la plaça de Fidela Renom, amb accés des del carrer de l'advocat Cirera. Façana principal formada per tres franges horitzontals: un basament que correspon a la planta baixa, amb obertures d'arc rebaixat; la planta primera, amb un gran balcó que recorre tota la façana, i la planta segona, amb petites finestres i amb gran quantitat d'elements decoratius, sobretot a la planta primera; i el coronament de la façana a través d'una cornisa sustentada per mènsules i amb acroteri a la part superior, també molt decorat. Segurament les obertures de la planta baixa han sigut modificades posteriorment. La façana posterior, molt més sòbria, segueix un llenguatge diferent al de la façana principal. La composició de façana és a partir de quatre eixos verticals que corresponen a les obertures. Hi ha una voluntat de remarcar els dos eixos centrals a través de les obertures, que són més amples que les dels extrems, amb una decoració sobre de les obertures de la planta primera molt més elaborada en els dos eixos centrals, així com també amb el coronament de la façana, que al centre hi ha un pany massís en forma d'arc i amb la inscripció de ATENEU, emmarcat per dos pilars amb uns merlets a sobre, mentre que als laterals hi ha un acroteri. Les façanes estan acabades estucades amb espedejament horitzontal a la planta baixa. La coberta és inclinada.
<i>Ús actual</i>	Associatiu
<i>Ús original/altres</i>	Associatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Els Interiors han estat modificats.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat envers l'obrerisme.

☒ Valor urbanístic

Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància, en aquest cas vinculades als moviments associatius.

L'Ateneu

AP/R.25.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat envers l'obrerisme.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé singular i referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva monumentalitat, del paisatge urbà de Sabadell al primer terç del segle XX en aquest indret del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de l'Ateneu, de planta baixa i dues plantes pis

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica En l'actualitat es troba reformat per al seu ús com a dependències municipals ("Institut Municipal de Serveis Socials i Sanitaris").

L'Ateneu

AP/R.25.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

Edifici del Banc de Sabadell

AP/R.26.EA

DADES BÀSIQUES

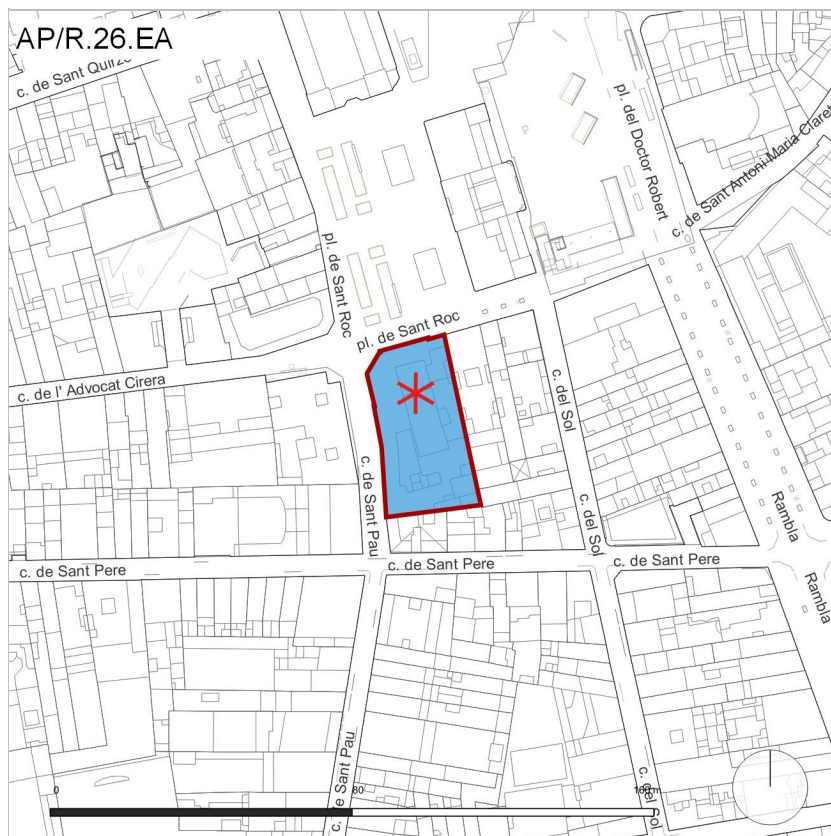
Adreça/es Plaça Sant Roc, de, 20-21
Carrer Sant Pau, de, 5

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425642 ; y = 4599712

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5800501DG2050B	1.017	5.965	PB+4

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Edifici del Banc de Sabadell

AP/R.26.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.43

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.54.AM Plaça de Sant Roc / V.51.AM Carrer de Sant Pau

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Entital bancària
<i>Estil i Època</i>	Monumentalisme Academicista; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1954
<i>Autor/promotor</i>	Bonet i Garí, Lluís
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al Centre.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres, de planta baixa i quatre plantes pis, amb façana principal donant a la plaça de Sant Roc i fent cantonada amb el carrer de Sant Pau. L'edifici actual és el resultat de diverses remunes fetes sobre l'edifici original. Façana principal formada per quatre franges horitzontals separades per franges d'impostes: la planta baixa, la planta primera i segona, la planta tercera, i la planta quarta. Totes les obertures són arquivrades, amb entaulaments en forma de frontó combinat amb entaulaments més senzills. En els panys massissos es combinen les pilastres amb franges amb especejament horitzontal, excepte a l'última planta on l'acabat amb maó vist es combina amb el d'aplacat de pedra. La façana conté un gran nombre de balustrades de pedra que sembla que la seva funció hauria estat la de coronament de la façana. Façana composta a partir d'uns eixos verticals que corresponen a les obertures, alternant aquestes amb els panys massissos que varien segons la franja horitzontal que s'ha descrit, però sense perdre l'harmonia del conjunt. Acabat de les façanes amb aplacat de pedra, aquesta amb especejament horitzontal a la planta baixa i en algunes franges verticals de la resta de plantes. L'última planta conté alguns panys d'obra vista. La coberta és plana.
<i>Ús actual</i>	Oficines i serveis
<i>Ús original/altres</i>	Oficines i serveis
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Sense patologies visibles en les façanes i la coberta.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'economia, la indústria i el comerç que deriven en la formació d'un banc referent.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central que es manifesta, precisament, a la plaça de Sant Roc.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, amb una imatge externa que reflecteix els trets característics de la composició neoclàssica.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social de la banca i el comerç vinculat al tèxtil, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.

Edifici del Banc de Sabadell

AP/R.26.EA

☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, a partir de la seva sobrietat, del paisatge urbà del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici del Banc, de planta baixa i quatre plantes pis

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El 31 de desembre de 1881, un col·lectiu de 127 empresaris i comerciants de Sabadell (Barcelona) impulsats pel Gremi de Fabricants de Sabadell van fundar el banc, a fi de finançar la indústria local i proveir-la de matèries primeres (llana i carbó) en condicions més favorables. A l'escriptura, hi consta un capital social de 10 milions de pessetes, aportat per 127 accionistes, tots de Sabadell, llevat de cinc de Barcelona i un de Barberà del Vallès. La primera oficina del Banc es va ubicar als baixos de l'edifici del Gremi. Més enllà del negoci estrictament financer, durant els seus primers anys de vida el banc també es va dedicar a la compra-venda de matèries primeres, importació de maquinària o instal·lacions elèctriques. Aquesta etapa dura aproximadament fins a 1907, quan Banc Sabadell decideix liquidar els seus negocis no bancaris i enfocar-se en la banca comercial.

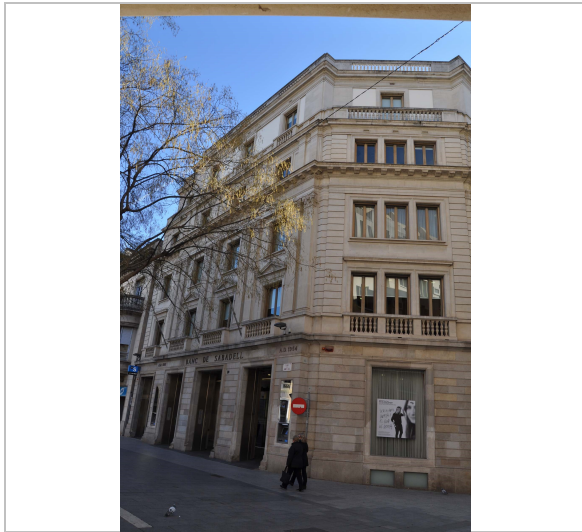
El 1953, amb l'objectiu de preservar la independència de l'entitat, els accionistes constitueixen un pacte de sindicació d'accions, segons el qual ningú podia superar el 0,7% del capital. El 26 de juny de 1954 va inaugurar la seva primera oficina de propietat a la plaça de Sant Roc, entre l'Ajuntament i l'antic ateneu sabadellenc. L'edifici fou dissenyat per l'arquitecte Lluís Bonet i Garí.

Bibliografia «'Història de Sabadell'. La fundació del Banc Sabadell (1881) | iSabadell». Disponible a: <http://www.isabadell.cat/sabadell/historia-de-sabadell-la-fundacio-del-banc-sabadell-1881/> [Consulta: Febrer 2019].

Edifici del Banc de Sabadell

AP/R.26.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Casa Bracons

AP/R.27.EA

Altres denominacions Casa Recoder (Equipament educatiu)

DADES BÀSIQUES

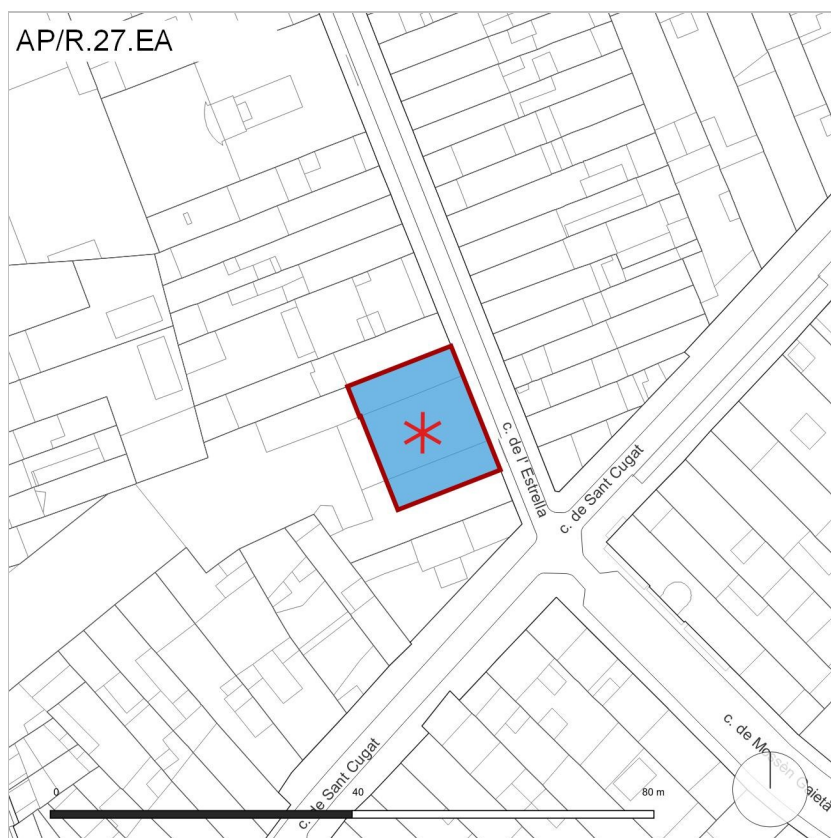
Adreça/es Carrer Estrella, de l', 3-9
Carrer Unió, de la, 16-22

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425272 ; y = 4599641

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5399059DF2959H	1.233	1.868	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Casa Bracons

AP/R.27.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.44

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Equipament educatiu
<i>Estil i Època</i>	Neogòtic; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1927
<i>Autor/promotor</i>	Casulleras i Forteza, Santiago
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri d'Hostafrancs.
<i>Elements</i>	Casal de composició totalment simètrica, integrat per un cos central de planta baixa i dos pisos, i dos laterals iguals de planta baixa i pis. A un dels cossos laterals, el més proper al carrer de Sant Cugat, s'hi annexiona un altre cos de recent construcció. Casal amb cos central que conté dues finestres a la planta baixa, amb obertures arquivades, i dues obertures a la planta pis, seguint la mateixa alineació que les de la planta baixa. Aquestes obertures, amb una llinda de grans dimensions que insinua un arc ogival i emmarcat per una motllura amb perfil esglaonat. El segon pis està obert mitjançant cinc arcades de mig punt. Els dos cossos laterals, exactament iguals, tenen una porta d'entrada a la planta baixa i una finestra bífora a la planta pis coberta amb un arc conopial amb una fletxa molt accentuada en els laterals. En cada una de les obertures, exceptuant les cinc arcades de la planta segona, hi ha columnetes d'ordre corinti. La composició de les façanes és a partir d'uns eixos verticals que corresponen amb les obertures. Les façanes estan acabades amb estucat amb espedejament de carreus. Les obertures són d'estil neogòtic. La coberta del cos central és a quatre aigües amb ràfec, mentre que els cossos laterals tenen merlets. Estances destacades de l'interior són el saló distribuïdor, espai amb columnes estriades i unes motllures de caire neoclàssic, i el menjador amb arrimador de fibrociment imitant fusta i llar de foc que està feta amb estuc imitant carreus de pedra de reminiscència medieval, al centre de la qual hi ha un escut sostingut per dos àngels.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Residencial
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'economia, la indústria i el comerç de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per entendre la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del teixit històric central. En aquest cas es reflecteix la posició propera al mercat central com estructura estratègica en la ubicació d'edificis representatius.

Casa Bracons

AP/R.27.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	El valor resideix en la tipologia representativa de les indústries tèxtils reflectida en la volumetria original i la imatge general externa. Destaquen l'estructura, la composició i la forma de les cobertes, així com les obertures de les façanes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social d'una família de la burgesia industrial en l'evolució de l'arquitectura residencial de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Edifici del casal integrat per un cos central de planta baixa i dos pisos, i dos laterals iguals de planta baixa i pis

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics com forjats, caixa d'escala, estances nobles, etc., excepte de les parts contràries al bé patrimonial.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Sembla ser que en aquesta casa hi havia l'habitatge, el despatx i l'espai destinat a fàbrica, no se sap si tenien telers o no, el que sí se sap és que hi havia cosidores, aquestes estaven en un cos annexe que sortia de la part del darrere. Casa propietat de la família Gabarró, família de fabricants.

Casa Bracons

AP/R.27.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

AP/R.28.EA

DADES BÀSIQUES

Codi INE 187

Identificació al plànol Nd1-22

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Emplaçament

Equipament de la plaça del Vallès

AP/R.28.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.45

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Col·legi
<i>Estil i Època</i>	Racionalisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1956
<i>Autor/promotor</i>	Bracons i Singla, Gabriel
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri d'Hostafrancs.
<i>Elements</i>	Edifici d'equipaments situats al centre de la plaça del Vallès. L'espai no ocupat per l'edifici es tracta arquitectònicament amb unes jardineres que s'integren amb els edificis. Aquests destaquen el tractament amb formes i materials simples: totxo, teula i vidre, d'un organicisme sobri de sabor nòrdic. L'edifici d'equipament té forma de L, amb accés pel vèrtex. Aquest es remarca amb un cos vertical de planta baixa i pis, que conté una escultura de Santa Gemma, i una gran marquesina que protegeix la porta d'accés i contraposa la verticalitat del cos. Les façanes de les dues ales de l'edifici presenten unes obertures i uns tractaments diferents. En el bloc que queda a la dreta de l'accés, s'utilitza la repetició d'una única obertura rectangular, totes unides per un emmarcament per obtenir la visió d'una sola franja horitzontal. La façana d'aquest mateix bloc que dona a l'interior de la plaça conté una gran marquesina metàl·lica que protegeix una gran vidriera. Aquest bloc conté un volum adossat en el tester, de planta circular, amb una base de paredat i una gran obertura protegida amb unes lames a tot el perímetre. L'ala situada a l'esquerra de l'accés, conté unes finestres rectangulars intercalades amb contraforts de maó vist a les dues façanes, mentre que el tester es compon a partir de cinc finestres iguals amb uns emmarcaments de pedra que contrasten amb el parament de maó vist. Les façanes estan compostes a partir d'una gran varietat d'obertures i combinades amb diferents materials. Estan acabades amb maó vist combinat amb paredat i amb arrebossat i pintat. Les cobertes són inclinades a dues aigües amb les cobertes del cos que sobresurt i del cos circular adossat planes. La coberta inclinada dels pavellons està acabada amb teula àrab.
<i>Ús actual</i>	Equipament - espai lliure / Casal d'avis - UEC Sabadell de la Fundació MAIN
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Regular
<i>Façanes/Coberta</i>	S'aprecien zones amb eflorescències a l'obra vista provocades per la humitat deguda al mal funcionament dels desguassos de la coberta. Zones de brutícia, també, a la llosa de coberta en la seva part del coronament, així com en els altres remats perimetrals de formigó. Apareixen alguns grafitis en les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Aquest conjunt, Col·legi i Casal d'avis, va ser construït l'any 1956 per l'arquitecte Gabriel Bracons sota l'empremta del racionalisme de postguerra. La seva obra és un referent en l'arquitectura dels anys 1950 i 1960 a Sabadell.

Equipament de la plaça del Vallès

AP/R.28.EA

☒ Valor urbanístic	El col·legi, situat a la plaça del Vallès, confoma una plaça gran i rectangular de caràcter organicista. Seguint aquest corrent, l'arquitecte va disposar l'arbrat, la jardineria, els bancs, els camins, els paviments i la pèrgola.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	A destacar que l'espai no ocupat per l'edifici es tracta arquitectònicament amb unes jardineries que s'integren amb els edificis. És remarcable el tractament amb formes i materials simples: totxo, teula i vidre, d'un organicisme sobri de sabor nòrdic.
☒ Valor sociocultural i etnològic	L'Escola Santa Gemma, ha donat resposta a l'escolarització d'infants amb dificultats greus d'aprenentatge. També ha estat seu de l'Escola Taller d'educació especial Xalest, fins al trasllat d'aquesta a Can Rull l'any 2011.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici d'equipament en forma de L

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'ha de mantenir lliure de construccions.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Construït com a Guarderia Infantil i Casal d'Avis. Posteriorment utilitzat com Escola de Deficient Psíquics.

La Fundació MAIN és una entitat sense afany de lucre que promou les oportunitats pels que viuen situacions de vulnerabilitat i la reducció de les desigualtats entre les persones.

Equipament de la plaça del Vallès

AP/R.28.EA

ALTRES IMATGES

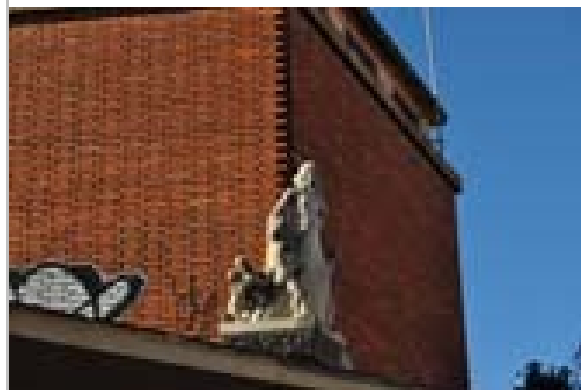
Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Escola Municipal de Música i Conservatori

AP/R.29.EA

Altres denominacions Escola Municipal de Música i Conservatori Professional de Sabadell

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Jardí, del, 4

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425805 ; y = 4599637

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals

Número

Superfície

Sostre

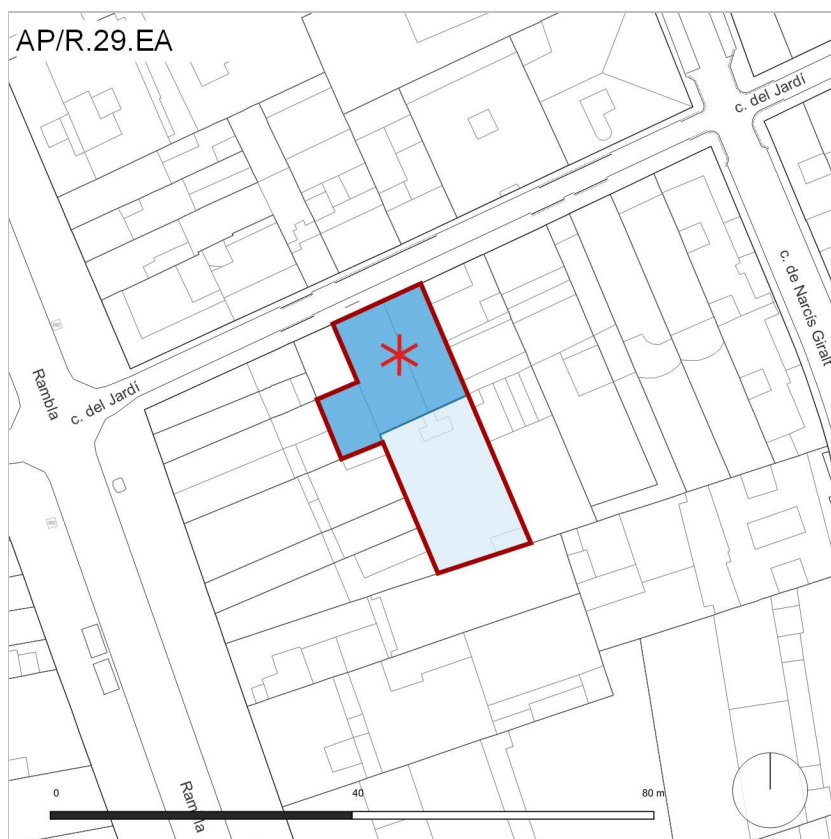
N. plantes

5998003DF2959H

521

533

PB+1

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Municipal de Música i Conservatori

AP/R.29.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.47

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Autor/promotor</i>	1r terç del s. XX / 2011 (Rehabilitació)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres de planta rectangular amb façana principal al carrer del jardí, format per planta baixa i planta pis.

La façana, d'estil noucentista marcada per la simetria, destaca la part central que és on hi ha l'accés i una gran balconada a la planta pis, i es remata amb un frontó.

La façana principal té obertures en forma d'arc de mig punt i amb emmarcaments de pedra. A la planta baixa es troba la porta d'accés situada al centre i també coberta per un arc de mig punt, la resta de finestres de la planta baixa són iguals. A la planta primera, en canvi les tres obertures del cos central són diferents de les dels cossos laterals. Sobre de la porta s'hi situa un balcó sustentat per dues mènsules i amb llosa de pedra que coincideix amb la línia d'impоста. Aquest, està emmarcat per dues finestres. La resta d'obertures de la planta pis, iguals, són finestrals amb una barana de forja al mateix nivell de façana. El remat de la façana es realitza a través d'una cornisa que sobresurt lleugerament de la façana, excepte en el cos central que es corona amb un frontó.

La façana està composta de manera simètrica, remarcant el cos central que conté tres obertures per planta, respecte dels dos cossos laterals, que contenen dues obertures per planta cada un. Les obertures de la façana es componen a partir d'uns eixos verticals.

Les façanes estan acabades arrebossades i pintades amb espedejament horitzontal.

L'any 2011 es va rehabilitar per a adequar-lo millor a l'ús d'escola de música.

Ús actual Educatiu

Ús original/altres Educatiu

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

Estructura/Interior Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició dels edificis escolars, al centre històric. Construccions significatives en la dimensió educativa de la ciutat.

☒ Valor urbanístic

Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre de la ciutat a partir de la implantació de dotacions educatives que han pres rellevància al llarg dels anys.

Escola Municipal de Música i Conservatori

AP/R.29.EA

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com la presència d'elements formals senzills de reforç compositiu.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ Conjunt edificat delimitat en el plànol normatiu de l'Escola de Música i Conservatori
	NP 5. DOCUMENTAL Resta de construccions i espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.
	En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

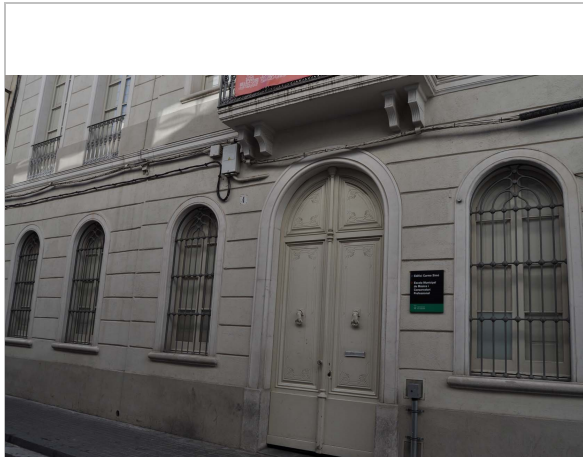
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Va tenir un ús escolar fins a l'any 2003, quan l'escola Carme Simó es va integrar dins l'escola Miquel Martí i Pol.

Escola Municipal de Música i Conservatori

AP/R.29.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

AP/R.30.EA

Adreça/es	Carrer Riu-sec, de, 80			Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424899 ; y = 4599289			Identificació al plànol	Nd1-22
Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	
	5095007DF2959H	4.736	1.685	PB+1	

Emplaçament

Piscina Marcet

AP/R.30.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.48

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	AI.099.EA Nau Marcet

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Piscina
<i>Estil i Època</i>	Racionalisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1952
<i>Autor/promotor</i>	Esteve, Jaume
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell. Situat a la zona esportiva de Can Marcet, el conjunt ocupa gairebé tota l'illa entre els carrers de Riu-Sec, Permanyer, Fraser Lawton i Jacint Verdaguer.
<i>Elements</i>	Recinte esportiu format per una piscina que conté un gran trampolí de tres nivells, un edifici destinat a recepció i uns vestuaris. L'accés al recinte es produeix des del carrer de Permanyer.

L'edifici que conté els vestidors, de planta rectangular alineada amb el carrer de Riu-Sec, es compon simètricament, amb el cos central més alt que la resta. L'edifici dels vestidors presenta una façana interior molt interessant. Aquesta es compon simètricament amb un llenguatge racionalista, remarcant el cos central, que sobresurt dels laterals, amb una gran obertura arquivada a cada planta. El cos que sobresurt es corona amb un voladís sobre del qual s'hi situen les paraules MARCET. Als laterals, s'hi troben tres finestres en forma d'arc de mig punt a cada un. Un arrimador amb aplacat de rajola de color fosc, recorre la façana amb la línia superior descendint fins al terra amb un perfil esglaonat. A les façanes laterals hi trobem unes escales que condueixen a la coberta dels cossos laterals, que serveix de solàrium. Està acabat arrebossat i pintat, amb sòcol de rajola i brancals de la porta d'accés dels vestidors amb maó vist. La coberta és plana, tipus terrat.

De l'interior d'aquest edifici destaca el vestíbul amb un cert aire decò conformat amb un arrimador de fusta i terratzo amb un element decoratiu fet amb trossos irregulars de marbre dibuixant la forma del que sembla un peix. Destacar també les pintures del mur, les quals semblen estar fetes amb la tècnica del tremp. En les pintures hi ha la inscripció "mens sana in corpore sano".

El trampolí de formigó armat està format amb tres plataformes. De la primera a la segona plataforma s'hi accedeix amb una escala metàl·lica composta juntament amb les baranes metàl·liques de protecció. A la plataforma més alta s'hi accedeix a partir d'una escala d'obra feta sobre el mateix suport vertical que aguanta les plataformes, i remarcant els esglaons amb l'estesa de pedra.

<i>Ús actual</i>	Esportiu
<i>Ús original/altres</i>	Esportiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Conjunt referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments esportius i, concretament, de natació. Construccions significatives en la història de la ciutat.

Piscina Marcet

AP/R.30.EA

☒ Valor urbanístic	Bé emblemàtic per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del barri de Gràcia a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	El valor resideix principalment en la seva estructura tipològica, l'estil representatiu racionalista en aquest període, reflectit en les edificacions i en l'estructura del trampolí, mostrant els criteris compositius del moment.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i esportiva de la ciutat envers l'obrerisme i el lleure en general.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunt format per la piscina, l'edifici dels vestidors i el trampolí de tres nivells (palanca)

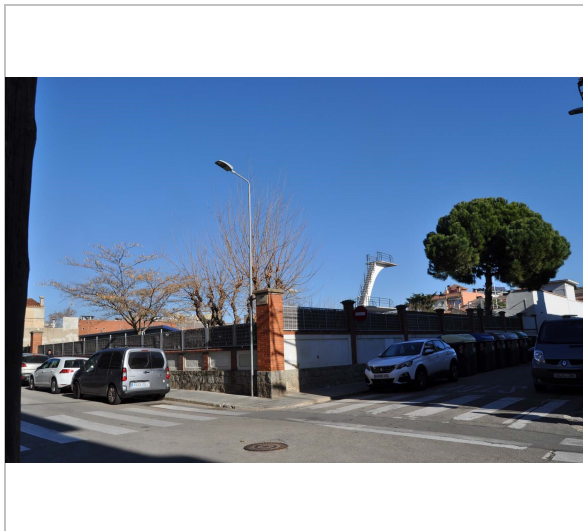
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes de l'edifici de serveis, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.
	Les cobertes de l'edifici, així com el trampolí de tres nivells i la pròpia piscina hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.
<i>Entorn/Jardí</i>	L'espai lliure protegit, assenyalat en el plànol normatiu s'haurà de mantenir lliure de construccions
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

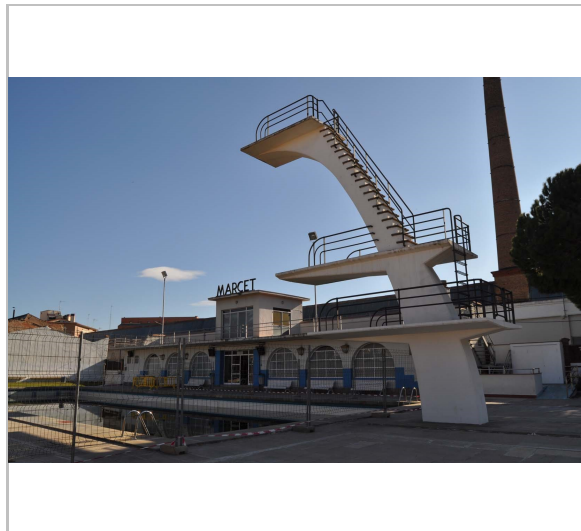
Piscina Marcet

AP/R.30.EA

ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Escola Industrial

AP/R.31.EA

Altres denominacions (Equipament educatiu)

DADES BÀSIQUES

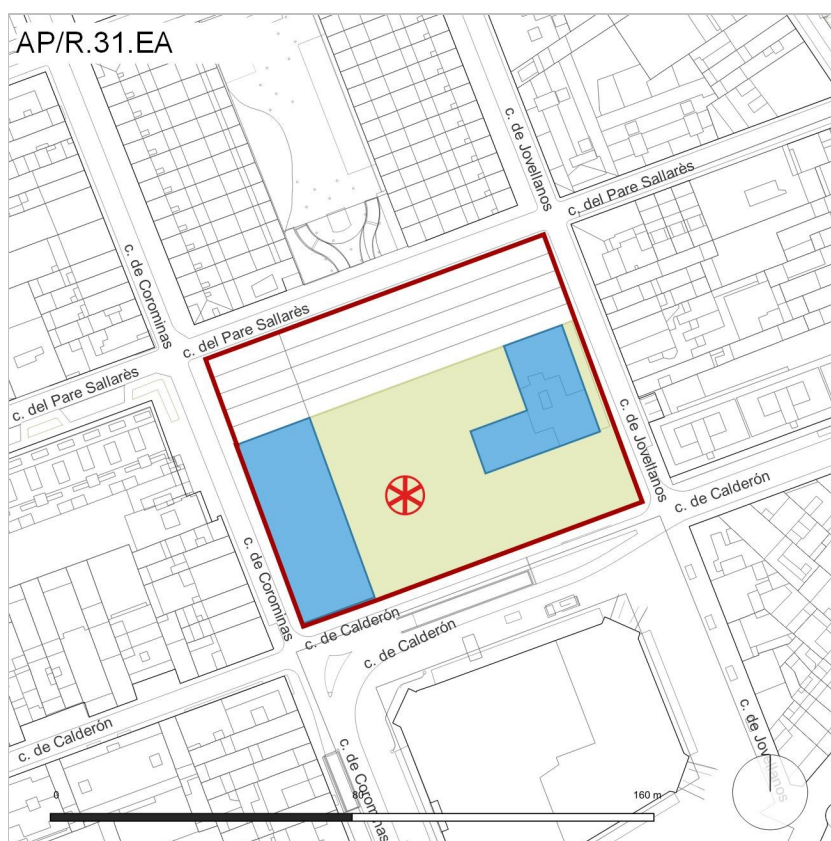
Adreça/es Carrer Calderón, de, 56

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425329 ; y = 4599990

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5402001DG2050B	7.224	10.376	PB+3

Plànol normatiu

LLEENDA

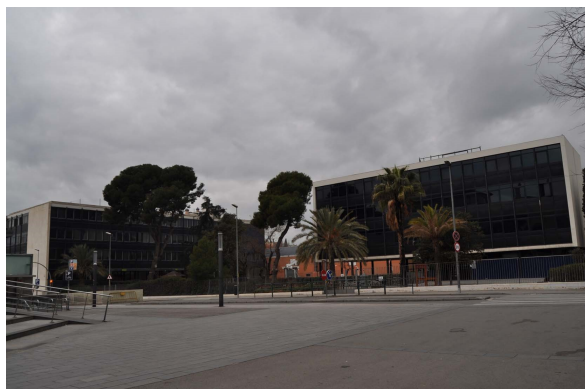
- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Industrial

AP/R.31.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.49

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1958-59
<i>Autor/promotor</i>	Balcells i Gorina, J. A.
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici de planta baixa i tres pisos. Amb tres façanes: la del carrer de Coromines està recoberta per unes tessel·les de ceràmica blanca; la del carrer de Calderón és d'acer i vidre; la façana principal, dona al pati de l'escola, i també és d'acer i vidre. La zona d'accés té un voladís sostingut per pilars d'acer. La coberta és plana.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició de centres de formació professional, al centre històric. Construccions significatives en la dimensió educativa de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre i la relació amb el Mercat en aquest cas, a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Conjunt format pels dos edificis delimitats en el plànol normatiu

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Escola Industrial

AP/R.31.EA

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí L'espai lliure protegit que es correspon amb el patí s'haurà de mantenir lliure de construccions.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La construcció del nou edifici de l'Escola Industrial neix amb la voluntat de cobrir unes demandes cada cop més creixents, com a conseqüència de l'important onada migratòria succeïda entre els anys 50's i 60's del s.XX. L'11 de juny de 1957 el Patronat Escola Industrial i d'Arts i Oficis, designa una comissió amb l'encàrrec de realitzar un exhaustiu estudi sobre el pla més convenient a seguir respecte a la nova ubicació de l'escola. La primera feina d'aquesta comissió es trobar una bona ubicació. L'any 1958 es produeix la compra del terreny, que anteriorment era propietat de CAROL S. A. Després, dins aquest mateix any, convoquen un concurs d'avantprojectes on hi concuren 2 arquitectes de Barcelona: Bosch Aymerich i J. A. Balcells Gorina; i dos de Sabadell: Gabriel Bracons i Vila Juanicó. En un principi no hi ha cap arquitecte guanyador, i la Comissió proposa als arquitectes que adaptin les seves obres a les necessitats plantejades per l'escola, aquesta triarà en funció d'aquesta adaptació. L'arquitecte guanyador fou Balcells i l'empresa constructora: Comil S.A., de Barcelona. El trasllat cap a la nova escola es produeix l'any 1962 i l'acte inaugural tingué lloc el 23 de gener de 1963. Uns anys més tard, 1967, s'inaugurarà un nou edifici on s'instal·len el despatx del director i les dependències administratives.

Bibliografia Escola Industrial (Catàleg).
Escola Industrial. 90 Anys d'Història. Autor: Estefanell Comes, Montserrat.

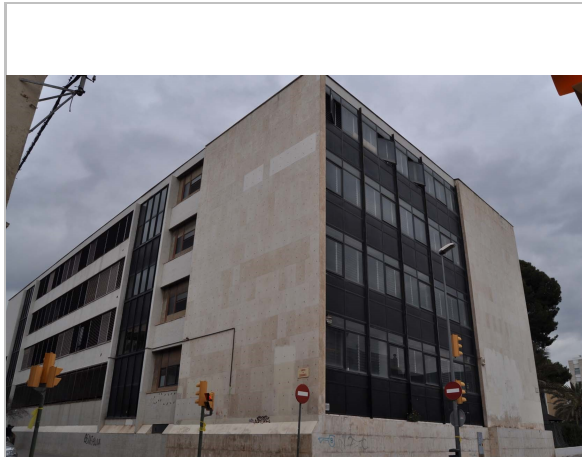
Escola Industrial

AP/R.31.EA

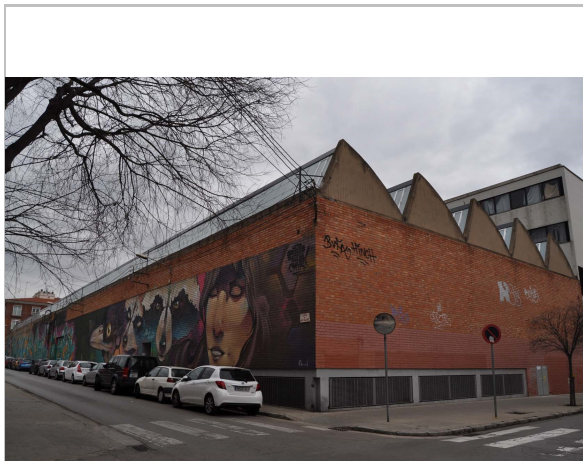
ALTRES IMATGES

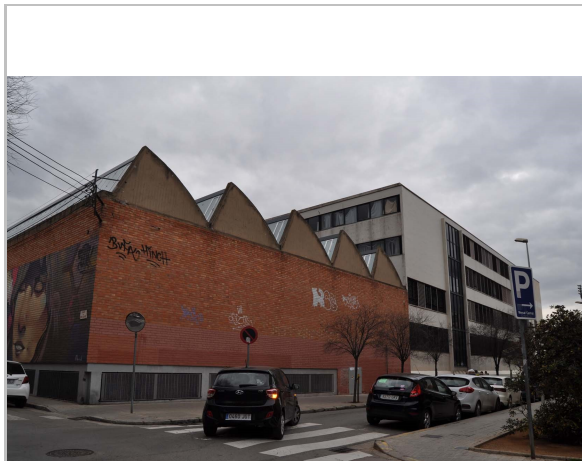
Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Casinet Colon

AP/R.32.EA

Altres denominacions Teatre del Casinet

DADES BÀSIQUES

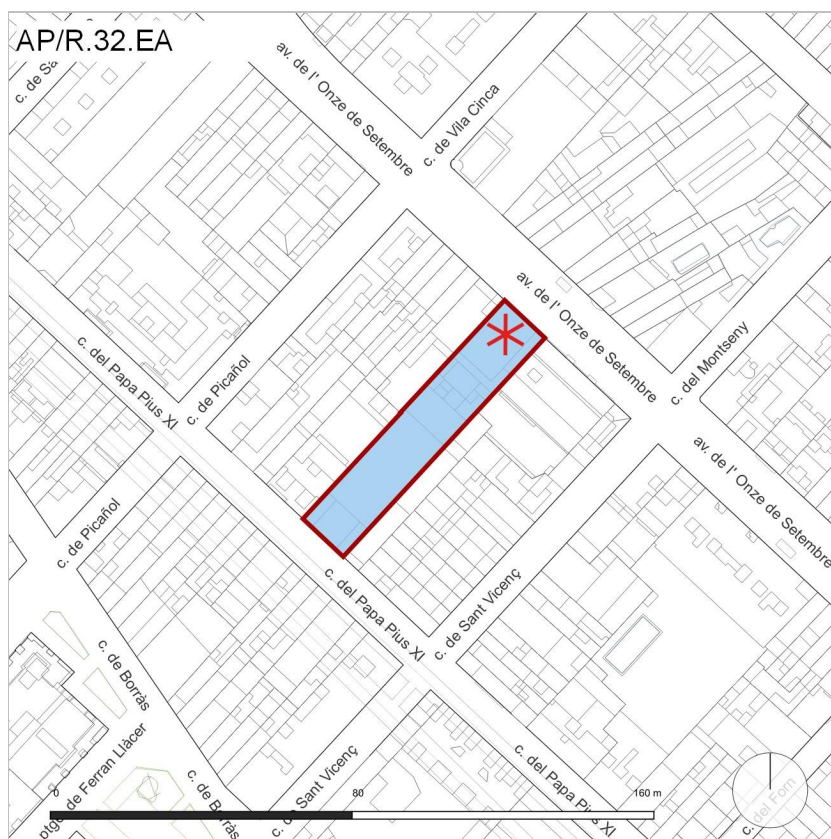
Adreça/es Avinguda Onze de Setembre, de l', 125

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425196 ; y = 4600618

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5308007DG2050B		1.156	2.128	PB+2

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Casinet Colon

AP/R.32.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.51

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	3. Parcial
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Teatre
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1905/1923/1952
<i>Autor/promotor</i>	Rafael Estany i Casals ,m.o.; Agustí Domingo i Verdaguer (addició del teatre).
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri de la Creu Alta.
<i>Elements</i>	Edifici entre mitgeres format per planta baixa i planta pis, amb façana principal a l'avinguda Onze de Setembre. La part del davant està destinada a bar, oficines i sales d'estada dels socis de l'entitat, mentre que a la part posterior hi ha una sala de teatre que va ser afegida posteriorment. Façana principal amb grans obertures amb arcs de ferradura, amb una motllura resseguint l'arc i que marca la clau d'aquest. Entre cada una de les obertures hi ha unes franges verticals a mode de pilastres. Aquesta façana combina la línia corba i la recta, amb un predomini de la corba. El coronament de la façana es realitza a través d'una cornisa amb perfil curvilini. La composició de façana principal és a través de cinc eixos verticals que corresponen a les obertures ja descrites. El coronament curvilini de la façana remarca l'eix central, tot i que les obertures són idèntiques. Les obertures de la planta baixa han estat modificades per adaptar-les als nous usos de l'edifici. L'acabat de la façana és arrebossat i pintat. La coberta inclinada és a dues aigües. A la planta baixa del Casinet hi ha per una banda el bar cafeteria de la societat i per l'altra el Bingo. A la planta primera hi ha un gran saló de billars situat sobre el bar i un habitatge sobre el bingo. Encara trobem un segon pis que es troba a la zona de la societat Coral Colon, el qual està reculat respecte el primer pis.
<i>Ús actual</i>	Associatiu
<i>Ús original/altres</i>	Associatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social vinculada especialment amb el món obrer.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de la Creu Alta a partir de la implantació de dotacions socioculturals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.

Casinet Colon

AP/R.32.EA

☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució cultural, associativa, social i representativa de la ciutat envers l'obrerisme.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Estructura tipològica essencial determinada per:

- Façanes
- Nivell dels forjats
- Caixa d'escala

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé); Ampliació

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.

S'admeten intervencions d'ampliació, si el planejament general vigent ho permet. Es procurarà el respecte per l'estructura portant original i la definició dels elements tipològics del bé catalogat. S'admetrà, justificadament, des de criteris tècnics o sectorials, la seva alteració -total o parcial- per donar lloc a l'ampliació permesa.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics com forjats, caixa d'escala, cancel·la, estances nobles, etc..

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La societat Coral Colón fou fundada l'any 1896, i ubicà la seva seu original al c. Major. Posteriorment, l'any 1905, s'encarregà la construcció d'una nova seu, l'actual Casinet Colón, finançada amb les aportacions dels socis; aquesta fou inaugurada un any més tard, durant la Festa Major de la Creu Alta.

Aquest local, originàriament, estava destinat a cafè i tenia un petit escenari. Cap els anys 20 (s. XX), es sol·licita un permís d'obres per construir un teatre al solar del jardí de l'entitat. Aquest teatre fou inaugurat el 8 de desembre de 1923; l'arquitecte encarregat del projecte fou Agustí Domingo Verdaguer.

Aquesta entitat, durant la dictadura de Primo de Rivera fou clausurada, molt possiblement perquè, tot i que no era una institució de vessant política, va estar influenciada pel republicanisme federal, radicalment anticlericalista.

Posteriorment, durant el franquisme, aquesta entitat tingué, en la seva junta directiva, personalitats destacades del règim .

Bibliografia LAUDO CORTINA, David: El casinet de la Creu Alta: annals de la Societat Coral Colón (1896-1996).

El casinet escriu la seva història. Diari de Sabadell. Autor: Ache, Josep.

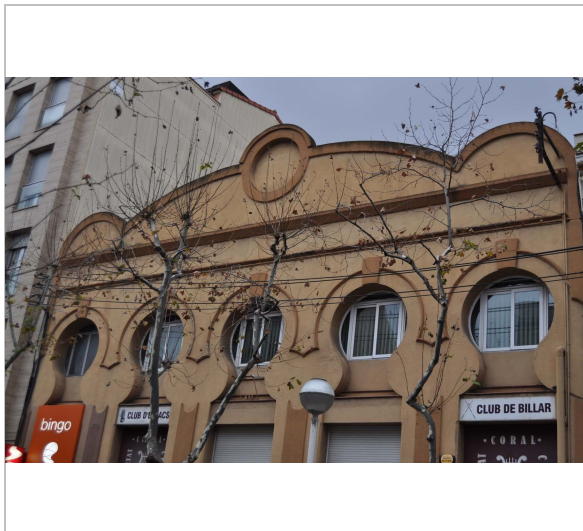
CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Fundació Bosch i Cardellach, 2000.

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres, 181/1923. (José Masoliver Comas)

Casinet Colon

AP/R.32.EA

ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Escola Creu Alta

AP/R.33.EA

DADES BÀSIQUES

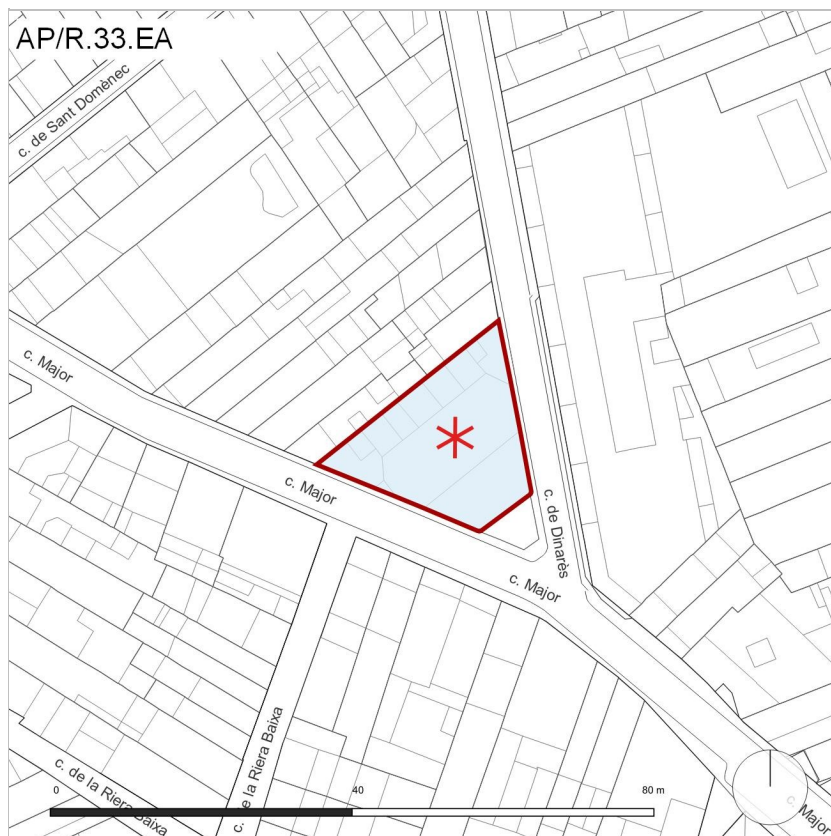
Adreça/es Carrer Major, 70
Carrer Dinarés, de, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424966 ; y = 4600879

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5012208DG2051B		433	444	PB+1

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Escola Creu Alta

AP/R.33.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.53

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	5. Documental
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.23.AM Carrer Major

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1958-1963
<i>Autor/promotor</i>	Balcells i Gorina, J. A.
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri de la Creu Alta. La construcció ocupa un solar de planta triangular, entre el propi carrer Major i el carrer de Dinarès, on l'edifici forma mitgera en la seva part longitudinal.
<i>Elements</i>	Edifici de planta baixa amb tres façanes, dues testeres encarades respectivament al carrer Major i al carrer de Dinarès i la tercera, longitudinal, oberta a l'antic pati de l'escola. La composició és simètrica en les tres façanes amb una disposició rítmica de les obertures (finestres). El pla de façana és coronat, en les testeres, per dos frontons que amaguen visualment la formació de la coberta a dues vessants acabada en teula àrab. Com elements ornamentals destaquen les reixes de forja, així com la cornisa perimetral que relliga les tres façanes, suportada per mènsules. També cal destacar la línia de coronament que relliga les tres façanes. Perimetralment hi ha la tanca que delimita el pati coronada per una reixa lineal de forja, artísticament ben treballada des de la simplicitat.
<i>Ús actual</i>	Associatiu (Associació de Veïns de La Creu Alta)
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Regular
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes en els arrebossats de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de la Creu Alta per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la implantació d'edificis escolars, com aquest, de gran importància pel barri i la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de la Creu Alta a partir de la implantació d'equipaments públics significatius.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de la Creu Alta per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme d'aquest barri.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador del paisatge urbà del cor de la Creu Alta.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Aquest bé no té reconeguda cap protecció física. Ara bé, serà el resultat de l'estudi patrimonial el que haurà de determinar el seu valor i l'abast de la seva protecció.

Escola Creu Alta

AP/R.33.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació; Restauració; Reconstrucció; Ampliació (sempre que el planejament general ho permeti); Inclusió; Substitució; Eliminació (justificadament); Desplaçament; Enderroc (justificadament)

Es podrà procedir a la desconstrucció, parcial o total, del bé catalogat. Caldrà, però, justificar mitjançant un estudi patrimonial que en el moment que es plantegi una actuació sobre el mateix, aquest no disposa de valors acreditats. L'estudi recollirà, també, els aspectes i detalls inherents al bé per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes.

Estructura/interior Abans de procedir a qualsevol enderroc interior i, paral·lelament a la redacció de l'estudi patrimonial, s'estudiarà la totalitat de la construcció per veure si hi ha restes d'elements susceptibles de ser preservats i de fer-los compatibles amb la intervenció que es proposi.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'escola de la República a Sabadell. Antecedents a la Creu Alta.

L'any 1931 Sabadell tenia un cens escolar de 8.550 alumnes dels quals només 5.550 estaven matriculats, com a conseqüència d'això 3.000 nens i nenes no podien assistir a l'escola.

Com a solució l'alcalde Magí Marcé decideix construir tres noves escoles de les quals una d'elles era la Creu Alta.

La primera pedra d'un edifici escolar sota el model de la república es va posar, a la Creu Alta, el 5 d'agost de 1935, aprofitant la Festa Major.

Les obres d'aquest edifici -que no és el que ens ocupa- es van iniciar al febrer de 1936 i es van aturar al 1937 degut a la Guerra Civil.

Escola Creu Alta

AP/R.33.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Clínica infantil del Nen Jesús

AP/R.34.EA

Altres denominacions Sabadell Gent Gran Centre de Serveis

DADES BÀSIQUES

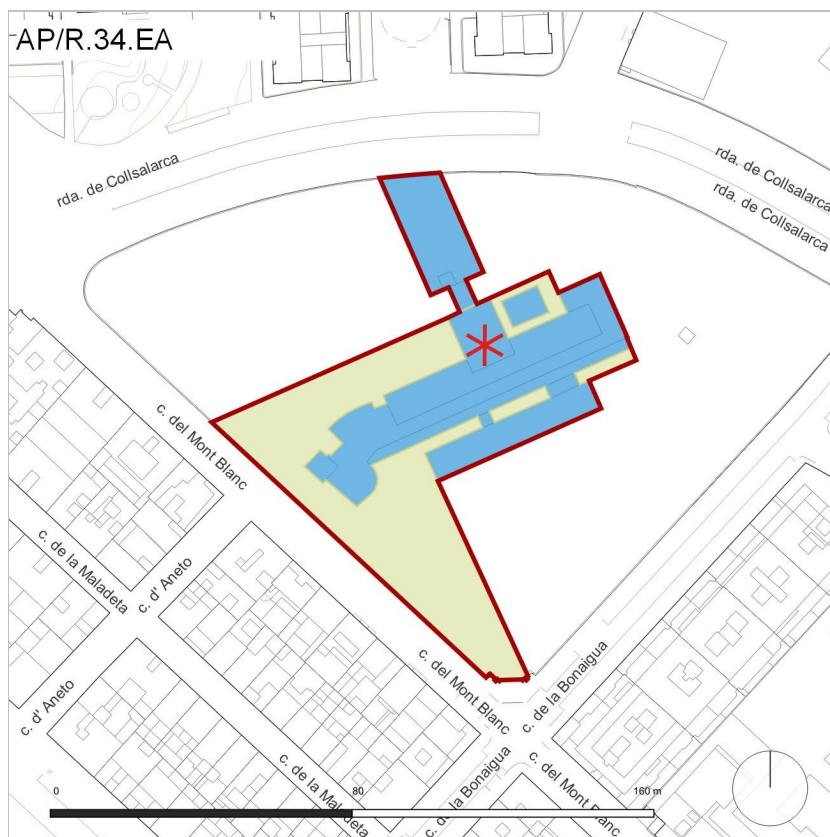
Adreça/es Carrer Bonaigua, de la, 35
Carrer Mont Blanc, del, -
Ronda Collalarga, de, 217-219

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423947 ; y = 4602414

Identificació al plànol Nd1-07

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	4126101DG2042C	16.247	8.839	PB+2

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ✱ BCIN
- ✱ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Plànol normatiu

Fotografia del bé

Emplaçament

Clínica infantil del Nen Jesús

AP/R.34.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.54

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Clínica
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	a.1955
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri de Ca n'Oriac.
<i>Elements</i>	Clínica formada per diferents blocs d'edificis disposats de forma orgànica i ocupant la totalitat de l'illa triangular formada pel carrer de Montblanch i carrer de la Bonaigua. El conjunt destaca per l'ordenació dels diferents edificis, integrant-los amb els espais lliures on es troben els jardins que l'aïllen de l'entorn urbà. Façanes molt variades, amb elements sortints combinats amb diferents tipus d'obertures i amb diferents tipus de revestiment. Les façanes segueixen un llenguatge racionalista, amb voladissos i balcons correguts que emfatitzen una clara horitzontalitat sols contraposada per l'element vertical de la torre que actua de fita del conjunt. Les obertures són funcionals i no tenen de decoració, hi ha una eliminació de tot element superflu. Les façanes estan revestides amb arrebossat i pintat, amb panys d'apacat metàl·lic, d'obra vista i de paretat. Les cobertes són planes amb plaques solars i cobertes inclinades acabades amb teules àrabs.
<i>Ús actual</i>	Residència geriàtrica (Sabadell Gent Gran Centre de Serveis)
<i>Ús original/altres</i>	Sanitario-assistencial
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments assistencials. Construccions significatives en la història del barri de Ca n'Oriac.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de Ca n'Oriac a partir de la implantació d'equipaments de rellevància en la postguerra.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva tipologia emanada de corrents racionalistes de postguerra (1955-70) i reflectida en les façanes i l'estructura portant, així com el seu ordre compositiu general.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Ca n'Oriac en particular, per les característiques representatives i la dimensió dotacional assistencial, que continua avui, reflex de l'activitat i el dinamisme del barri i la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

Clínica infantil del Nen Jesús

AP/R.34.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Conjunt d'edificis de la clínica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

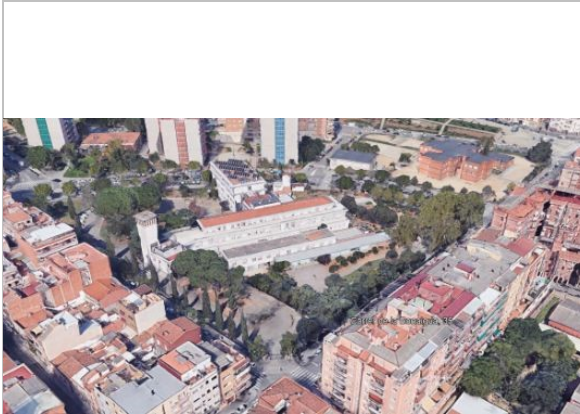
Entorn/Jardí L'espai lliure protegit s'haurà de mantenir ineditat

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits.

Clínica infantil del Nen Jesús

AP/R.34.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Antic edifici del Círcol Republicà Federal

AP/R.35.EA

Altres denominacions Escola del Comerç

DADES BÀSIQUES

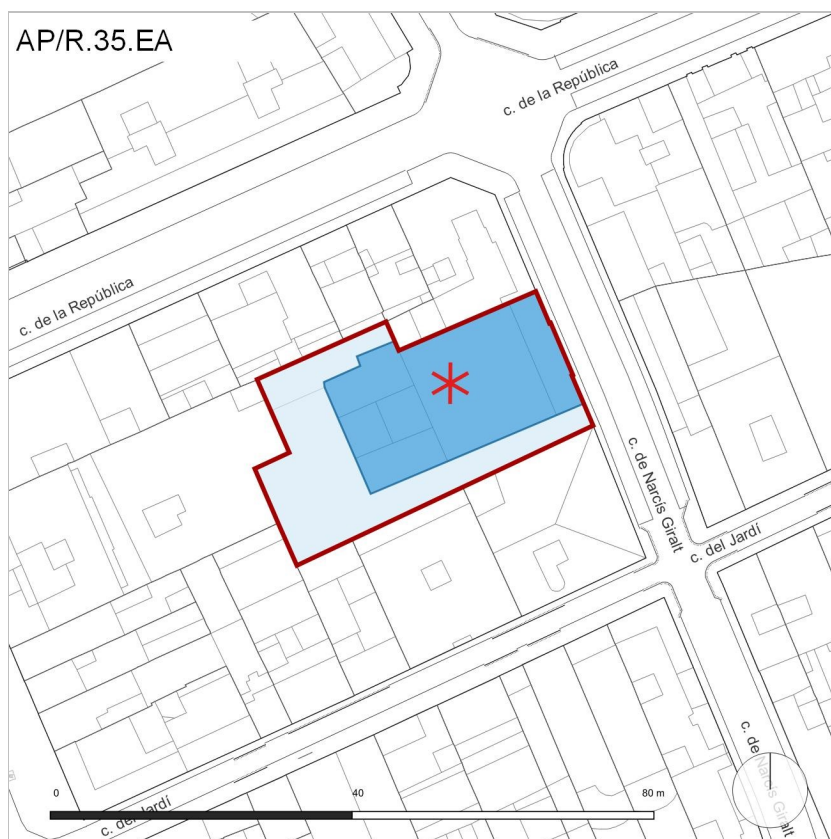
Adreça/es Carrer Narcís Giralt, de, 40-44

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425830 ; y = 4599702

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	5990019DF2959H	915	1.684	PB+4

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ✱ BCIN
- ✱ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Antic edifici del Círcol Republicà Federal

AP/R.35.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Parcial
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.55

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.30.AM Carrer de Narcís Giralt / 08.BSE Antic edifici del Círcol Republicà Federal

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Escola
<i>Estil i Època</i>	Academicisme vuitcentista / Academicisme de postguerra; Època contemporània. Segle XIX / Segle XX
<i>Cronologia</i>	1888 / 1948
<i>Autor/promotor</i>	Miquel Pascual Tintorer
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	El conjunt edificatori consta de dues actuacions diferenciades. La primera i més antiga és la que conforma l'edifici del Círcol Republicà Federal en el seu origen. La seva entrada original era plantejada amb l'accés pel carrer del Jardí (en algun període era el carrer de Bèlgica), amb una entrada ja desapareguda, però que donava a una segona façana principal interior, amb accés des de pati, que es conserva íntegrament en l'estat original. En aquesta construcció destaquen els interiors, les estances, el cos de l'escala principal amb arana de fosa i plafonat decorat al sostre. Al primer nivell cal assenyalar la presència del Saló, també profusament decorat. A la planta baixa es conserven columnes de ferro fos originals de l'antic saló cafè. A la postguerra es genera un nou cos d'accés des del carrer de Narcís Giralt, a partir d'una arquitectura que denota l'austeritat del classicisme de postguerra. Aquesta segona construcció es una edificació entre mitgeres amb façana principal al carrer de Narcís Giralt, de planta baixa i dues plantes pis. En un dels laterals l'edifici se separa de l'edifici veí deixant un passadís a l'aire lliure que comunica amb el pati posterior i amb accés directe des del carrer, permetent guanyar una façana al lateral. La façana principal està formada per un basament de pedra que correspon a la planta baixa, que conté la porta d'accés central i dues finestres als laterals, i un cos d'obra vista que ocupa la resta de la façana, que conté tres finestres petites a la part superior. La part central de la façana es remarca amb una lleugera reculada respecte l'alineació de façana. La façana principal està composta a partir de tres franges verticals i aplicant una simetria. La central es remarca amb la porta d'accés a la planta baixa i les tres obertures de la planta segona, centrades. Les laterals, iguals, emmarquen el cos central, amb obertures sols a la planta baixa. La part central de la planta baixa es destaca amb textura marcant un espequejament de carreus. Les cobertes són inclinades, en les dues construccions i acabades en teula àrab.
<i>Ús actual</i>	Educatiu (Escola del Comerç) i Cultural (Orquestra Simfònica del Vallès, OSV)
<i>Ús original/altres</i>	Edifici públic civil Associatiu (Círcol Republicà Federal)
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana en la construcció de 1948, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes. En canvi, a l'edifici del Círcol Republicà (1888) s'aprecien desperfectes notables en l'arrebossat.
<i>Estructura/Interior</i>	L'estat de conservació interior de les dues construccions és molt correcte. Es mantenen les estructures principals i la definició dels espais nobles de la construcció acadèmica, com el Saló

Antic edifici del Círcol Republicà Federal

AP/R.35.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva monumentalitat que denota la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'economia, la indústria i el comerç de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància en el període de la postguerra.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives, així com la presència d'elements de reforç compositiu en alternança de materials.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell pels canvis i les transformacions socials que s'han produït al llarg dels anys: Cercle Republicà; Escola de Comerç; Seu de Falange; seu de l'Orquestra Simfònica del Vallès,...
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ Les dues edificacions que conformen el bé arquitectònic, d'estils diferenciats.
	NP 5. DOCUMENTAL Resta de construccions i espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Restauració; Remodelació o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé); Millora
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Conservar la volumetria, façanes, estructura tipològica original que pot incloure elements decoratius i ornamentals, estructures que suporten la coberta, característiques formals de la coberta, i configuració distributiva que emana de l'estructura portant. Altrament, es protegeixen elements decoratius, ornamentals i/o altres béns mobles que resten a l'interior.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes. S'hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original, així com els seus materials; el tractament exterior amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que la conformen, com cornises, pilastres, impostes, rètols, etc.
	Les intervencions en la coberta hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala; així com el cancell, estances nobles, etc.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El Círcol Republicà Federal (CRF) fou la secció local sabadellenca del Partit Republicà Democràtic Federal ideat per Pi i Margall. La realitat social de Sabadell en aquell període va afavorir que el republicanisme federal hi adquirís molta força.

Es fundà a primers de març del 1887. Amb les aportacions dels socis, es construí un gran edifici com a seu al carrer del Jardí, inaugurat per Pi i Margall. Posteriorment a l'edifici hi va haver l'Escola de Comerç i en la postguerra fou ocupat pel Frente de Juventudes. En el moment de màxima esplendor es coneixia com la Catedral Republicana del Vallès, amb una notable activitat cultural, recreativa i política. Avui encara conserva part de la seva

Antic edifici del Círcol Republicà Federal

AP/R.35.EA

antiga esplendor arquitectònica.

Fins a l'adveniment de la Segona República Espanyola, el 1931, el CRF va dur a terme una gran activitat dins del municipi i es guanyà la fama d'honestat i seriositat. Un dels principals impulsors fou Jaume Ninet i Vallhonrat, empresari metal·lúrgic i alhora polític sabadellenc.

Foren membres destacats del Círcol Republicà i Federal Joan Balart i Armengol, Magí Marcé i Segarra, Joan Miralles i Orrit, Joan Morral i Pelegrí, Joan Puig i Pujol, Fidela Renom i Soler, Salvador Ribé i Garcia, entre altres. Hi militaren Joan Bartomeu, Conrad Crespí, Ricard Simó, entre altres. L'escola de Comerç de Sabadell va néixer l'any 1942 i es va mantenir com a centre d'ensenyament universitari independent fins el 1972, quan es va adscriure a la Universitat Autònoma de Barcelona i va passar a dir-se Escola Universitària d'Estudis Empresarials (EUEE). Finalment, l'any 2010 naixeria la Facultat d'Economia i Empresa de la UAB, fruit de la fusió entre l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials i la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials. Avui és la seu de l'Orquestra Simfònica del Vallès i l'Associació dels Amics de l'Òpera de Sabadell.

Estudi/s patrimonial RIBÉ MONGE, Genís. Museu d'Història: Ressenya històrica i patrimonial edifici c. Narcís Giralt, 40. Sabadell. Juliol 2022.

Bibliografia Genís Ribé. Museu d'Història de Sabadell.
«1887. Círcol Republicà Federal». Diari de Sabadell, 8.698, 15-03-2014, pàg. 62 [Consulta: 17 març 2014].

Garriga Gusi, Josep Oriol, Jaume Ninet i Vallhonrat, 2008

Colomer, Víctor, Entrevista a Antoni Abad i Ninet, besnét de Jaume Ninet, Diari de Sabadell, 2012

«Nomenclàtor». Ajuntament de Sabadell. [Consulta: 12 març 2014].

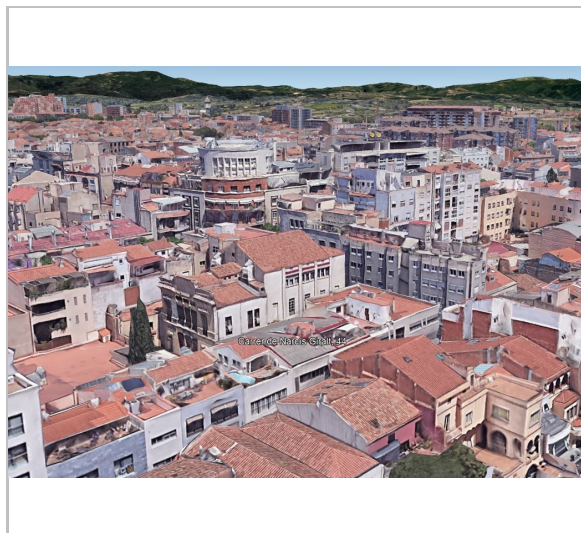
Antic edifici del Círcol Republicà Federal

AP/R.35.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé. Edifici 1888
Equip redactor*

*Fotografia panoràmica
Google Earth*

*Façana lateral i pas exterior
Equip redactor*

*Font (pati interior)
Equip redactor*

*Detall fusteries i barana forja
AV*

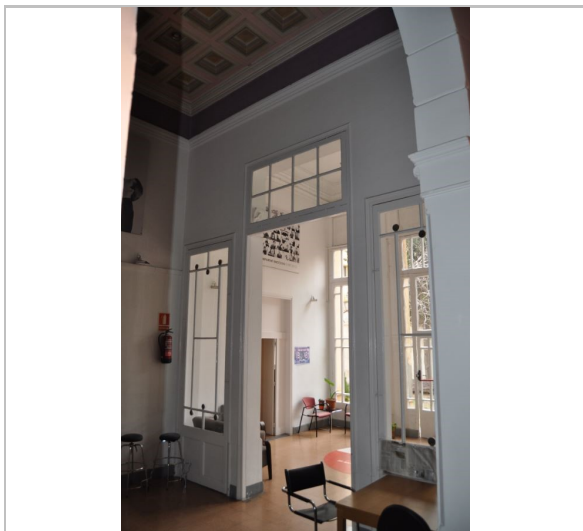

*Façana P1 i coronament
Equip redactor*

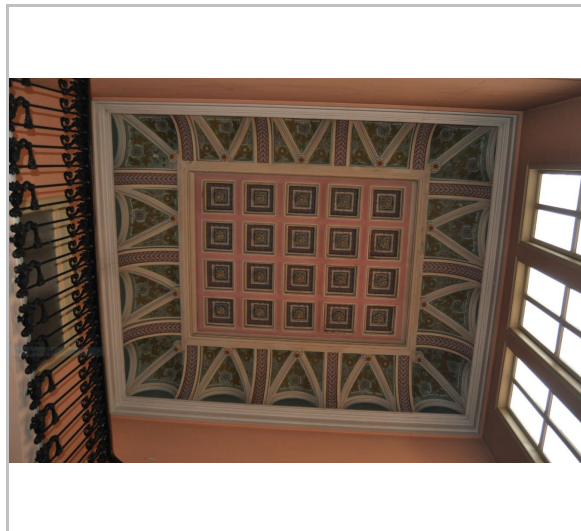

Antic edifici del Círcol Republicà Federal

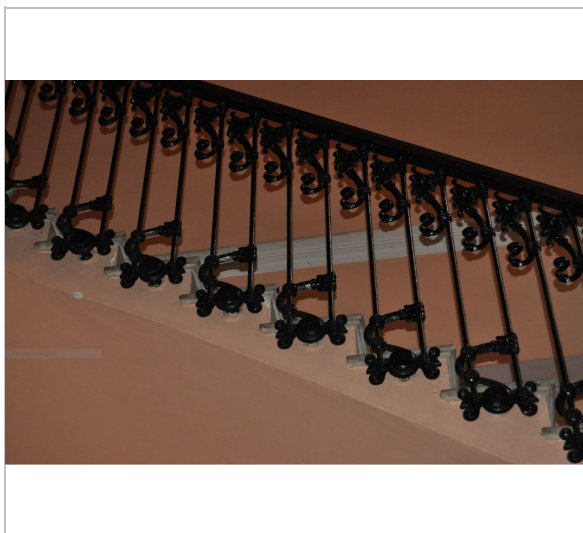
AP/R.35.EA

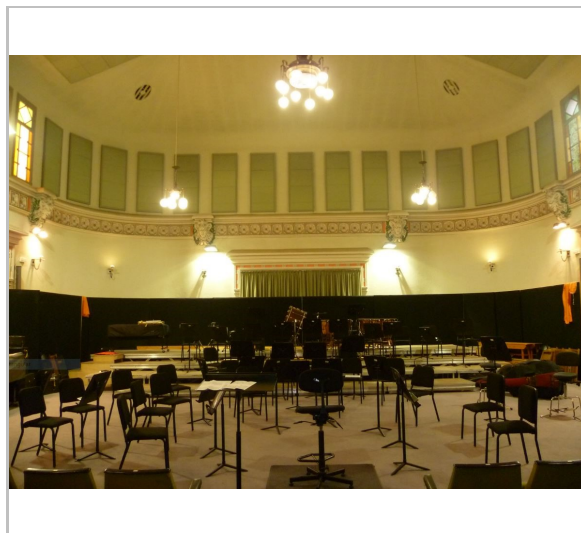
*Detall interior
Equip redactor*

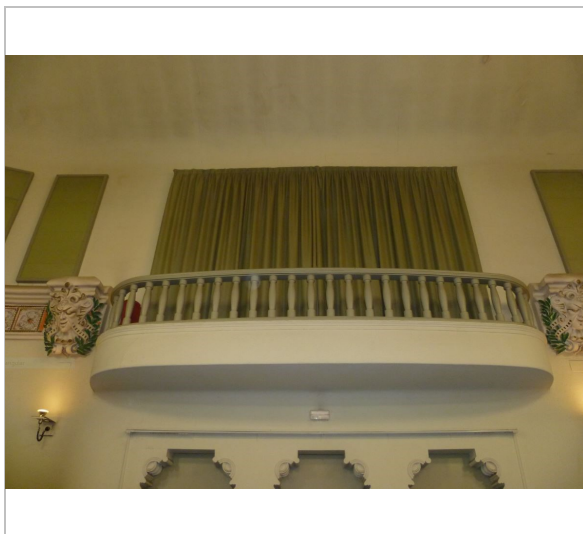
*Plafonat sostre escala
Equip redactor*

*Barana escala
Equip redactor*

*Saló
G.Ribé AHS*

*Saló. Llotja
G.Ribé AHS*

*Paviment hidràulic
G.Ribé AHS*

Cinemes Imperial

AP/R.36.EA

DADES BàSIQUES

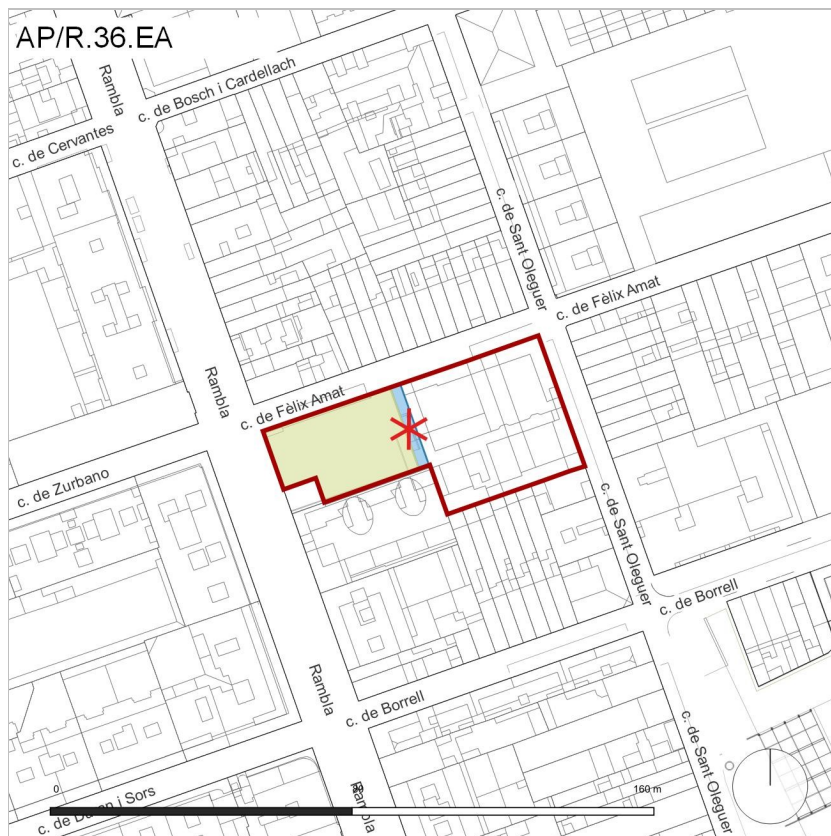
Adreça/es Plaça Imperial, de l', 4

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425972 ; y = 4599209

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
6094302DF2969H		1.419	7.928	PB+2

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Cinemes Imperial

AP/R.36.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.57

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	3. Parcial
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.36.AM La Rambla

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Cinema
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1911 / a.1990 Transformat
<i>Autor/promotor</i>	Martorell i Terrats, Jeroni / -
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, a la Rambla, formant la mateixa plaça que porta el nom de l'antic cinema.
<i>Elements</i>	Antic Cinema Imperial, construït el 1911 per Jeroni Martorell, de gran importància històrica de la ciutat de Sabadell. L'edifici, de planta rectangular i amb un cos transversal que constituïa l'entrada principal, contenia una gran nau central, anomenada sala imperial, de 42x22m i doble alçada i dues galeries laterals més baixes i estretes. L'edifici va ser enderrocat i s'ha construït un nou complex de cinemes, reproduint la façana principal i la sala imperial. La façana principal que dona a la Rambla, conté la façana original dissenyada per Jeroni Martorell. Aquesta, de planta baixa i amb un cos que sobresurt al centre d'una planta més, conté un porxo amb tres obertures en forma d'arcs carpanells a la planta baixa, i tres finestres, la central més gran i les altres dues iguals entre elles, a la planta pis del cos central. El coronament de la façana es realitza a través d'una cornisa que segueix el perímetre de la coberta al cos central, mentre que als laterals es corona amb un ampit que intercala elements verticals. Una línia d'impota als dos laterals marquen exteriorment la línia de forjat. La façana conté uns esgrafiats decoratius. La façana està composta a partir d'una clara simetria, que solament es trenca per una petita finestra a la planta baixa d'un dels laterals. L'acabat de façana és arrebossat. La coberta és inclinada a dues aigües en el cos central, i a una aigua en els laterals, acabada amb teula àrab.
<i>Ús actual</i>	Recreatiu
<i>Ús original/altres</i>	Cinema
<i>Estat conservació</i>	Bo; El conjunt ha estat objecte de reestructuració total contemporàniament.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de la façana.
<i>Estructura/Interior</i>	L'actual edifici reproduceix la Sala Imperial, amb la distribució interior estructurada a partir d'aquesta.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments culturals i de lleure. Construccions significatives en la història del cinema a la ciutat.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic

Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a la cultura i al cinema en particular, reflex de l'interès en aquest àmbit i el dinamisme imperant a la ciutat.

Cinemes Imperial

AP/R.36.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 3. PARCIAL Façana (reproduïda) i única crugia en contacte que queda de l'edifici original, amb la seva composició i ornamentació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes protegides que identifiquen el bé, a través dels seus valors: ritme, proporció i forma de les obertures i tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals.
<i>Entorn/Jardí</i>	L'espai lliure protegit delimitat en el plànol normatiu és inedificable en superfície.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics protegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El cinema imperial és un dels primers cinemes construïts com a tal de Catalunya. El seu edifici inicial estava format primerament per planta baixa i pis. Presentava una estructura en diferents cossos. Al cos principal, de concepció inspirada en el tipus basilical, se li havia afegit un cos que exercia de façana principal. Aquest darrer presentava una distribució simètrica seguint els perfils marcats per l'edifici principal de forma basilical, amb una organització ornamental molt senzilla. A la zona central hi havia un pis amb coberta de dues vessants que estava adossada, per la part posterior, al cos principal de l'edifici. Sota aquest se situaven tres grans portes que servien d'accés al cinema. En l'acabament de la façana s'utilitzen merlets de forma esglaonada. Després de fer fallida comercial, el Cinema Imperial va estar tancat al públic durant molts anys i finalment va ser enderrocat l'any 2000 amb l'objectiu de construir-hi una zona lúdica i comercial. Al gener de 1999 es publicà el Pla Especial de l'Àrea de Remodelació del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell, proposant l'exclusió del Cinema Imperial del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Sabadell com a element protegit per tal de poder enderrocar-lo i construir-ne una rèplica uns metres més enrere. Un estudi realitzat tres anys abans va determinar que no era rendible fer una inversió per consolidar l'edifici. Al Pla Especial de Protecció del Patrimoni de 2008 es va incloure la rèplica de l'antiga façana del Cinema Imperial.

Cinemes Imperial

AP/R.36.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Detall
Equip redactor*

AP/R.37.EA

DADES BÀSIQUES

Codi INE 187

Identificació al plànol Nd1-17

 Límit de bé

 Entorn de protecció

- BCIN
- BCIL
- BPU

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

A photograph of a long, multi-story building with a light-colored facade and numerous windows, some with decorative arched frames. The building is situated on a street with other buildings and utility poles visible in the background.

Emplaçament

Col·legi Nostra Senyora del Carme

AP/R.37.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.58

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Col·legi
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1905
<i>Autor/promotor</i>	Bernat Pijoan, arquitecte
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri d'Hostafrancs.
<i>Elements</i>	L'edifici de l'escola Nostra Senyora del Carme (carmelites) va ser edificada el 1905 com a centre educatiu. Presenta una estructura en "U" articulada a partir d'un pati central. És un edifici concebut per tal d'allotjar l'escola i l'habitatge de la comunitat de religioses. La façana presenta importants modificacions que desvirtuen el projecte original: diverses obertures han estat realitzades en posterioritat a la construcció de l'edifici. La façana s'articula en dos nivells. A nivell de planta baixa, hi ha tres portes d'accés en arc ogival que donen accés cada un a una ala diferent del col·legi. Al primer pis hi ha diverses obertures de diferent característica decorativa i de mida. Presenta decoracions obrades en maó, les quals divideixen la façana en dues parts, i emmarquen les obertures de la planta pis. Hi destaquen decoració obrada i escut central de la congregació.
<i>Ús actual</i>	Educatiu
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de la façana.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments escolars de matriu religiosa. Construccions significatives en la història de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre de la ciutat a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix trets modernistes senzills.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Edifici en forma d'"U"

Col·legi Nostra Senyora del Carme

AP/R.37.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí El pati central delimitat com a espai lliure protegit s'haurà de mantenir ineditat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Al 1854 l'Ajuntament de Sabadell demana que les Carmelites es facin càrrec de la Casa Caritat (l'edifici que estava a l'actual Plaça Marçet). En aquell temps tan sols era Casa Caritat, i al venir la Germanes es va afegir l'Hospital i l'Escola gratuïta.

La Casa de Beneficència es va inaugurar el 25 de març de 1854. Vingueren a encarregar-se'n quatre Germanes Terciàries del Carme del convent de Vic.

El conveni el van constituir tres parts: les Carmelites, l'Ajuntament i la Junta de Beneficència. Per una banda hi havia la germana Veneranda Font en representació de la fundadora Joaquina de Vedruna, que estava impossibilitada (va morir el 28 d'agost de 1854). Per part de l'Ajuntament de Sabadell hi havia l'alcalde Pere Turull i els regidors Joaquím Casanovas i Josep Durán i Sorts, i la Junta de Beneficència va estar representada pels senyors Feliu Vilarrubias, Agustí Durán i Joan Sallarés. Com a Superiora va ser escollida Magdalena Torrents de Sant Albert, i la van acompanyar les germanes Eulàlia Font del Salvador, Maria Noguera del Salvador i Carme Casals de la Santíssima Trinitat. El nombre d'alumnes anava creixent fins arribar a més de quatre-cents. Aleshores es van trobar amb la necessitat de traslladar les classes en un altre edifici, l'actual edifici del carrer Garcilaso. Després de cinquanta-un anys, les germanes cessaren la seva responsabilitat de l'Hospital – Casa de Beneficència i van establir l'Escola del Carme en l'actual edifici el 30 de novembre de 1905.

Actualment a Sabadell, les germanes Carmelites-Vedrunes estan establertes en dos centres: l'escola del Carme del carrer Garcilaso i el Col·legi La Immaculada de Les Termes.

Bibliografia Escola del Carme. Web de l'escola.

Actuacions finca La distribució original s'ha vist modificada al llarg dels anys, responant a les necessitats de la docència a la que estan dedicades les religioses. Aquestes reformes s'estructuren en diferents etapes: 1932, 1964, 1974-1978, 1982 i 1986. L'antiga capella del convent s'ha transformat en un gimnàs.

Al 1854 l'Ajuntament de Sabadell demana que les Carmelites es facin càrrec de la Casa Caritat (l'edifici que estava a l'actual Plaça Marçet). En aquell temps tan sols era Casa Caritat, i al venir la Germanes es va afegir l'Hospital i l'Escola gratuïta.

La Casa de Beneficència es va inaugurar el 25 de març de 1854. Vingueren a encarregar-se'n quatre Germanes Terciàries del Carme del convent de Vic.

El conveni el van constituir tres parts: les Carmelites, l'Ajuntament i la Junta de Beneficència. Per una banda hi havia la germana Veneranda Font en representació de la

Col·legi Nostra Senyora del Carme

AP/R.37.EA

fundadora Joaquina de Vedruna, que estava impossibilitada (va morir el 28 d'agost de 1854) . Per part de l'Ajuntament de Sabadell hi havia l'alcalde Pere Turull i els regidors Joaquím Casanovas i Josep Durán i Sors, i la Junta de Beneficència va estar representada pels senyors Feliu Vilarrubias, Agustí Durán i Joan Sallarés. Com a Superiora va ser escollida Magdalena Torrents de Sant Albert, i la van acompanyar les germanes Eulàlia Font del Salvador, Maria Noguera del Salvador i Carme Casals de la Santíssima Trinitat.

Va ajudar molt a la beneficència municipal l'anomenada junta de Desperdicis fundada el 1856 pels fabricants, que, per tal d'evitar els abusos que es feien amb el comerç de filots, acordaren no vendre'n a ningú i només a la Casa de Beneficència, que els treballava i en feia un mòdic negoci.

De mica en mica es van anar millorant les condicions d'aquesta Institució i fins i tot van poder fer noves adquisicions, en les quals també hi va contribuir la classe benestant industrial que hi va portar a estudiar a les seves filles mitjançant classes retribuïdes, a més de continuar amb l'ensenyament gratuït a noies sense recursos.

El nombre d'alumnes anava creixent fins a arribar a més de quatre-centes. Aleshores es quan es van trobar amb la necessitat de traslladar les classes en un altre edifici, l'actual edifici del carrer Garcilaso 36-38.

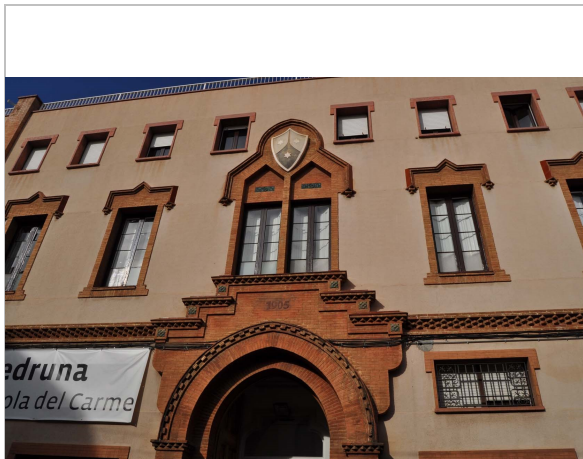
Després de cinquanta-un anys, les germanes cessaren la seva responsabilitat de l'Hospital - Casa de Beneficència i van establir l'Escola del Carme en l'actual edifici el 30 de novembre de 1905 .

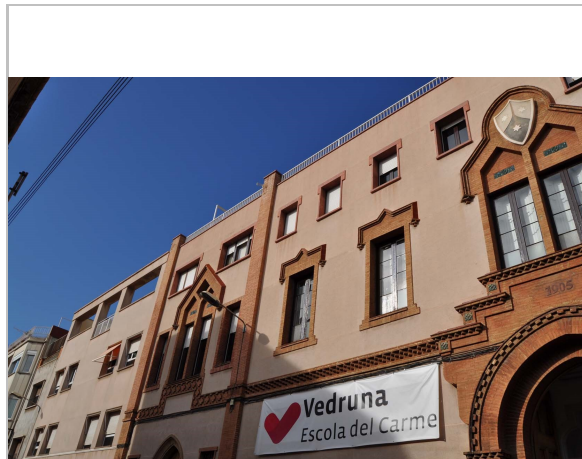
Col·legi Nostra Senyora del Carme

AP/R.37.EA

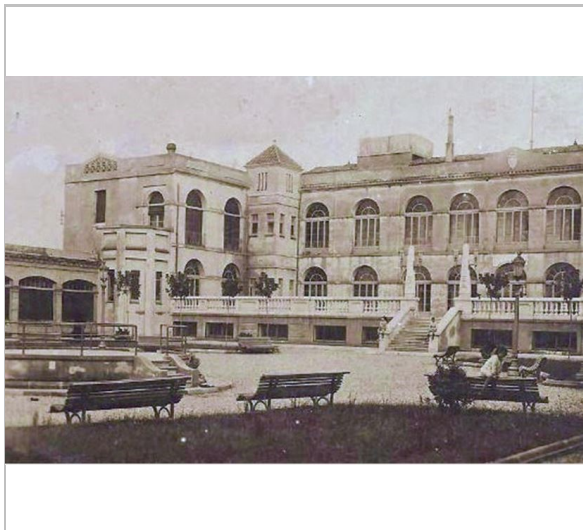
ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia històrica
AHS*

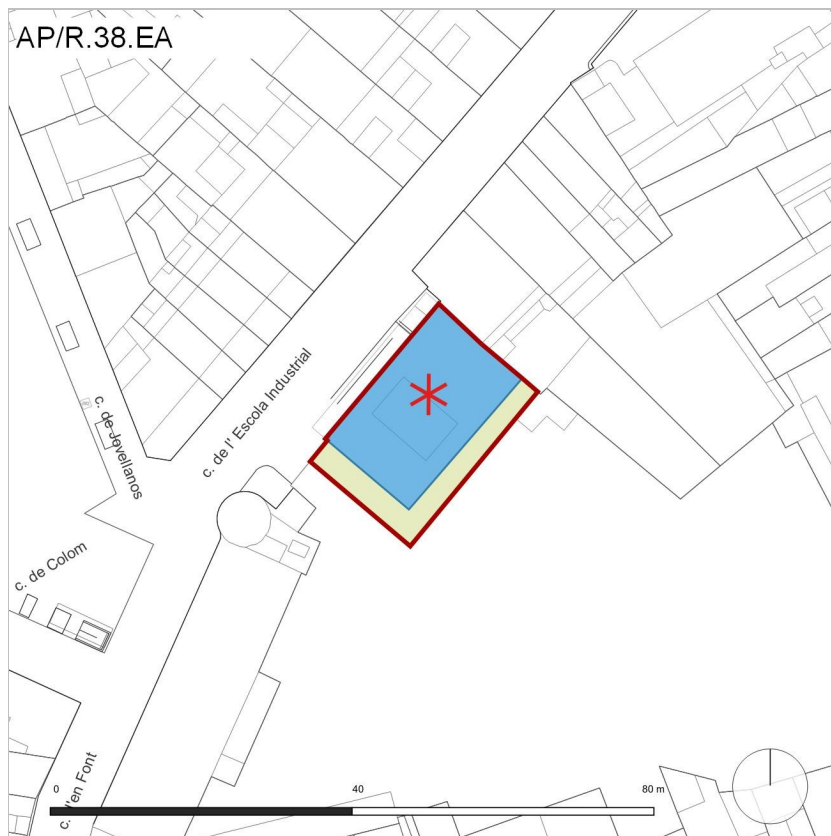

Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

AP/R.38.EA

DADES BàSIQUES

Adreça/es	Carrer Escola Industrial, de l', 23			Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425463 ; y = 4599902			Identificació al plànol	Nd1-22
Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	
	5601035DG2050B	339	1.583	PB+2	

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

AP/R.38.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.59

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.10.AM Carrer de l'Escola Industrial

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Centre de recerca
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	a.1969
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici de planta rectangular amb soterrani, planta baixa i dues plantes pis, amb façana principal al carrer de Sant Quirze i façana posterior al pati d'illa on hi ha el jardí, amb un amfiteatre a l'aire lliure, que té la funció d'integrar el Gremi de Fabricants, la Caixa de Sabadell i el Museu de Paleontologia i l'Obra Social. L'edifici s'ubica enretirat respecte l'alineació de l'edifici veí, i separat de l'edifici d'obra Social de la Caixa de Sabadell per un dels accessos al jardí posterior. Façana principal de planta baixa i dues plantes pis. La planta baixa conté una gran vidriera on hi ha la porta d'accés protegida per una reixa corredissa metàl·lica on hi ha les lletres INSTITUT DE PALEONTOLOGIA M. CRUSAFONT. Una escala i una rampa metàl·lica salven el desnivell respecte el carrer. En un dels laterals hi ha una plataforma elevadora que condueix al soterrani de l'edifici directament des del carrer. A les plantes pis, en voladís, la façana es protegeix amb un enorme plafó compost per lames metàl·liques que ocupen la totalitat de la façana. La façana posterior conté unes obertures rectangulars protegides per lames metàl·liques, mentre que el tester es resol amb estretes franges horitzontals on hi ha les obertures. Composició de façana principal a partir d'un basament molt transparent i un cos superior que sobrevola protegint l'accés principal de l'edifici, i que contraresta amb el basament per l'opacitat que produeix el plafó de lames metàl·lic. La façana posterior i el tester es componen a partir de franges horitzontals que corresponen a les obertures, obtenint una gran planeïtat sobretot a la façana posterior. Acabat de les façanes arrebossat i pintat. La planta baixa de façana principal disposa d'un aplacat metàl·lic. La coberta és plana.
<i>Ús actual</i>	Entitat de recerca. Museu
<i>Ús original/altres</i>	Entitat de recerca. Museu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en el creixement i l'evolució representativa de les dotacions de ciutat.

☒ Valor arqueològic i paleontològic

El Museu de l'ICP, creat arran dels descobriments de Can Llobateres, compta amb dues exposicions més un laboratori de restauració de fòssils, així com audiovisuals que recreen els paisatges de fa 66 milions d'anys.

Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

AP/R.38.EA

☒ Valor urbanístic	La seva posició, juntament amb l'edifici de la Caixa d'Estalvis de Sabadell i els Jardins interiors conforma un àmbit molt remarcable en l'estructura urbana d'aquesta zona del Centre.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de l'arquitectura del moment, així com per l'ús de materials referents de l'època emprats en la imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a la cultura, reflex de la tradició en l'estudi de la paleontologia a la ciutat promoguda per Crusafont.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé referent per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i identificador, amb l'edifici i els jardins de la Caixa, del paisatge urbà en aquest indret característic del Centre.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s Edifici de planta rectangular amb soterrani, planta baixa i dues plantes pis

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICP) és l'hereu d'una llarga tradició de recerca sobre vertebrats fòssils a Catalunya, establerta i posteriorment consolidada per l'il·lustre paleontòleg sabadellenc Miquel Crusafont-Pairó. L'ICP és una fundació creada el novembre de 2006 i amb la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona com a patrons, dedicada a la investigació en paleontologia. Integra dins de la seva estructura l'antic Institut de Paleontologia Miquel Crusafont, fundat l'any 1969.

És un centre dedicat a la recerca, conservació i difusió de la paleontologia de vertebrats i humana a Catalunya. Està ubicat al campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, tot i que també té una seu a Sabadell, l'Espai Miquel Crusafont, on es troba el seu museu i l'arxiu de la seva col·lecció. Des de la seva creació el 2006 fins al 2017 va ser dirigit per Salvador Moyà-Solà, el darrer deixeble de Miquel Crusafont i Pairó.

El Museu de Sabadell va crear una secció de paleontologia arran dels descobriments de Can Llobateres i de l'intens treball que feien el Grup de Sabadell, format per en Miquel Crusafont i Pairó, Jaume Truyols i altres col·laboradors. Amb el temps, aquest grup de treball va anar adquirint pes en el sector professional, fins que el 1969 la Diputació de Barcelona va donar suport al projecte de Crusafont i es va crear a Sabadell l'Institut Provincial de Paleontologia, entitat precursora de l'actual Institut Català de Paleontologia. En els anys següents, es convertiria en un centre de referència.

Quan Miquel Crusafont i Pairó va morir el 1983, el seu fons personal va ser cedit a l'Institut pels seus fills –Miquel Crusafont i Sabater i Anna Crusafont i Sabater–, juntament amb la seva col·lecció de fòssils, amb la condició que no sortís de la ciutat de Sabadell. Arran

Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

AP/R.38.EA

d'aquest fet l'Institut va adoptar el nom d'Institut de Paleontologia Miquel Crusafont. Partint del context d'un museu local, amb els anys ha esdevingut un centre d'investigació d'importància internacional.

L'any 2007 la Diputació de Barcelona va traspasar el centre a la Generalitat de Catalunya, tot i que la gestió del centre i de l'Arxiu és l'Institut Català de Paleontologia, fundació privada, de la qual són els seus patrons la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Amb el canvi de mans, es va decidir remodelar l'espai expositiu per reformular l'antic discurs museogràfic basat en vitrines, per un de més actual, on es fa viure als visitants una experiència interactiva, simulant ser paleontòlegs.

Bibliografia

Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICP).

Actuacions finca

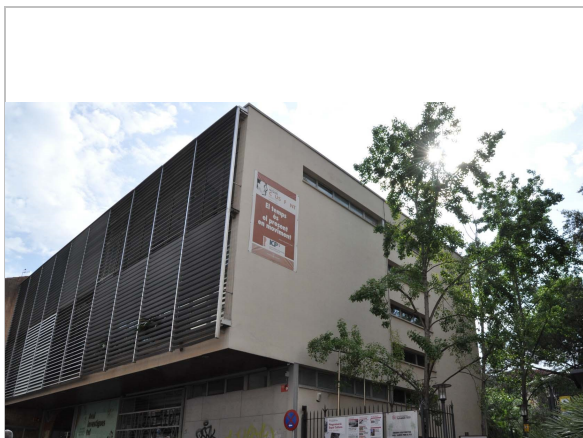
Al mes de juliol de 2009 es va tancar la seu de Sabadell per procedir a realitzar-ne una rehabilitació completa, amb un cost d'uns 2 milions d'euros, cofinançats per la Generalitat de Catalunya i fons europeus (FEDER). El projecte arquitectònic va ser realitzat per l'arquitecta Isabel Rodón. Les obres es van allargar entre juliol de 2009 i abril de 2010. Es va triplicar l'espai expositiu i es van incorporar noves tecnologies, com dues màquines de tomografia axial computeritzada i una sala de realitat virtual, així com un nou laboratori. També es va ampliar l'accés a zones abans restringides, com el laboratori i els arxius la de la col·lecció, formada per més de 200.000 registres obtinguts a diferents jaciments, una de les més reserves de vertebrats fòssils més importants a nivell europeu.

Amb la remodelació, la seu a Sabadell es va convertir en l'Espai Miquel Crusafont, un museu interactiu amb voluntat educativa i divulgativa, que organitza activitats i tallers per acostar al públic generalista al món de la paleontologia. La seu es va inaugurar el 28 de setembre de 2010.

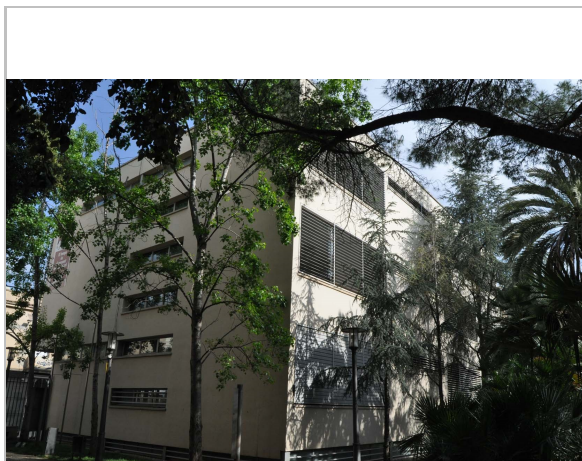
Institut de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

AP/R.38.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

Mercat de la Creu Alta

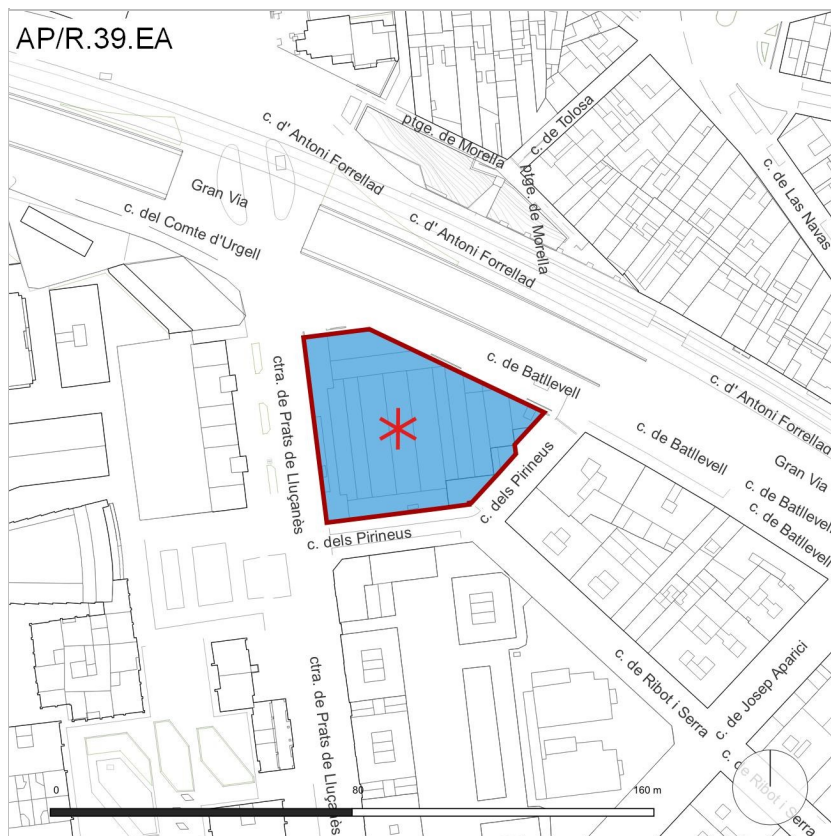
AP/R.39.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Pirineus, dels, s/n
Carrer Juli Batlleuvel, de, 220 Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425092 ; y = 4601382 Identificació al plànol Nd1-12

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5116501DG2051B		2.174	4.201	PB

Plànol normatiu

LLEENDA

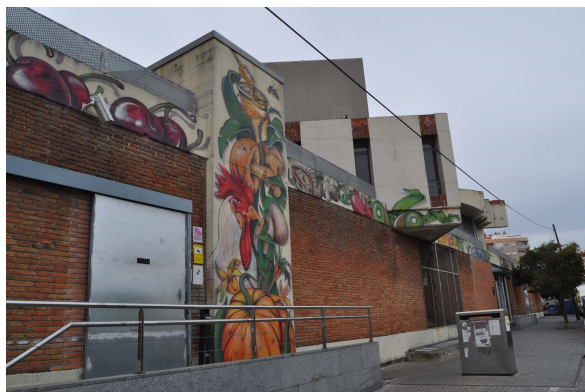
- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Mercat de la Creu Alta

AP/R.39.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.60

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Mercat
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1965
<i>Autor/promotor</i>	Anglada-Gelabert-Ribas
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, al barri de la Creu Alta on es mostra com un element referent. Ubicat entre els carrer de Batllell, dels Pirineus i la carretera de Prats va obrir les seves portes l'any 1966 per donar servei als més de 30.000 veïns que habitaven en els barris de la zona nord de Sabadell.
<i>Elements</i>	El mercat de la Creu Alta va ser projectat el 1965 fruit d'un concurs municipal per tal de proveir aquest sector de la ciutat d'un mercat municipal. Inicialment comptava amb dues plantes, una subterrània amb 72 locals destinats a magatzem i una altra arran de carrer. L'edifici actual presenta una coberta obrada en formigó encofrat, de la mateixa manera que els pilars que sostenen la coberta. El seu ús va permetre crear un espai diàfan al seu interior. La coberta està formada per arcs que s'obren a les quatre façanes permetent la il·luminació interior. Originalment els murs de tancament eren obrats en maó vist, fruit d'una recent reforma, una part s'ha substituït per vidre per tal de permetre una major relació entre l'espai interior del mercat i l'espai públic.
<i>Ús actual</i>	Mercat municipal
<i>Ús original/altres</i>	Mercat municipal
<i>Estat conservació</i>	Regular
<i>Façanes/Coberta</i>	Les façanes i l'estructura de la coberta en formigó armat pateixen els efectes de l'escorrentia de l'aigua de pluja que provoca zones de brutícia en els coronaments.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció no s'ha vist alterada en l'essència del propi mercat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt referent en el context de la història de la Creu Alta per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments. El Mercat és una construcció significativa en la història del barri en els anys 1960 i posteriors.
☒ Valor urbanístic	Bé representatiu per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de la Creu Alta a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància, com aquesta.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en l'estructura de formigó com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor sociocultural i etnològic	El Mercat, llargament reivindicat, es materialitza per donar servei als més de 30.000 veïns que habitaven en els barris de la zona nord de Sabadell, reflex d'un període clau en l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta ell mateix, com arquitectura diferenciada, envers l'entorn que es consolida al seu voltant.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Mercat de la Creu Alta

AP/R.39.EA

Element/s   Mercat

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció   Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta   Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior   No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica   Inaugurat l'any 1966, es troba situat molt a prop de la plaça d'Espanya, al barri de la Creu Alta, en una zona de forta tradició comercial. El març del 2007 es va acabar el procés de remodelació i s'ha convertit en un modern centre comercial. Té una superfície comercial de 1.750 m2 i 41 parades en funcionament. La seva oferta comercial està especialitzada en alimentació fresca i seca, a més de serveis complementaris i un aparcament al mateix edifici per als clients.

Cada dimarts al seu voltant hi ha un Mercat ambulant amb 58 parades, on es poden trobar articles de roba, calçat i altres complements.

Actuacions finca   L'any 2006 va viure un procés de remodelació integral que va significar la seva obertura al barri amb vidrieres, la seva climatització, l'ampliació del moll de càrrega o la millora dels accessos, entre d'altres accions. L'any 2007 el Mercat de la Creu Alta, dintre dels Premis a la Iniciativa Comercial 2007 que atorga la Generalitat de Catalunya, va rebre el premi a la categoria de "Projectes de remodelació de mercats municipals", per la seva reforma.

Mercat de la Creu Alta

AP/R.39.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Imatge de les obres 1965
Cedida. Nació Sabadell*

Edifici d'oficines del passeig de Manresa

AP/R.40.EA

DADES BÀSIQUES

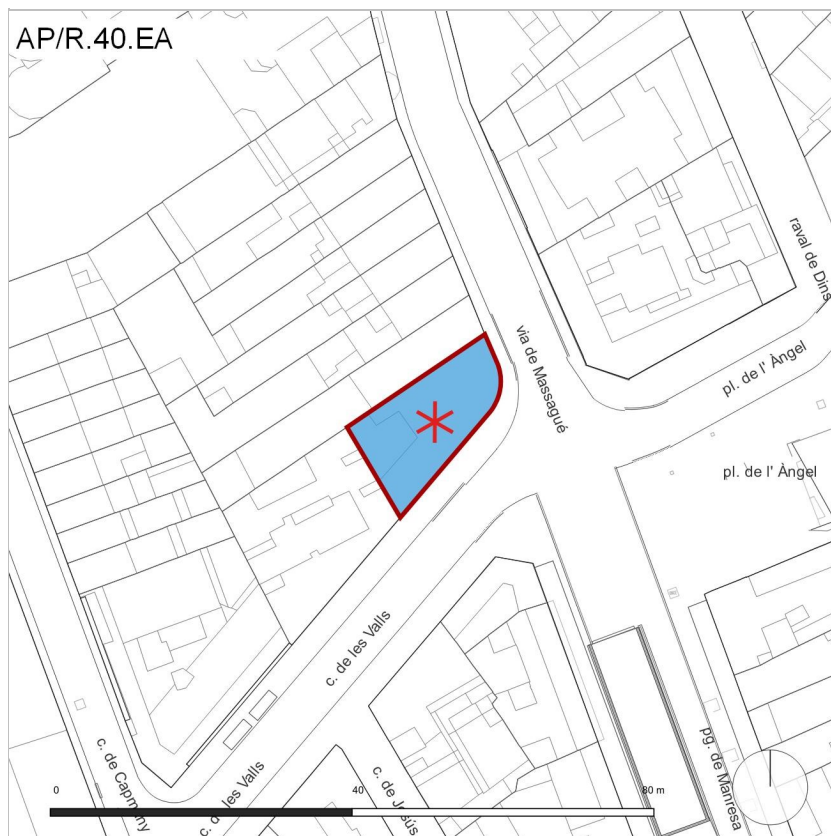
Adreça/es Passeig Manresa, de, 1
Carrer Valls, de les, 10

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425636 ; y = 4599995

Identificació al plànol Nd1-17

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5703723DG2050B	230	1.810	PB+5	

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Edifici d'oficines del passeig de Manresa

AP/R.40.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.61

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Altres prot.</i>	V.24.AM Passeig de Manresa / V.57.AM Carrer de les Valls

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Edifici d'oficines
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1963
<i>Autor/promotor</i>	Gabriel Bracons Singla, arquitecte / FIMSA (Fincas Moderna SA)
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	Edifici comercial administratiu de planta baixa amb altell i cinc plantes pis. Destaca la seva façana modulada en obertures vidriades idèntiques.
<i>Ús actual</i>	Comercial administratiu
<i>Ús original/altres</i>	Comercial administratiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat de conservació general de la façana que inclou les fusteries que determinen la seva solució tipològica essencial.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre a partir de la implantació d'edificis representatius que expresen una època determinada.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta el mateix, com arquitectura diferenciada, envers l'entorn que es consolida al seu voltant.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Edifici de planta baixa amb altell i cinc plantes pis

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments.

Edifici d'oficines del passeig de Manresa

AP/R.40.EA

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior

No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

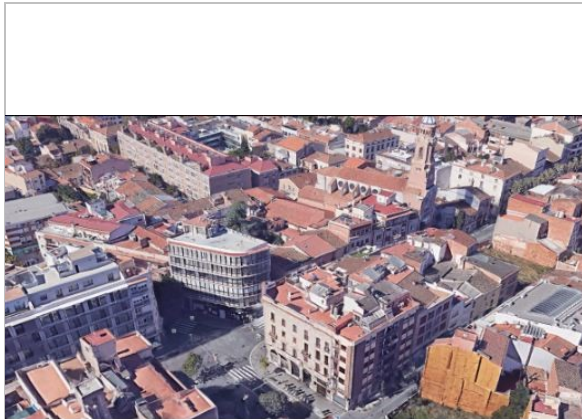
Bibliografia

Expedient 2307/1963, D4 1369 (AHS). "Proyecto de Edificio para Oficinas. Les Valls, 2-12"
/ Client: FIMSA (fincas Modernas SA) / gerent: Jaume Marimon Palat.

Edifici d'oficines del passeig de Manresa

AP/R.40.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Web*

Institut Ferran Casablanças

AP/R.41.EA

DADES BÀSIQUES

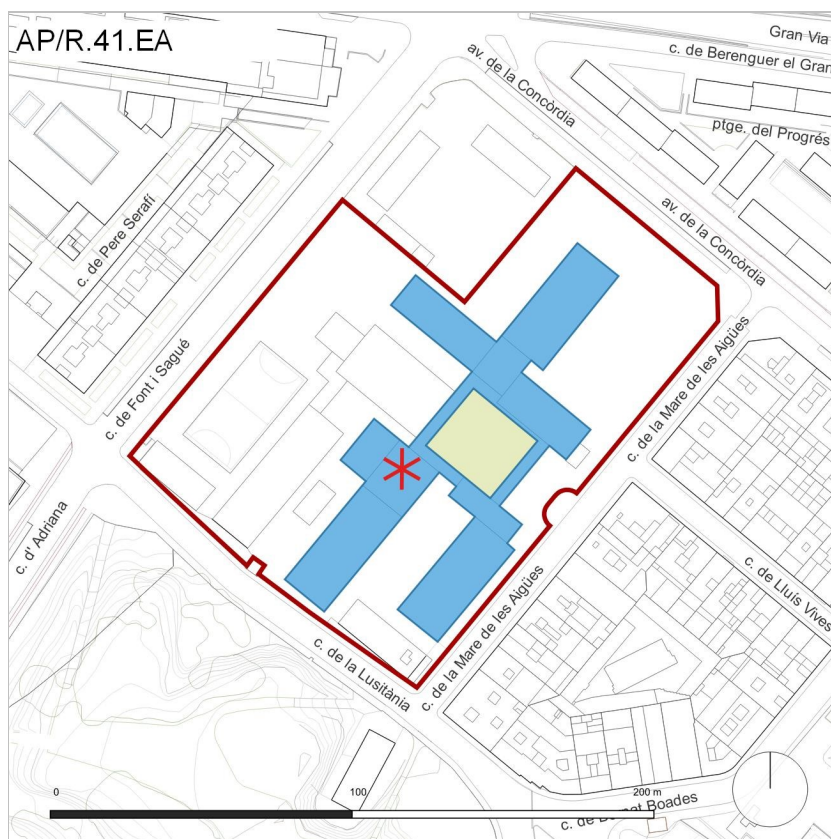
Adreça/es Carrer Mare de les Aigües, de la, 2

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424243 ; y = 4601430

Identificació al plànol Nd1-11

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	4417601DG2041A	17.445	13.672	PB+2

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- BCIN
- BCIL
- BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Institut Ferran Casablanca

AP/R.41.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.62

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Institut
<i>Estil i Època</i>	Moviment Modern; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1954
<i>Autor/promotor</i>	Mariano Rodríguez Arenal - Carlos de Miguel
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri de la Concòrdia.
<i>Elements</i>	L'Institut Ferran Casablanca s'estructura a través d'un pati des d'on es distribueixen els diversos edificis. En el projecte original es situen un conjunt de sis naus de diverses mides articulades a partir del pati porxat. Posteriorment s'hi van afegir diverses naus per a usos diversos. Destaca en el conjunt la presència d'una torre d'aigua construïda ex-professo per abastir l'Institut. A la part superior s'hi va situar una plataforma per tal de situar-hi una estació meteorològica.
<i>Ús actual</i>	Educatiu. IES
<i>Ús original/altres</i>	Educatiu
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat de conservació dels paraments d'obra vista de les façanes, així com de les fusteries que han estat renovades.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt referent en el context de la història del barri de la Concòrdia per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments escolars i altres dotacions. Construccions significatives en la història del barri i la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de la Concòrdia a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Conjunt d'especial interès el valor del qual resideix, en la seva tipologia emanada de corrents racionalistes de postguerra (1955-70) i reflectida en les façanes i l'estructura portant, així com el seu ordre compositiu i la disposició dels edificis.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de la Concòrdia per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme d'aquest barri i de la ciutat, en aquest període.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Conjunt interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Edificis del conjunt delimitats en el plànol normatiu

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació

Institut Ferran Casablanca

AP/R.41.EA

(eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta

Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Entorn/Jardí

El pati central, a partir del qual s'estructura el conjunt, s'haurà de mantenir ineditat.

Estructura/interior

No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

A l'Arxiu Històric de Sabadell es conserven els plànols originals i l'expedient del concurs per a l'edificació de l'Institut.

Destaca la participació de Carlos de Miguel en el projecte, éssent el director de la Revista Nacional de Arquitectura.

Bibliografia

Història de l'IES Ferran Casablanca. Disponible a:
<https://agora.xtec.cat/iescasablanca/institut/historia/> [darrera consulta maig 2018].

Institut Ferran Casablanca

AP/R.41.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Web*

Centre de Formació d'Adults de Can Rull

AP/R.42.EA

Altres denominacions CFA Can Rull

DADES BÀSIQUES

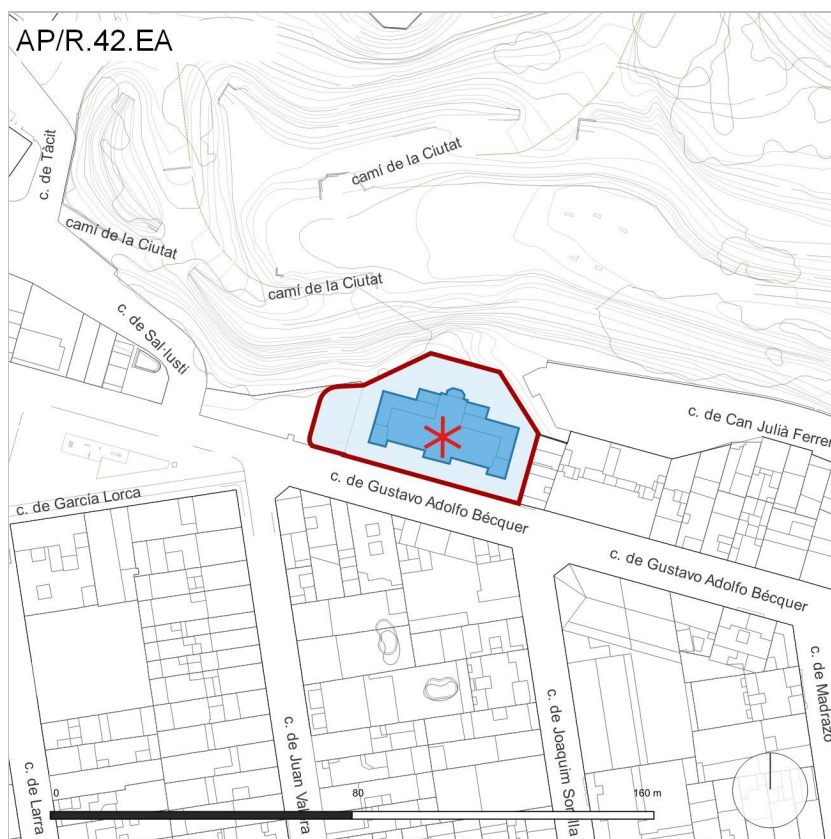
Adreça/es Carrer Gustavo Adolfo Bécquer, de, 24

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423834 ; y = 4600288

Identificació al plànol Nd1-16

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
	3905001DG2030A	1.530	552	PB

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

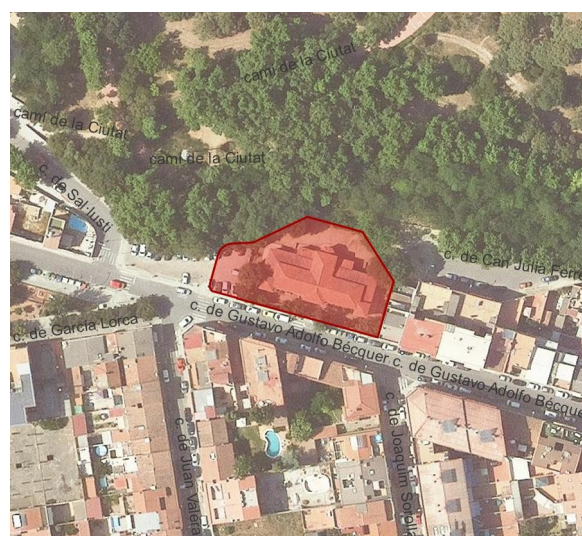
- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Centre de Formació d'Adults de Can Rull

AP/R.42.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	Altres béns
<i>Nivell prot.</i>	Volumètric
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 9.63

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	2. Conservació
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia</i>	Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
<i>Subtipologia</i>	Centre d'adults
<i>Estil i Època</i>	Academicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1931
<i>Autor/promotor</i>	Joaquim Manich i Comerma, arquitecte
<i>Context</i>	L'edifici es troba a l'àrea urbana de Sabadell, concretament al barri de Can Rull on es presenta com un equipament referent.
<i>Elements</i>	L'edifici projectat per l'arquitecte municipal Joaquim Manich, va ser edificat en el context de la urbanització del barri d'estiueig de Can Rull. L'edifici està format per un únic cos, subdividit en tres àmbits amb una porxada. Originalment s'accedia a l'edifici pel cos central, des d'on un hall permetia l'accés a dues aules. Posteriorment reformes han subdividit l'espai i eliminat elements d'ordenació interior.
<i>Ús actual</i>	Escola d'adults
<i>Ús original/altres</i>	"Escola Unitària de Bosc de Can Rull"
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes i la tanca.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt referent en el context de la història de Can Rull per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'escoles de la Generalitat republicana. Construccions significatives en la història del barri i de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	L'edifici és projectat per l'arquitecte municipal Manich en uns terrenys situats en un lateral del barranc de la Font. Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana de Can Rull.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès, el valor del qual resideix en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura escolar del moment, que reflecteix trets característics de la transició entre el noucentisme i el racionalisme.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Can Rull i Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 2. CONSERVACIÓ Edifici centre de formació
	NP 5. DOCUMENTAL

Centre de Formació d'Adults de Can Rull

AP/R.42.EA

Resta de construccions i espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals, si s'escau, que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

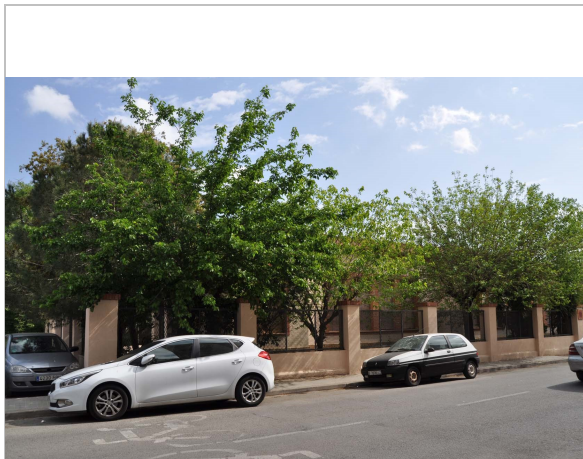
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El 5 de març de 1933 el president Francesc Macià va col·locar la primera pedra del Grup Escolar Can Rull.

Centre de Formació d'Adults de Can Rull

AP/R.42.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*President Macià. Primera pedra 1933
AHS*

*Fotografia històrica 1934
AHS*

Acadèmia Catòlica

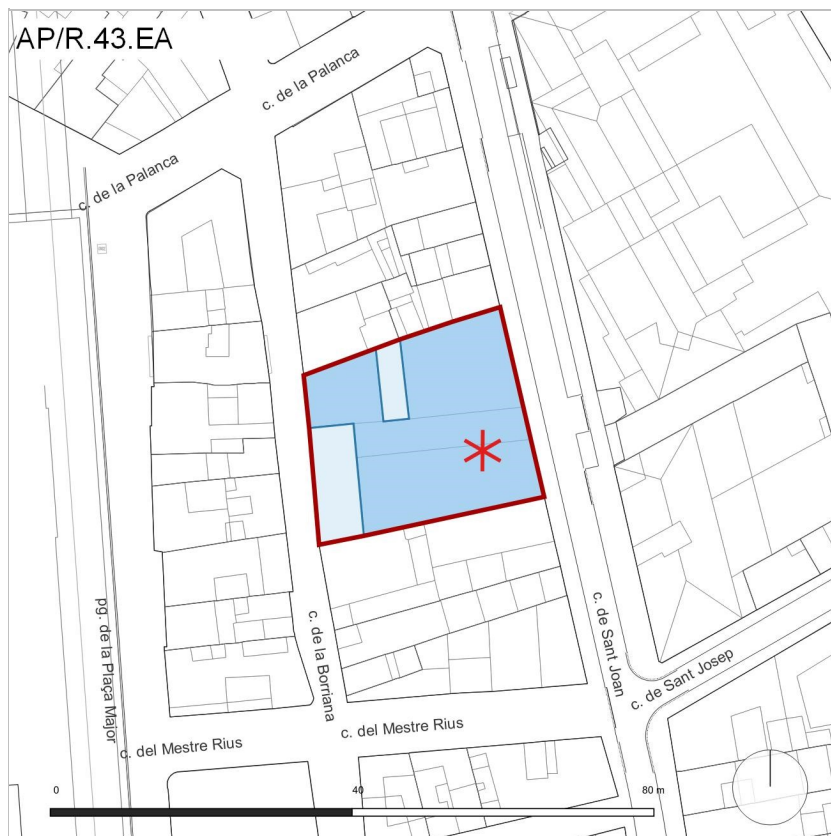
AP/R.43.EA

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Sant Joan, de, 20
Carrer Borriana, de la, 13-16 **Codi INE** 187

Coordenades UTM x = 425730 ; y = 4599963 **Identificació al plànol** Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5802006DG2050B	701	1.299	PB+1	

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Acadèmia Catòlica

AP/R.43.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres Element emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria BPU
Nivell prot. 3. Parcial
Classificació Elements arquitectònics
Altres prot. V.04.AM Carrer de la Borriana /
V.50.AM Carrer de Sant Joan

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)
Subtipologia Acadèmia
Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia a.1925
Context Edifici entre mitgeres situat al centre de Sabadell, concretament al carrer de Sant Joan, al barri del Centre.
Elements Edifici de composició simètrica, de planta baixa i dos pisos. La façana s'estructura a través d'uns baixos de major alçada, amb la porta d'accés lateral, una gran obertura central i una obertura simètrica que antigament també havia estat una porta d'entrada de les mateixes característiques que l'existent. El pis principal apareix una important balconada que agagi les tres obertures de ritme vertical, cadascuna d'elles acabada en arc i que queden delimitades per un forjat entremig. Destaquen les quatre làmpades originals de ferro que són presents a la façana, dos a dos, damunt de les antigues portes d'entrada.
Ús actual Educatiu
Ús original/altres Educatiu
Estat conservació Bo
Façanes/Coberta Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes.
Estructura/Interior La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor històric Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època amb la disposició d'equipaments escolars de matriu religiosa. Construccions significatives en la història de la ciutat.
- ☒ Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana del Centre a partir de la implantació de dotacions educatives de rellevància.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'interès el valor del qual resideix, principalment, en la seva estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, així com per l'equilibri compositiu que ofereix la seva imatge exterior.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic Bé important en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió dotacional vinculada a l'ensenyament, reflex de l'activitat i el dinamisme de la ciutat.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Element/s NP 3. PARCIAL
Estructura tipològica essencial de l'edifici determinada per:
- Façana amb els elements ornamentals i decoratius
- Nivells dels forjats

Acadèmia Catòlica

AP/R.43.EA

NP 5. DOCUMENTAL

Resta de construccions i espais lliures de l'element

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació, Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé); Ampliació

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé.

Les intervencions d'ampliació, si el planejament general vigent ho permet, hauran de preservar els valors tipològics i formals que han justificat la seva catalogació amb aquest nivell de protecció. Es procurarà el respecte per l'estructura portant original i la definició dels elements tipològics del bé catalogat. S'admetrà, justificadament, des de criteris tècnics o sectorials, la seva alteració -total o parcial- per donar lloc a l'ampliació permesa.

Façanes/Coberta Posar en relleu la tipologia i la composició de la façana protegida que identifica el bé, a través dels seus valors: ritme, proporció i forma de les obertures i tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics i que són objecte de protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Acadèmia Catòlica de Sabadell és un centre d'educació cristiana, fundat a Sabadell el 1871 per Fèlix Sardà i Salvany, representant del sector més integrista del catolicisme. Lluís Carreras i Mas, deixeble de Sardà, hi continuà la seva obra.

Actualment realitza activitats de formació com cursets, conferències, i seminaris de temàtica cultural. Volen potenciar les tradicions sabadellenques: romeria a Montserrat, Aplec de la Salut i Aplec de Togores. Edita el butlletí mensual Jcc Joventut Cultura Cristiana i disposa d'una biblioteca de temàtica religiosa amb els llegats de Sardà i Salvany i Camil Geis.

El 1991 va rebre la Creu de Sant Jordi pel seu compromís amb els valors cristians i d'arrelament a la història de Sabadell.

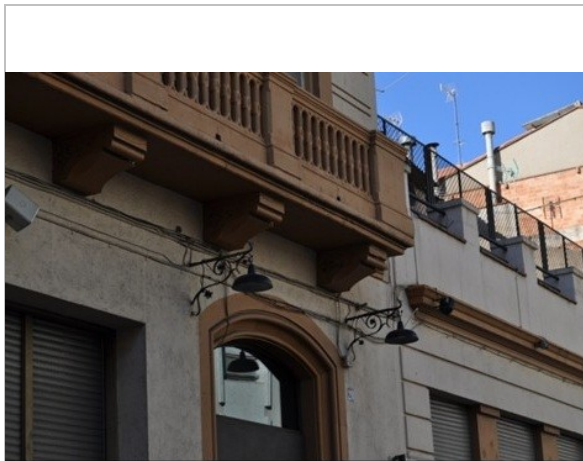
Bibliografia «Lluís Carreras i Mas». Enciclopèdia Catalana. [Consulta: 10 juny 2015].

Observacions 1991 Creu de Sant Jordi / 1996 Entitat Sabadellenca / 2012 Medalla d'Honor de la Ciutat de Sabadell

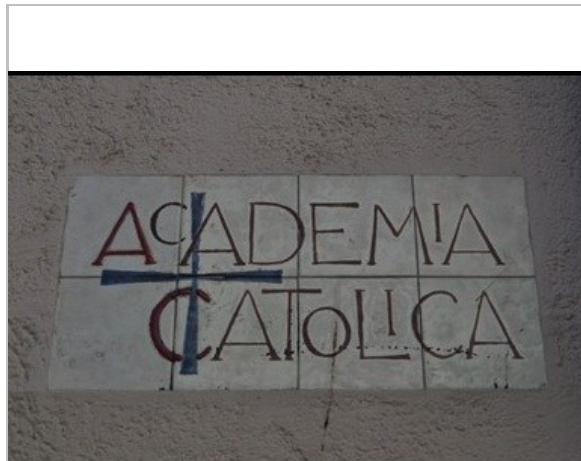
Acadèmia Catòlica

AP/R.43.EA

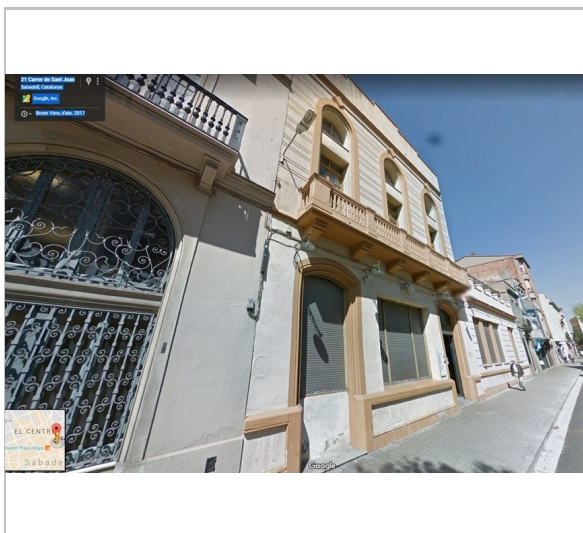
ALTRES IMATGES

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Equip redactor

Fotografia del bé
Google

Fotografia del bé
Google

Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

AP/R.44.EA

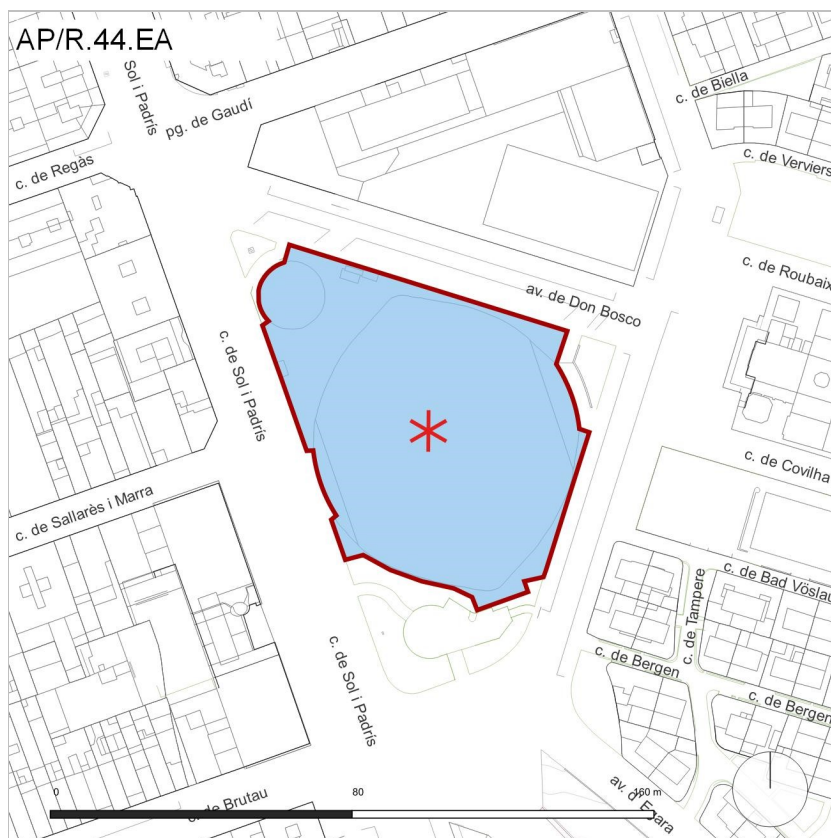
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Sol i Padrís, de, 59
Passeig Sant Oleguer, de, s/n
Avinguda Sabadell, de, s/n

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426467 ; y = 4598977

Identificació al plànol Nd1-23

Plànol normatiu

LLEENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- * BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

AP/R.44.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres Element emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria BPU
Nivell prot. 3. Parcial
Classificació Elements arquitectònics
Altres prot. 03.BSE Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Arquitectura Pública, Semipública, Representativa (AP/R)

Subtipologia Pavelló d'Esports

Estil i Època Arquitectura esportiva; Època contemporània. Segle XX

Cronologia 1970

Autor/promotor / Ajuntament de Sabadell

Context Situat a l'illa delimitada pel passeig de Sant Oleguer, l'avinguda de Sabadell i el carrer de Sol i Padrís, l'equipament consta de dos edificis de planta circular, el pavelló i un annex destinat a vestidors. Es troba situat en una posició estratègica entre els barris de Sant Oleguer i prop del Centre Cívic i de Sol i Padrís. El Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell com edifici de 1970 ha quedat en segon pla en la consideració patrimonial del ciutadà tot i la notorietat que va tenir en el seu dia. En una revisió d'aquest equipament patrimonial fa pocs anys, el 2017, s'apostà per fer una reforma interior a fi de donar-li noves prestacions que generin noves activitats. Els objectius marcats han estat afavorir el manteniment d'un edifici que fa ciutat, posar en valor l'equipament com a porta a zona esportiva (això haurà d'anar acompanyat d'una intervenció urbana al voltant) revaloració de l'equipament, adequació de l'edifici als paràmetres actuals de sostenibilitat energètica i adequació a la normativa actual en vestidors i sales annexes.

Elements El Pavelló Municipal d'Esports de Sol i Padrís aplega sota el seu paraigua una gran varietat d'esports i una llarga història d'ençà que es va inaugurar al novembre de 1970. És un exemple de l'arquitectura esportiva realitzada en estructura de formigó armat. La seva forma de paraboloides s'ajusta a la necessitat de cobrir una gran llum per tal de permetre ubicar, a l'interior, una pista d'atletisme.

Durant molts anys i gràcies a la seva particular estructura, el pavelló va ser l'escenari de tot tipus de campionats de Catalunya en pista coberta: absoluts, universitaris, de categories intermèdies i menors. A més d'aquestes competicions també s'organitzaven campionats estatals i mítings internacionals, així com activitats remarcables com les assemblees dels treballadors, l'any 1976, en el postfranquisme.

L'estructura portant de la gran coberta parabòlica de sustenta en pòrtics de formigó armat que determinen les parets de tancament. Una part de les mateixes, en la seva façana cega externament, està revestida de lloses de pedra artificial i la part que conforma l'accés, presenta dos tractaments en l'obra ceràmica: el maó vist i l'arrebossat i pintat. En aquesta zona es contemplen les parts inferiors de la graderia que determinen l'entrada principal coberta.

En aquella època, l'edifici tenia un diàmetre de 70 metres amb una ocupació de 3.960 m², mentre que el pavelló comptava amb una pista poliesportiva central i una pista d'atletisme de quatre carrers al voltant.

D'altra banda, cal destacar l'edifici annex de vestidors que disposa d'accés independent des del carrer i té dues plantes. A la planta superior, compta amb quatre vestidors per als equips que hi juguen i altres dos per a àrbitres.

Al llarg dels anys s'han realitzat algunes reformes per tal de millorar i modernitzar les instal·lacions del pavelló. Entre aquestes intervencions, es troba la reimpermeabilització de la coberta, l'adequació del paviment, la supressió de barreres arquitectòniques, la instal·lació de seients a les grades o la renovació dels marcadors electrònics, entre d'altres. D'aquesta manera s'ha anat adequant a les necessitats actuals.

Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

AP/R.44.EA

<i>Ús actual</i>	Pavelló d'esports
<i>Ús original/altres</i>	Pavelló d'esports
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general dels paraments verticals, tant dels seus revestiments, així com dels elements que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge expressada en la visió parcial del bé.
<i>Estructura/Interior</i>	La important intervenció realitzada l'any 2017 i comentada en el capítol de la informació complementària, ha adequat de nou la totalitat de les instal·lacions i infraestructures interiors, sense malmetre les característiques de l'estructura original.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Bé referent en el context de la història contemporània de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època en la dinamització de la pràctica esportiva. Posteriorment ho fou en la història social i política de la ciutat.
☒ Valor urbanístic	Bé referent per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana dels barris de Sol i Padrís i Sant Oleguer, a partir de la implantació de construccions dotacionals de rellevància.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	El valor resideix principalment en la seva estructura tipològica, l'arquitectura representativa dels pavellons esportius construïts en aquest període, reflectit en el volum i la forma de la coberta, prenent el formigó armat com a material referent.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Element referent en el context de la història de Sabadell per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment que ha de quedar palès com a testimoni el record i de la memòria històrica dels seus ciutadans.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	L'arquitectura singular i la posició que ocupa en l'àmbit urbà són un referent que assenyalen una fita en el paisatge d'aquest sector de la ciutat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	NP 3. PARCIAL Estructura tipològica essencial de l'edifici determinada per: - Forma i tipus de la coberta - Sistema portant i la tècnica constructiva utilitzada: el formigó armat

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora Remodelació o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció
	CRITERIS D'INTERVENCIÓ Restauració tipològica adequada a fi de preservar i revaloritzar totes les parts o elements protegits d'aquest bé. Si s'escau, caldrà preservar altres elements singulars i representatius com reixes, baranes, paviments originals, altres elements de forja, ceràmics i/o característics de l'estil i l'època de construcció de l'immoble.
<i>Façanes/Coberta</i>	Les intervencions en la coberta hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta singular del bé.
<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents i tenen protecció física.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Durant els Jocs Olímpics del 1992 el Pavelló es va convertir en l'única seu d'entrenament de taekwondo. Per altra banda, el 2012 s'hi va celebrar per primera vegada una exhibició internacional de Patinatge Artístic de Sabadell que va aplegar uns 150 patinadors.
<i>Bibliografia</i>	Pavelló Municipal d'Esports, Serveis, Entitats i Equipaments, Ajuntament de Sabadell

Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

AP/R.44.EA

«Sabadell recuerda los 25 años de los Juegos Olímpicos» (en castellà). La Vanguardia, 26-07-2017. [Consulta: 30 octubre 2017].

Quitian, Sergi «Sabadell cita a los mejores patinadores del mundo». La Vanguardia, 22-12-2012 [Consulta: 3 març 2018].

EFE «Sabadell remodelará integralmente pabellón municipal deportes». La Vanguardia, 29-03-2017 [Consulta: 3 març 2018].

Actuacions finca

El 2017 es remodela amb l'objectiu de permetre fer activitats simultànies eliminant les pistes d'atletisme i reorganitzant l'àrea esportiva. Les obres havien de servir per potenciar la gimnàstica rítmica, gimnàstica de manteniment, escola de patinatge i altres esports. La intervenció es va iniciar al juliol del mateix any, amb l'enderroc de les antigues pistes d'atletisme. La construcció de les noves i la resta dels treballs de remodelació han suposat la inversió de 437.010,63 euros.

El pavelló compta a partir de l'any 2017 amb una pista central i dues pistes transversals, que permeten l'ús simultani per a diverses activitats. Per complir amb aquesta finalitat, es substituïren els diversos paviments existents per un d'únic, de parquet, i es van delimitar les tres pistes.

A més, l'ampliació de la zona esportiva obligà a modificar l'accés a les grades. La remodelació es portà a terme amb l'objectiu d'ampliar les possibilitats de pràctica dels diferents esports, tals com gimnàstica rítmica, gimnàstica de manteniment, patinatge, bàsquet, futbol sala, handbol. Pel que fa a l'anella d'atletisme, situada al voltant de l'espai central, estava en desús ja que no complia amb la longitud reglamentària actual.

Tres pistes

Les obres permeteren substituir la zona central i la pista d'atletisme del voltant per un nou paviment de parquet, que ocupa tota l'àrea de pràctica esportiva i que passa dels 2.213 m² anteriors als 2.630 m² actuals. A la pista central es podrà jugar a futbol-sala, handbol, bàsquet i voleibol. Una de les pistes transversal s'ha habilitat també per a futbol-sala, handbol i voleibol. A l'altra, s'ha marcat el parquet per jugar a hoquei, futbol-sala i handbol. Les tres pistes tenen, ara, les dimensions reglamentàries dels diferents esports. En el cas de la de hoquei, s'han instal·lat les tanques que limiten el terreny de joc, que són desmuntables i que incorporen la possibilitat de pràctica d'aquest esport en un espai cobert inexistent fins ara a la ciutat.

Modificació de la graderia

L'augment de superfície esportiva obligà a reordenar els accessos a les grades. Per això es construí un nou anell de circulació situat al nivell de la primera filera de seients. A més, s'instal·là una nova barana per separar la zona de joc i l'àrea dels espectadors.

Observacions

Espais que disposa:

- Pista poliesportiva
- Anella d'atletisme

Activitats principals que es porten a terme:

- . Gimnàstica de manteniment
- . Gimnàstica rítmica
- . Escola de patinatge
- . Competicions esportives

Pavelló Municipal d'Esports de Sabadell

AP/R.44.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Arxiu El Periódico*

*Fotografia del bé
Ajuntament de Sabadell*

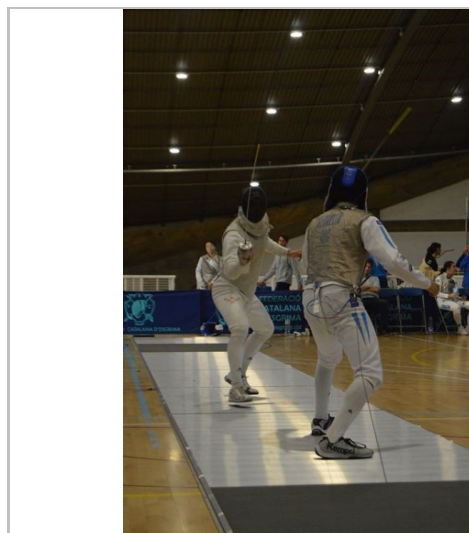
*Fotografia del bé
Ajuntament de Sabadell*

*Fotografia del bé
Google*

*Interior
CP Artístic Sabadell*

*Interior. Competició d'Esgrima
Federació Catalana d'Esgrima*

